

ŠKOLNÍ VDEĽÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDEĽÁVÁNÍ

Základní škola a
mateřská škola, Smidary
J. A. Komenského 326

Obsah

1. Identifikační údaje.....	6
1.1 Název programu.....	6
1.2 Údaje o škole.....	6
1.3 Zřizovatel školy.....	7
1.4 Platnost dokumentu.....	7
1.5 Číslo jednací	7
2. Charakteristika školy.....	9
2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení	9
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	10
2.3 Dlouhodobé projekty	10
2.4 Charakteristika žáků.....	11
2.5 Spolupráce s rodiči.....	11
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
3.1. Zaměření školy.....	11
3.1.1 Obecné cíle školy.....	12
3.1.2 Profilace školy	12
3.1.3 Priority školy.....	13
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie.....	17
3.2.1. Klíčové kompetence	18
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	22
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	24
3.5 Začlenění průřezových témat	25
4. Učební plán	37

4.1	Vzdělávací oblasti a jejich struktura	37
4.2	Tabulace učebního plánu 1. – 5. ročník	38
4.3	Tabulace učebního plánu 6. – 9. ročníku	39
4.4	Poznámky k učebnímu plánu	40
4.5	Pravidelně se opakující akce a projekty	42
5.	Učební osnovy	44
5.1	Jazyk a jazyková komunikace.....	44
5.1.1	Český jazyk a literatura - 1. stupeň.....	44
5.1.2	Český jazyk a literatura – 2. stupeň	58
5.1.3	Anglický jazyk – 1. stupeň	77
5.1.4	Anglický jazyk – 2. stupeň	90
5.1.5	Další cizí jazyk	99
5.2	Matematika a její aplikace	110
5.2.1	Matematika a její aplikace – 1. stupeň.....	110
5.2.2	Matematika a její aplikace – 2. stupeň.....	122
5.3	Informační a komunikační technologie	149
5.3.1	Informační a komunikační technologie – 1. stupeň.....	150
5.4	Člověk a jeho svět.....	171
5.4.1	Prvouka.....	172
5.4.2	Přírodověda.....	173
5.4.3	Vlastivěda	181
5.5	Člověk a společnost	192
5.5.1	Dějepis	192
5.5.2	Výchova k občanství.....	204

5.6 Člověk a příroda.....	220
5.6.1 Fyzika	221
5.6.2 Chemie.....	228
5.6.3 Přírodopis.....	238
5.6.4 Zeměpis	248
5.7 Umění a kultura	259
5.7.1 Hudební výchova - 1. stupeň	259
5.7.2 Hudební výchova - 2. stupeň	267
5.7.3 Výtvarná výchova - 1. stupeň	278
5.7.4 Výtvarná výchova - 2. stupeň	287
5.8 Člověk a zdraví	297
5.8.1 Tělesná výchova - 1. stupeň	297
5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň	308
5.8.3 Výchova ke zdraví	320
5.9 Člověk a svět práce.....	323
5.9.1 Praktické činnosti - 1. a 2. stupeň	324
5.10 Doplňující vzdělávací obory – Povinně volitelné předměty.....	340
5.10.1 Keramika.....	340
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	350
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků.....	350
6.1.1 Stupně klasifikace a hodnocení.....	351
6.1.2 Získávání podkladů pro klasifikaci	352
6.1.3 Zásady klasifikace a hodnocení	353
6.1.4 Prospěch.....	354
6.1.5 Chování.....	355

6.1.6 Slovní hodnocení	355
6.1.7 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	356
6.1.8 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování.....	356
6.1.9 Výchovní opatření	357
6.1.10 Další informace k výchovným opatřením.....	359
6.1.11 Prevence užívání návykových látek.....	359
6.1.12 Kritéria pro jednotlivé stupně při klasifikaci ve vyučovacích předmětech.....	360
6.2 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	363
6.3 Komisionální přezkoušení.....	363
6.4 Opravná zkouška.....	365
6.5 Dodatečná zkouška	365
6.6 Postup do dalšího ročníku	366

1. Identifikační údaje

1.1 Název programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV)

„H. O. N. Z. A - cesta ke vzdělání“

1.2 Údaje o škole

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola, Smidary
Adresa školy:	J. A. Komenského 326, 503 53 Smidary
Ředitel školy:	Mgr. Jiří Suchánek
Telefon:	495 496 226
E-mail:	vedeni@zssmidary.cz
Web:	www.zssmidary.cz
IZO:	102 078 203
REDIZO:	650 054 571
IČO:	70 98 88 97

1.3 Zřizovatel školy

Název zřizovatele: Obec Smidary, okres
Hradec Králové Adresa: nám. Prof. Babáka 106,
503 53 Smidary
Kontakt: 495 496 127

1.4 Platnost dokumentu

Od 1.9.2023

Úplné znění ŠVP ZV H.O.N.Z.A se změnami vyplývajícími z úprav RVP ZV pro všechny ročníky školy. Tímto dnem zároveň končí platnost ŠVP H.O.N.Z.A, který byl v platnosti od 1.9.2015.

1.5 Číslo jednací

183/23

Bohumír Šedivý
předseda školské rady

Mgr. Jiří Suchánek
ředitel školy

Proč „H.O.N.Z.A“ ?

H – hrdinství

O – obětavost

N – nápady

Z – zdraví a životní styl

A – aktivita

Tento dokument je výsledkem společné tvorby pedagogů, žáků a rodičů Základní a mateřské školy Smidary.

Koordinátor : Mgr. Jiří Suchánek (od 1.9.2022)

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy, vybavení

Základní škola a Mateřská škola, Smidary, okres Hradec Králové je tvořena dvěma subjekty. Základní škola je úplnou školou s 9 postupnými ročníky. V každém ročníku je minimálně jedna třída. Kapacita školy je 220 žáků, škola je průměrně naplněna na 180 žáků. Mateřská škola provozuje svoji činnost na odloučeném pracovišti, její součástí je výdejna stravy.

Součástí základní školy je i školní družina (50 žáků) a školní jídelna (150 žáků). Asi polovina žáků dojíždí z přilehlých obcí – částí obce Smidary: Smidarská Lhota, Chotělice, Červeněves, Loučná Hora a Vinary, ale i z dalších obcí.

Škola je umístěna v klidné okrajové části obce. Velkou devízou jsou rozsáhlé travnaté plochy vhodné pro relaxaci žáků, odpočinkové zóny, 2 hřiště (travnaté a multifunkční s umělým povrchem) a samostatná zahrada pro školní družinu.

Naše škola je bezbariérová, vlastní schodolez pro nepohyblivé žáky, který je dopravuje do jednotlivých pater budovy, nabízíme tak nadstandartní služby pro integraci žáků s tělesným nebo smyslovým postižením. Ve škole pracují pedagogické asistentky, které pomáhají handicapovaným žákům, v největší míře pečují o žáky s vývojovými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie, ...) a chování. Pečujeme i o nadané žáky.

Na 2. stupni věnujeme pozornost nabídce volitelných předmětů, své schopnosti mohou rozvíjet v mnoha zájmových kroužcích. Učitelé těmto žákům věnují zvláštní péči a na žádost rodičů a po posouzení psychologické poradny může talentovaný žák pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Škola leží v klidné části obce obklopena přírodou. Areál je možné rozdělit na 3 celky – hlavní budovu (učebny, tělocvična), polytechnický pavilón a jídelnu (v objektu se školní družinou). Součástí právního subjektu je i škola mateřská, která funguje na odloučeném pracovišti uprostřed obce (cca 1 km od školy).

Škola je standardně vybavena pomůckami pro výuku, nevyhovující a zastaralé jsou postupně nahrazovány novými podle finančních možností. Velmi dobré je vybavení výukovým softwarem pro výuku jednotlivých předmětů.

Učebnice jsou doplňovány každý školní rok a jejich kvalitě je věnována velká pozornost. Na pracovní sešity, které dětem zůstávají, přispívají rodiče. Prvňáčci dostávají veškeré učebnice a pomůcky zdarma.

Všem pedagogickým pracovníkům jsou k dispozici osobní přenosné počítače, dva pevné počítače, kopírky a tiskárny jsou ve sborovně školy, v kanceláři a v ředitelně. Pitný režim pro žáky je po celou dobu vyučování zajištěn fontánkou v přízemí. Škola je zapojena do projektů Mléko do škol a Ovoce do škol, ve kterých jsou žákům zdarma poskytovány zdravé svačiny. Některé děti jsou zapojeny do programu Obědy zdarma v rámci organizace Women for women.

Školní jídelna je součástí areálu školy. Vyhovuje evropským normám a mají možnost se v ní stravovat žáci i učitelé. Ve spolupráci se Zřizovatelem je také vyvažováno pro cizí strážníky, převážně seniory.

Školní družina má kapacitu 50 žáků. Je umístěna ve stejné budově se školní jídelnou. Má samostatnou zahradu s vlastním vchodem, 2 herny a odpočinkový kout. V minulých letech byly zrekonstruovány šatny a sociální zařízení. V budoucnu chceme využívat velmi pěkné venkovní prostory družiny a vybudovat pro děti zahradu s prolézačkami a houpačkami. Projekt je zpracován, prozatím nebyl zrealizován z finančních důvodů.

Školní areál disponuje velkým množstvím travnatých ploch, které mohou žáci využívat k relaxaci i tělesné výchově a při akcích pro veřejnost.

Žáci mají k dispozici travnaté hřiště a multifunkční hřiště s umělým povrchem. Mají k dispozici také školní park, který slouží nejen k odpočinku, ale také při výuce.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje kolem 15 učitelů, 2 vychovatelky školní družiny, 4 učitelky mateřské školy a přibližně 10 asistentů pedagoga.

2.3 Dlouhodobé projekty

K pravidelným projektům školy patří Zahradní slavnost, Den Země, Velikonoční jarmark, Vánoční výstava, Předškoláček. Dále škola ve spolupráci se zřizovatelem či místními spolky pořádá různé kulturní a sportovní akce pro děti a širokou veřejnost.

2.4 Charakteristika žáků

Školu navštěvuje cca 180 žáků. Přibližně polovina žáků dojíždí do školy z okolních obcí.

Protože je většina žáků vázána na autobusové spoje, které jsou v současné době velmi omezené, přihlíží škola v rozvrhu k této skutečnosti. Naši žáci se mohou ve škole všestranně rozvíjet. Máme výborně propracovaný systém nápravy poruch učení. Tito žáci pracují zpravidla s přidělenými podpůrnými opatřeními. Spolupracujeme s pedagogickými poradnami a se speciálními pedagogickými centry. Protože je škola bezbariérová, můžeme vzdělávat i žáky s tělesným postižením.

2.5 Spolupráce s rodiči

Škola má velký zájem na dobré spolupráci s rodiči. Zapojení rodičů do dění ve škole je významným prvkem ve výchovné činnosti žáků. Hlavním komunikačním nástrojem se stal evidenční program Bakaláři. Rodiče jsou také informováni o chování a prospěchu svých dětí na pravidelných třídních schůzkách, mohou využívat konzultační hodiny výchovné poradkyně nebo školního metodika prevence, po domluvě se mohou sejít s učiteli po nebo před vyučováním. Mohou využívat osobního, telefonického nebo elektronického kontaktu. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy.

Pravidelně jsou pořádány akce školy (školní Akademie, Zahradní slavnost, Vánoční výstava, ...), na které jsou rodiče zváni a tyto akce se těší vždy velké účasti. Rodiče, kteří mohou škole poskytnout své odborné znalosti, jsou velmi vítáni a také škole vydatně pomáhají (besedy, exkurze).

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat při práci ostatní, mít radost z úspěchů svých i celého pracovního týmu,
- vychovávat žáky v samostatné, svébytné, svobodné a zodpovědné bytosti, které dokáží uplatňovat svá práva a zároveň naplňovat své povinnosti,
- podporovat žáky ve tvořivém myšlení, vést je k logickému uvažování a k řešení problémů, vést žáky k otevřené komunikaci,
- učit žáky projevat své city v chování a jednání v různých životních situacích, rozvíjet vnímavost a citlivost vůči ostatním lidem, k prostředí, k přírodě,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k ostatním, k jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit žáky orientovat se v problematice sociálně patologických jevů,
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za něj zodpovědný.

3.1.1 Obecné cíle školy

- Výběr takového učiva, které zajistí žákům kvalitní všeobecný vzdělávací základ, na který budou moci navazovat v profesní i životní praxi,
- používat takové metody a formy práce, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí, zejména samostatnosti, tvořivosti, komunikativním dovednostem, sebevzdělávání, úctě a toleranci,
- vytvářet podmínky pro rozvoj žáků v zájmových aktivitách, a tak je vést ke smysluplnému trávení volného času.

3.1.2 Profilace školy

- Jsme školou pro všechny,
- zajišťujeme kvalitní výuku žáků tělesně postižených, integrujeme v běžných třídách, všichni tělesně postižení mají svého asistenta pedagoga,
- podporujeme zdravé školní klima,

- maximálně podporujeme nadané žáky v jejich aktivitách,
- jsme doslova školou v přírodě, rozvíjíme u žáků vztah k přírodním a historickým hodnotám.

3.1.3 Priority školy

- Kvalitní výuka cizích jazyků,
- kvalitní příprava ve všeobecně vzdělávacích předmětech pro další studium,
- využívání informačních a komunikačních technologií,
- tělesná výchova a výchova ke zdravému životnímu stylu,
- komunikativní dovednosti, mediální výchova,
- odborná péče o žáky s vývojovými poruchami učení,
- vzdělávání žáků s tělesným postižením,
- podpora talentovaným žákům,
- rozvoj ekologické a estetické výchovy,
- prevence sociálně patologických jevů, dobré klima školy.

V rámci stanovených priorit škola žákům nabízí:

- kvalitní výuku cizích jazyků,
- výuku anglického jazyka od 1. ročníku,
- základy druhého cizího jazyka zaměřeného především na komunikativní dovednosti,
- možnost rozvoje ve volitelných předmětech,
- možnost zdokonalení v rámci zájmového kroužku,
- část výuky ve speciální učebně s audiovizuální technikou,
- výuka informatiky od 4. ročníku,
- kvalitní výuka s dělenými třídami tak, aby každý žák měl přístup na počítač,

- možnost využívat učebnu informatiky i mimo výuku jako dobrý zdroj informací,
- dát žákům takové základy, aby byli později zajímaví na trhu práce,
- s talentovanými žáky využívat i další komunikační a prezentační technologie,
- základy psaní na klávesnici a úprava základních písemností.

Tělesná výchova a výchova ke zdravému životnímu stylu:

- tělocvična, multifunkční a travnaté hřiště,
- účast na soutěžích regionálních i krajských,
- rozvoj sportovní zdatnosti v zájmových kroužcích,
- pořádání soutěží a turnajů v kolektivních sportech,
- výuka plavání ve 3. a 4. ročníku,
- lyžařské kurzy (včetně snowboardingu) , zimní a letní školy v přírodě,
- výcvik na běžkách,
- bruslení.

Komunikativní dovednosti, mediální výchova:

- rozvoj komunikace i v dalších předmětech,
- akce školy (akademie, zahradní slavnosti, ...),
- dramatická výchova.

Odborná péče o žáky s vývojovými poruchami učení:

- jsme školou pro všechny (vzděláváme žáky s dyslexií, dysgrafií, dysortografií, dyskalkulií apod.),
- včasná diagnostika poruchy,
- školní speciální psycholog,
- individuální péče vyučujících a asistentek pedagoga o žáky s vývojovými poruchami učení,
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem,

- možnost slovního hodnocení žáka na základě žádosti zákonných zástupců,
- možnost práce podle individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení PPP nebo SPC a žádosti zákonných zástupců,
- doučování,
- hodnocení probíhá podle Metodického pokynu MŠMT (hodnocení s „tolerancí“).

Vzdělávání žáků s tělesným postižením:

- nabízíme bezbariérový vstup do školy,
- schodolez na přepravu žáků do jednotlivých pater,
- bezbariérové sociální zařízení,
- rehabilitační pomůcky,
- umožníme na základě žádosti rodičů výuku podle individuálního vzdělávacího plánu,
- na škole pracují pedagogické asistentky (asistence tělesně postižených žáků včetně plaveckého výcviku, výletů a exkurzí),
- osobní vozidlo pro případ potřeby,
- spolupráce s SPC a pedagogicko – psychologickou poradnou,
- integrace žáka do školního kolektivu je samozřejmostí (učitelský takt).

Vzdělávání žáků s poruchami chování:

- péče o žáky hyperaktivní, nepřizpůsobivé, impulsivní a snadno unavitelné (jejich lehčí forma),
- integrace na doporučení pedagogicko-psychologické poradny,
- stanovení přesných pravidel chování, způsob komunikace ve škole i při mimoškolních akcích,
- možnost individuálního vzdělávacího plánu,
- systém pochval a sankcí,
- spolupráce s různými neziskovými organizacemi.

Podpora talentovaným žákům, vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných:

- srovnávací testy,
- soutěže regionální, krajské, celorepublikové,
- možnost individuálního vzdělávacího plánu za základě písemné žádosti zákonných zástupců,
- zadávání individuálních prací,
- práce na školních i celostátních projektech,
- konzultace s pedagogy při dlouhodobých absencích, konzultační hodiny,
- spolupráce s pedagogicko – psychologickou poradnou,
- zájmová činnost.

Rozvoj ekologické a estetické výchovy:

- speciální učebna s elektronickým zajištěním a dataprojekcí,
- péče o estetické prostředí, jeho stálé zlepšování,
- ekologická výchova žáků,
- třídění odpadu,
- soutěže v oblasti ekologické a estetické,
- praktické činnosti na školním pozemku.

Prevence sociálně patologických jevů, dobré klima školy:

- péče o dobré klima školy,
- podpora komunikace mezi žáky a učiteli,
- podpora komunikace mezi žáky a provozními zaměstnanci,
- pravidelné testování klimatu školy diagnostickými metodami,
- preventivní programy v oblasti sociálně patologických jevů,
- spolupráce na těchto programech s Policií ČR, Celní správou, Ministerstvem vnitra, aj.,

- spolupráce s OPD a s koordinátorem SPJ v Novém Bydžově,
- DVVP pro pedagogické pracovníky v oblasti SPJ,
- besedy pro žáky v dané oblasti,
- společné programy pro vrstevnické skupiny v dané oblasti,
- peer programy,
- podpora komunikace a rodiči a zákonnými zástupci – Škola otevřená všem.

3.2 *Výchovné a vzdělávací strategie*

Naše škola poskytuje kvalitní základní vzdělání v rámci daných legislativních norem. Tato služba občanům má své jasné cíle. Naše cesta – strategie – začíná zde:

„Jen nový školní vzdělávací program nás nespasí. Slova na papíře mohou být krásná, ale je potřeba činů. Začněme u sebe, ve vlastním vědomí. Chtějme být dobří, výborní, chyba není ostuda, ale pobídka. Nestydíme se za přirozenou ambicióznost, za touhu něco dokázat, předat žákům ze sebe to nejlepší.“

Toho lze dosáhnout jen tehdy, pokud budou přijaty nové podmínky fungování školy a změní se tradiční chápání školského systému jako celku. Navazujeme na to dobré, co školu dělalo školou a přijímáme mnoho nových možností, které jsou nabízeny. Změny, které se na poli školství dějí, mají více připravit naše žáky pro život, začlenění se do společenství lidí, kteří jsou schopni vytvářet hodnoty a také být zajímaví na trhu práce. To je možné jen v případě, že škola nebude jen předávat hotové informace, zkoušet žáky jen z faktografických údajů bez souvislostí a podřizovat vše encyklopedickému zvládnutí učiva. Naším cílem je škola, která žáky motivuje a podporuje v aktivním učení. Jde o rozvoj klíčových kompetencí – učit se, řešit problémy a zvládat sociální dovednosti. Spolu s těmito cíli je třeba vytvářet pro žáky bezpečné prostředí, možnosti pozitivního prožívání, podporovat zdravé sebevědomí, kritické myšlení a sebereflexi. K řádné evaluaci školy nestačí pouhé testování. Prvořadým úkolem je vytvořit ve škole prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. To vše za předpokladu, že respektují i ony samy pravidla slušného chování.

V souladu s novými evropskými trendy chceme u žáků rozvíjet kompetence, které jsou pro život ve 21. století nezbytné.

3.2.1. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.¹

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání:

- vedeme žáky k uvědomělému výběru vhodných způsobů, metod a strategií při učení,
- vedeme žáky k sebehodnocení,
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a cílené vyhledávání informací,
- vedeme žáky k pochopení pojmů, jejich propojení a systematizaci, aby byly efektivně využívány,
- vedeme žáky k samostatnému pozorování i experimentům,
- podněcujeme tvořivost žáků, zadáváme zajímavé referáty a seminární práce, umožňujeme mu realizaci vlastních nápadů,
- ve všech předmětech umožňujeme používání cizího jazyka, tam, kde je to vhodné výpočetní techniky,
- vytváříme takové modelové situace, kde žák vlastní učení třídí, hodnotí a zobecňuje,
- individuálním přístupem umožníme každému prožívat úspěchy a radost z učení,
- na konci 9. ročníku žáci zpracují oborovou práci, kterou prezentují před rodiči, učiteli a spolužáky,
- učíme žáky pracovat s chybou.

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů:

- modelujeme žáky problémové situace ve škole i mimo ni a vedeme je k pochopení problému, analýze situace, vyvozování příčin a důsledků rozhodnutí a k řešení problému,
- využíváme netradiční problémové úlohy (Matematický a Přírodovědný klokan, Cermat, Scio),

1

- učíme žáky používat SWOT analýzu,
- při výuce se snažíme o propojení s praktickým životem,
- podněcujeme u žáků srovnávací metody, objevování různých variant řešení,
- stimulujeme u žáků touhu zvládat nezdar, být trpělivý,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení,
- vedeme žáky k ověření hypotéz, které si stanovili a dotažení práce do konce,
- žáci jsou úměrně věku vedeni k používání internetu,
- podle svých schopností se zapojují žáci do soutěží,
- starší žáci 2. stupně chystají pro své mladší spolužáky projektové dny,
- k prezentaci výsledků práce využíváme učebnu informatiky a odbornou učebnu přírodních věd,
- umožňujeme žákům prožívat radost i z malých pokroků.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci:

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci mezi sebou, s učiteli a ostatními zaměstnanci školy,
- ukazujeme žákům cesty, jak komunikace velmi výrazně ovlivňuje vztahy mezi lidmi v pozitivním i negativním slova smyslu,
- žáci jsou vedeni k porozumění textů, záznamů, gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji,
- učíme žáky obhajovat a vhodně argumentovat svůj názor a zároveň je učíme naslouchat druhým,
- žáci se zapojují do prezentace školy,
- žáky vedeme k využívání komunikativních dovedností k plnohodnotnému soužití s ostatními lidmi,
- rozvíjíme komunikativní znalosti žáků formou kooperativního učení a při skupinovém vyučování,
- organizujeme celoškolské akce, ve kterých žáci své kompetence ověřují,
- vedeme žáky k poznání, že vhodná komunikace vyřeší problémy,
- ukazujeme žákům, že problémy, které se zdají neřešitelné, je vhodné sdělit a společně najít řešení,

- učíme žáky asertivnímu jednání a vhodné neverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách, k přijetí pracovních rolí ve skupině a k zodpovědnosti za vlastní výsledek společné práce,
- k vyvození těchto kompetencí nám slouží praktická cvičení,
- vedeme žáky k vytváření příjemné pracovní atmosféry, k ohleduplnosti i shovívavosti při jednání s druhými,
- podporujeme u žáků fakt, že není hanba udělat chybu, ale o nic se nepokusit,
- v postupných krocích žáci pracují v týmech,
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré klima školy,
- žáci 2. stupně organizují projektové dny pro mladší spolužáky,
- podporujeme žáky ve vytváření pozitivních představ o sobě samých, v budování zdravého sebevědomí a řízení vlastního jednání a chování tak, aby dosahovali pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- vedeme žáky k respektu k ostatním, k odlišným zvykům, sociálnímu zázemí a zájmům,
- netolerujeme hrubé chování žáků, zaměstnanců školy ani rodičů,
- ukážeme, že slušné jednání není slabost.

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, které uplatňují svá práva a plní své povinnosti:

- vedeme žáky k respektování ostatních, jejich hodnot, k empatii, k odmítání útlaku a týrání,
- nestrpíme sociálně patologické jevy,
- vedeme žáky k uvědomění si svých povinností a odpovědnosti za jejich plnění,
- učíme žáky občanskému postoji proti fyzickému a psychickému násilí,
- klademe důraz na prožitky v předmětech, kde je to vhodné,
- spolu se žáky vymezujeme základní principy soužití, jejich práva a povinnosti ve škole i mimo školu,

- modelujeme pro žáky krizové situace (i život ohrožující) a dáváme jim možnost od pokusů až po uvědomělé řešení,
- žáci jsou vedeni k respektu k odlišnostem u spolužáků (vzděláváme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami),
- klademe důraz na environmentální výchovu,
- vedeme žáky k třídění odpadu,
- při pobytech na škole v přírodě a exkurzích vedeme žáky k zodpovědnosti a slušnosti,
- zapojujeme žáky do projektových dnů, které mapují kulturu jiných národů i národností,
- žáci dbají o své zdraví fyzické i duševní,
- žáci jsou vedeni pomocí modelů k odmítnutí všech způsobů života, které negativně ovlivňují život člověka (návykové látky, nezdravý životní styl apod.),
- včas přijímáme účinná opatření a dáme najevo svůj občanský postoj,
- jakákoli agrese žáka vůči učiteli je posouzena jako útok na roli učitele,
- v každém člověku se nachází něco dobrého, na čem můžeme stavět,
- pomůžeme každému, kdo to potřebuje nebo kdo o to požádá.

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci:

- kvalitně odvedená práce zasluhuje pochvalu,
- nikdy netrestáme práci,
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla,
- vedeme žáka k adaptaci na nové pracovní podmínky,
- věnujeme pozornost profesionální orientaci žáků, seznamujeme je s různými profesemi,
- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech,
- žáci dodržují nejen pracovní postupy, ale jsou vedeni i k ochraně svého zdraví i zdraví jiných, k ochraně kulturních a

společenských hodnot,

- pomáháme žákům při utváření představ o reálné podobě budoucího povolání a možnostech dalšího studia,
- učitelé jsou svým žákům příkladem, řádně plní své pracovní povinnosti, váží si své profese a dobře reprezentují školu před žáky, rodiči i veřejností.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola věnuje velkou pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsme otevření pro žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním i sociálním znevýhodněním. Naprosto běžná je kvalitní péče o žáky s vývojovými poruchami učení a chování. Žáky individuálně integrujeme v běžných třídách. Na žádost zákonných zástupců a doporučení speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické porady mohou být vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Jsou využívána přidělená podpůrná opatření.

Na péči o žáky se podílejí zejména vyučující, asistentky pedagoga, výchovná poradkyně, školní asistent. Ti všichni konzultují vzdělávací a výchovné postupy. Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou zpracovány na školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku. V Pravidlech pro hodnocení žáků přihlížíme k doporučení školského poradenského zařízení.

Na výše uvedené pracovníky školy se mohou rodiče, ale i sami žáci s důvěrou obrátit, ať jde již o konzultaci, či podporu v obtížných psychosociálních situacích.

Odborná péče o žáky s vývojovými poruchami učení

- jsme školou pro všechny,
- včasná diagnostika poruchy,
- individuální péče asistentek o žáky s vývojovými poruchami učení,
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem,
- možnost slovního hodnocení žáka na základě žádosti zákonných zástupců,
- možnost práce podle individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení PPP nebo SPC a žádosti zákonných zástupců,
- doučování,

- hodnocení probíhá podle platné legislativy (hodnocení s „tolerancí“),
- zavedení formálního hodnocení.

Vzdělávání žáků s tělesným postižením:

- nabízíme bezbariérový vstup do školy,
- schodolez na přepravu žáků do jednotlivých pater,
- bezbariérové sociální zařízení,
- rehabilitační pomůcky,
- umožníme na základě žádosti rodičů výuku podle individuálního vzdělávacího plánu,
- na škole pracují pedagogické asistentky,
- osobní vozidlo pro případ potřeby,
- spolupráce s SPC a pedagogicko psychologickou poradnou,
- integrace žáka do školního kolektivu je samozřejmostí (pedagogický takt).

Vzdělávání žáků s poruchami chování:

- péče o žáky hyperaktivní, nepřizpůsobivé, impulsivní a snadno unavitelné (jejich lehčí forma),
- integrace na doporučení pedagogicko-psychologické poradny,
- stanovení přesných pravidel chování, způsob komunikace ve škole i při mimoškolních akcích,
- možnost individuálního vzdělávacího plánu,
- systém pochval a sankcí.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním:

- péče o žáky z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí,
- pozornost na správně používaný cizí jazyk, porozumění mu,
- pochopení a vhodné začlenění do výuky kulturní tradice, ze které dítě pochází, aby mělo možnost uplatnit „kus sebe“,
- využíváme menší počet žáků ve třídě,

- individuální péče učitele,
- odpovídající formy a metody práce, pochvala a povzbuzení,
- poučení rodičů, spolupráce s nimi.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Naprostou samozřejmostí je péče o žáky talentované i mimořádně nadané. Tuto službu zajišťujeme ve dvou oblastech. U žáků mimořádně nadaných provádíme zvýšenou motivaci, rozšíření učiva do hloubky v předmětech, které prezentují nadání dítěte. Vyčleňujeme jim patřičný prostor také v kroužcích a seminářích. Mohou také individuálně navštěvovat výuku ve vyšších ročnících. Takové žáky připravují učitelé na olympiády a soutěže. Jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Je jim dáván větší prostor pro zkoumání a bádání. V případě, že žák je mimořádně nadaný a jeho nadání potvrdí pedagogicko-psychologická poradna, lze na žádost rodičů převést žáka na základě rozhodnutí ředitelky školy do vyššího ročníku základního vzdělávání.

Při práci s takovými žáky je spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou nezbytná. Žákům je na její doporučení a žádost zákonných zástupců umožněno z rozhodnutí ředitelky školy pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

V něm jsou stanoveny podmínky, za jakých je žák hodnocen, přezkoušen, popř. termíny konzultačních hodin.

Matematicko-fyzikální, přírodovědné nadání – podpora jejich abstraktního myšlení, umožnění bádání, třídění, zpracování a vyhodnocení poznatků, ověřování hypotéz, účast na přírodovědných a matematicko-fyzikálních olympiádách (Pythagoriáda, Matematická olympiáda, Fyzikální olympiáda, Matematický klokan, Přírodovědný klokan, Biologická olympiáda, Korespondenční semináře apod.)

Hudební a výtvarné nadání – vyšší nároky na výstupy, které odpovídají dovednostem a schopnostem žáka, zapojení žáků do výuky (hra na hudební nástroj, sólový zpěv, náročnější výtvarné techniky, účast na soutěžích apod.)

Technické nadání a manuální zručnost – možnost rozvoje v zájmových kroužcích, při výuce pověřováni náročnějšími úkoly, vedením skupinové práce apod.

Pohybové nadání – možnost uplatnit pohybové nadání v zájmových kroužcích, účast na sportovních soutěžích (školních i mimoškolních), reprezentace školy, možnost specializace na míčové hry a lyžování.

Podporujeme i žáky, kteří svůj talent uplatňují ve sportovních nebo uměleckých aktivitách. I pro ně můžeme připravit individuální konzultace, popř. upravit plán roční výuky tak, aby korespondoval se soustředěními a turné žáka. Jde nám o to, aby žák splnil odpovídající výstupy, kterou jsou dány vzdělávacím programem, ale zároveň měl možnost uplatnit a rozvíjet svůj talent bez stresů a učení pro něj bylo dostatečnou motivací

k možnosti uplatňovat dále svůj talent. Ostatní žáky vedeme k tomu, aby si uvědomovali, že jen talent nestačí, ale úspěchy těchto žáků provází tvrdá a systematická práce.

Žáci, kteří mají mimořádný talent pro některý obor, mají však často problémy se sociálním začleněním v kolektivu nebo výkyvy v chování. Tuto skutečnost máme na zřeteli. Vedeme je s pedagogickým optimismem, taktně, ale důsledně. Věnujeme zvýšenou pozornost osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Je nutné si uvědomit, že velmi často žák, který je mimořádně nadaný, je v jiné oblasti průměrný.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata a jejich tematické okruhy procházejí napříč vzdělávacími předměty a umožňují jejich propojení. Tím se zvyšuje ucelenost žákova vzdělávání a rozvíjí se jeho klíčové kompetence. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Začlenění průřezových témat probíhá v několika rovinách.

První rovinu představuje začlenění průřezových témat do výuky jednotlivých předmětů viz tabulky začlenění průřezových témat.

V této úrovni projdou průřezovými tématy všichni žáci, minimálně dvakrát, a to na prvním a druhém stupni.

Druhou rovinu představuje zahrnutí průřezových témat v celoškolských projektech, kterých se účastní všichni žáci školy a jejichž téma reaguje na aktuální události a potřeby společnosti.

Osobnostní a sociální výchova – OSV

OSV 1	rozvoj schopností poznávání
OSV 2	sebepoznání a sebepojetí
OSV 3	seberegulace a sebeorganizace
OSV 4	psychohygiena
OSV 5	kreativita
OSV 6	poznávání lidí
OSV 7	mezilidské vztahy
OSV 8	komunikace
OSV 9	kooperace a kompetice
OSV 10	řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV 11	hodnoty, postoje, praktická etika

Další realizace:

- pravidelné komunitní kruhy (1. stupeň v rámci ranních vyprávění, 2. stupeň v třídnických hodinách),
- důsledné dodržování dohodnutých pravidel vzájemné komunikace,
- celkové klima školy s převažujícím pozitivním hodnocením,
- neformální setkávání ve společenských akcích školy.

Výchova demokratického občana – VDO

VDO 1	občanská společnost a škola
VDO 2	občan, občanská společnost a stát
VDO 3	formy participace občanů v politickém životě

VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Další realizace:

- spolupodílení žáků na pravidelné evaluaci školy,
- spolupráce s obecní komunitou v rámci akcí školy a obce.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá

VMEGS 2 objevujeme Evropu a svět

VMEGS 3 jsme Evropané

Další realizace:

- celoškolní projekty,
- možností e-mailového dopisování se žáky ze zahraničí a využití zahraničních webových stránek.

Multikulturní výchova – MKV

MKV 1 kulturní diference

MKV 2 lidské vztahy

MKV 3 etnický původ

MKV 4 multikulturalita

MKV 5 princip sociálního smíru a solidarity

Další realizace:

- chápání významu jednotlivých bodů školního řádu (respektování pravidel třídy) a jeho dodržování, spoluúčast při jejich tvorbě,
- celoškolní projekty.

Environmentální výchova – EV

- EV 1 ekosystémy
- EV2 základní podmínky života
- EV3 lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV4 vztah člověka k prostředí

Další realizace:

- celoškolní projekty,
- tříděný odpad ve škole,
- pobyt žáků na školní zahradě,
- část výukových aktivit probíhá v lese, u rybníků, na školní zahradě,
- pravidelný úklid v okolí školy a v obci,
- výjezdy tříd do přírody,
- školní park.

Mediální výchova – MV

- MV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MV 2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- MV 3 stavba mediálních sdělení
- MV 4 vnímání autora mediálních sdělení
- MV 5 fungování a vliv médií ve společnosti
- MV 6 tvorba mediálního sdělení
- MV 7 práce v realizačním týmu

Další realizace:

- práce s webovými stránkami školy,
- prezentace prací ve školních projektech s využitím různých druhů médií.

Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	MA, PRV, HV, TV, PČ	ČJ, MA, PRV, HV, VV, TV	ČJ, AJ, MA, PRV, HV	ČJ, AJ, MA, PŘ, VL, HV, VV, TV	ČJ, MA, INF, PŘ, VL	MA, INF, VKO, HV, TV, PŘ, ČJ, VV, ČsP	MA, ZE, HV, TV, PČ, PŘ, ČJ, VV, NJ	AJ, MA, VKO, CHE, HV, TV, PŘ, VV, NJ	MA, VKO, HV, TV, CHE, PŘ, VV, NJ
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ, HV, VV, TV	ČJ, MA, HV, VV, TV	HV, TV	ČJ, AJ, HV, VV, TV	ČJ, MA, HV, VV, TV	AJ, MA, HV, TV, VV	MA, HV, TV, VV	MA, HV, TV, VV, ČJ	AJ, MA, HV, TV, VV
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ	MA, PRV, VV, TV	PRV	ČJ, MA, PŘ, VL	ČJ, MA, INF, PŘ, VL, VV	INF, TV, PŘ, ČJ, ČsP	MA, DĚ, TV, PČ, ČJ	MA, VKO, ZE, TV, PŘ, ČJ	MA, VKO, ZE, TV, CCJ
Psychohygiena	ČJ, HV, TV	ČJ, PRV, TV	HV, TV, PRV	ČJ, MA, PŘ, VL, HV, VV	ČJ, MA, INF, HV, TV	MA, INF, TV, VV	TV, VV	MA, TV, VV	MA, TV, VV
Kreativita	MA, HV, VV	ČJ, MA, HV, VV, TV	AJ, HV, VV	MA, PŘ, VL, HV, VV, TV	ČJ, INF, PŘ, VL, VV	AJ, INF, VKO, HV, TV, PŘ, ČJ, VV	AJ, MA, GĚ, ZE, HV, TV, PČ, PŘ, VV	AJ, MA, DĚ, CHE, HV, TV, PŘ, VV	MA, HV, TV, CHE, PŘ, VV

Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Poznávání lidí	MA, PRV	VV, PČ	AJ, MA, PRV, PČ	MA, PŘ, VL, VV, PČ	AJ, MA, PŘ, VL, VV, PČ,TV	MA,ČJ	MA, DĚ, VKO,NJ	MA, PČ, ČJ,NJ	MA,NJ
Mezilidské vztahy		MA, TV, PČ	ČJ, MA, PČ,PRV	ČJ, MA, PŘ, VL, HV, VV, PČ	ČJ, VV, TV	MA, VKO, TV	MA, VKO, TV	MA, DĚ, TV, ČJ	MA, VKO, TV,
Komunikace	PRV, VV, TV	ČJ, AJ, MA, PRV, VV, TV	ČJ	ČJ, MA, PŘ, VL, HV, VV	AJ, PŘ, VL, TV	AJ, INF, FY, HV, TV,ČsP	AJ, MA, VKO, HV, TV, NJ,PČ,PŘ,ČJ	MA, CHE, HV, TV, PČ, PŘ,NJ	MA, HV, TV,CHE,PŘ ,NJ
Kooperace a kompetice	TV, PČ	ČJ, MA, PRV, TV, PČ		ČJ, MA, PŘ, VL, TV, PČ	ČJ, TV	AJ, TV, PČ,ČJ	MA, TV	MA, TV	TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		MA		PŘ, VL	VL, TV	TV,ČJ	MA, DĚ, VKO, TV,ČJ,NJ	MA, VKO, TV,NJ	MA, TV,NJ
Hodnoty, postoje, praktická etika				PŘ, VL		VKO, TV	TV	TV,PŘ	TV, ZE

Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	HV, VV	HV	HV	PŘ, VL, HV, VV	VL, HV	VKO, HV,ČsP	AJ, MA, HV,ČJ	MA, DĚ, HV,	AJ, MA, VKO, HV,
Občan, občanská společnost a stát	MA, PRV	MA, PRV		MA, PŘ, VL, HV	MA, PŘ, VL, VV	MA, VKO,ČJ	MA, DĚ, VKO	MA, DĚ,	DĚ, VKO,NJ
Formy participace občanů v politickém životě		HV, VV	PRV	HV, VV					MA, DĚ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						DĚ			DĚ

Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní díference		ČJ		AJ		HV,ČJ,ČsP	HV,ČJ		
Lidské vztahy	HV,VV,TV	MA, AJ	PRV	PŘ	MA, INF,HV,VV ,TV	MA, VKO,FY,ČsP	MA, FY,PŘ,ČJ	VKO,FY, PŘ	FY,CHE,P Ř
Etnický původ						DĚ		AJ	
Multikulturalita		HV,VV	PRV	PŘ,HV	HV	VV	DĚ,VV,NJ	DĚ,VV,NJ	AJ,VV,NJ
Princip sociálního smíru a solidarity	TV			MA	TV	INF			

Environmentální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	PRV	VV,TV	PRV	PŘ, TV, VV	PŘ,VL, HV,VV,TV	ZE,TV,PŘ, VV	TV,PŘ,VV	TV,VV	TV,PŘ,VV
Základní podmínky života		TV		PŘ, TV	PŘ	ZE,TV	TV	FY,TV	FY,TV, CHE,PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PČ	PČ, VV	PRV	PŘ,PČ	ICT,PŘ,VL, VV,PČ	ICT,ZE,TV, PČ,PŘ,ČsP	AJ,TV,PŘ	CHE,ZE,TV, PČ	TV, DĚ,CHE,PŘ
Vztah člověka k prostředí	PRV,PČ		PRV	PŘ,PČ	PŘ,VL,PČ	VKO,ZE, PŘ,ČJ	VKO	CHE,ZE,PČ, PŘ	FY,CHE, EV4

Mediální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ	ČJ	PŘ,TV		INF,VKO,ČJ, ČsP	MA,VKO	MA,CHE, PŘ,ČJ	MA,ZE,CHE, PŘ
Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality					TV	HV,TV	HV.TV	HV,TV,ČJ	FY,HV,TV, ČJ
Stavba mediálních sdělení						ČJ		ČJ	DĚ,ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení				VV		VV	VV	VV	VV
Fungování a vliv médií ve společnosti					ICT	INF,TV,ČJ	VKO,TV	TV	TV,DĚ,ČJ

Mediální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Tvorba mediálního sdělení					ICT	ZE,PŘ,ČsP	FY,PŘ	AJ,CHE, ČJ	ČJ
Práce v realizačním týmu									ČJ

4. Učební plán

4.1 Vzdělávací oblasti a jejich struktura

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. V naší škole jdeme cestou vzdělávání po jednotlivých předmětech, avšak ty se kombinují tak, aby byla dodržena celková časová dotace.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 minut). V případě projektového vyučování je doba výuky omezena první a poslední vyučovací hodinou v rozvrhu daného dne a přestávky jsou organizovány podle aktuálních potřeb žáků.

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Každý vyučující však bude upřednostňovat takový způsob práce, který žáky aktivizuje a rozvíjí jejich vzájemnou komunikaci i schopnost samostatné tvůrčí práce.

Vzdělávací oblasti a zařazené předměty:

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk)

Matematika a její aplikace (Matematika)

Informační a komunikační technologie (Informatika, Psaní všemi deseti)

Člověk a jeho svět (Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda)

Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství)

Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)

Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova, Keramika)

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)

Člověk a svět práce (Pracovní činnosti, Polytechnická výchova)

4.2 Tabulace učebního plánu 1. – 5. ročník

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	Ročník					Naše časová dotace	Minimální časová dotace	Použitá disponibilní dotace
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+2	6+1	6+1	41	33	8
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	9	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2	2	-
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	13	11	2
	Přírodověda	-	-	-	1+1	2			
	Vlastivěda	-	-	-	1	1+1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	12	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	-
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	5	-
Celková povinná časová dotace		21	22	24	25	26	118	102	16

4.3 Tabulace učebního plánu 6. – 9. ročníku

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	Ročník				Naše časová dotace	Minimální časová dotace	Použitá disponibilní dotace
		6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+2	4+1	4	3+2	20	15	5
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	-
	Ruský jazyk	-	2	2	2	6	6	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	20	15	5
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	4	-
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	12	10	2
	Výchova k občanství	1	1	0+1	1*			
Člověk a příroda	Fyzika	1+1	1	2	1+1	26	20	6
	Chemie	-	-	2	2			
	Přírodopis	2	2	2	1			
	Zeměpis	1+1	1+1	2	1+1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	-	9	9	-
	Výtvarná výchova	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	10	*časová dotace z Člověk a zdraví
	Výchova ke zdraví	-	-	-	1	1		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	-	3	3	-
Volitelné předměty	<ul style="list-style-type: none"> • Keramika • Psaní všemi deseti • Polytechnická výchova 	-	-	-	1	1	0	1
Celková povinná časová dotace		30	30	31	31	122	104	18

4.4 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

V prvním až třetím ročníku je předmět posílen v každém z těchto ročníků o dvě vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace, žáci získávají větší prostor pro upevnění poznatků a návyků v mateřském jazyce. Od prvního ročníku je předmět členěn na Jazykovou výchovu, Komunikační a slohovou výchovu a Literární výchovu.

V šestém ročníku je zařazen předmět Čtení s porozuměním. Neznamena to, že jinak se mu vyučující nevěnují v ostatních předmětech. Z testů CERMAT a SCIO, které jsou na naší škole pravidelně zadávány, však vyplývá, že zde je úspěšnost žáků (nejen našich) velmi malá. Protože je čtení s porozuměním a práce s informacemi zcela nezbytná pro další získávání vědomostí a znalostí, rozhodli jsme se tento předmět zařadit do našeho učebnímu plánu. Z tohoto důvodu jsme také vybrali 6. ročník, kdy žáci přecházejí na 2. stupeň ZŠ, setkávají se s novými předměty a získávají více informací, se kterými musí pracovat.

V devátém ročníku je oblast Jazyk a jazyková komunikace posílena o předmět Cvičení z českého jazyka. Tento předmět je primárně zaměřen na přípravu žáků k přijímacím zkouškám.

Cizí jazyky

Učební plán stanovuje výuku Cizího jazyka – prvního – Aj – od prvního ročníku. V 1. a 2. ročníku je časová dotace 1 hodinu týdně, od třetího ročníku 3 hodiny týdně. Anglický jazyk v prvních dvou ročnících je pojat jako audio-orální kurz zaměřený na rytmičtější, básně, písně, říkanky apod. Se psanou podobou jazyka se žáci seznamují až ve třetím ročníku.

Další cizí jazyk – Nj nebo Rj – je vyučován od 7. ročníku, v časové dotaci 2 hodiny týdně v každém ročníku. Druhý cizí jazyk vyučujeme v delším časovém horizontu, aby žáci měli delší časové období pro získání a upevnění jazykových kompetencí v druhém jazyku.

Matematika

Od druhého do devátého ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. V devátém ročníku je dán prostor pro přípravu žáků k přijímacímu řízení.

Informatika a Informační technologie

Předmět Informatika je nově vyučován od 4. ročníku. Klademe velký důraz na praktické využití Informatiky a Informačních technologií v praxi. Do 9. ročníku je zařazen povinně volitelný předmět Psaní všemi deseti.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je naplňována v předmětu Praktické činnosti. Obsahuje v sobě Pěstitelství, Chovatelství, Přípravu pokrmů, Chod domácnosti, Práci s jednoduchými nástroji a různými materiály v 6. až 8. ročníku. V 9. ročníku je zařazen povinně volitelný předmět Polytechnická výchova. Tyto předměty umožňují vyniknout žákům, kteří jsou orientováni na manuální zručnost a praktickou přípravu pro život.

Výchova ke zdraví

Jednotlivé výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou zařazeny do předmětů Tělesná výchova, Přírodopis, Výchova k občanství, Chemie a Výchova ke zdraví na 2. stupni základní školy. Podporujeme tak propojování jednotlivých předmětů a mezipředmětové vztahy.

4.5 Pravidelně se opakující akce a projekty

Jsou nabízeny všem žákům a vedou k posílení a rozvoji všech klíčových kompetencí a naplňování průřezových témat. Některé akce jsou určeny také pro rodiče, popřípadě širokou veřejnost. Na realizaci části akcí se kromě školy podílejí také místní spolky a zájmové skupiny. Projekty a akce školy jsou zařazovány do ročního plánu školy.

Mikulášská nadílka

Žáci deváté třídy připravují Mikulášskou nadílku pro žáky 1. stupně a mateřské školy. Podporujeme tak vztah k tradicím, starší žáci uplatňují samostatnost. Akce je také prevencí šikany.

Vánoční výstava

Akce je určena pro širokou veřejnost. Žáci připravují výstavu svých výrobků, prezentují zde svou činnost, je doplněna kulturním vystoupením. K akci jsou přizvány i místní spolky a zájmové skupiny.

Lyžařský výcvik

Týdenní lyžařský pobytový zájezd je určen pro žáky 2. Stupně. Žáci poznávají hory, osvojují si základy sjezdového a běžeckého lyžování, otužují se a zvyšují si kondici. Aktivně tráví volný čas mimo svoji rodinu, osamostatňují se, organizují zábavné programy a hry s prvky OSV. Pro žáky 1. stupně a děti z mateřské školy se osvědčil lyžařský kurz formou každodenního dojíždění do lyžařského areálu.

Plavecký výcvik

Určen pro žáky 3. a 4. ročníku. Je součástí tělesné výchovy. Pravidelně se koná ve spolupráci s Plaveckou školou Hořice.

Den Země

Ekologický projekt probíhá v obci Smidary. Žáci se podílí na řešení ekologických problémů v obci, budují si tak vztah k místu, kde žijí a aktivně se zapojují do veřejně prospěšných aktivit

Den Slabikáře

Forma spolupráce s rodiči. Žáci 1. ročníku prezentují své čtenářské dovednosti. Akce probíhá po přečtení Slabikáře

Velikonoce

Tematický den, který směřuje k dodržování tradic, náplň programu se obměňuje, téma zůstává stejné.

Zahradní slavnost

Žáci prezentují výsledky své celoroční práce na veřejnosti, motivují se pro další aktivity, prožívají úspěch a pocit sounáležitosti, rozvíjí svou tvořivost a organizační schopnosti. Akce je určena pro širokou veřejnost jako forma setkávání se životem školy.

Pravidelné exkurze

Určeno pro žáky jednotlivých ročníků podle obsahu učiva a zadání učitelů.

Školy v přírodě

Určeno pro děti mateřské školy a žáky prvního stupně základní školy.

Výlety

Pro 1. – 9. třídu. Dle zadání učitele – blízké a vzdálenější okolí bydliště, výlet na kole, vlakem nebo autobusem. Dle uvážení třídních učitelů je možné volit variantu dvoudenní.

Výchovné koncerty, divadla, kino

Určeno pro 1. – 9. třídu dle nabídky uměleckých souborů a výběru učitele. Kulturní vystoupení může probíhat přímo ve škole, nebo žáci navštíví vybrané představení v různých divadlech. Rozvíjíme tak emocionální a estetické cítění, pozitivní vztah k mateřskému jazyku. Žáci jsou vedeni ke kultivovanému projevu.

Jazyková exkurze do zahraničí

Určeno pro zájemce. Uspořádání v případě dostatečného zájmu. Poznání cizích zemí, kultura, jazyka. Konverzace v cizím jazyce.

Olympiády a soutěže

Příležitost k prosazení nadaných žáků, porovnání výsledků žáků naší školy s ostatními školami.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům kulturnosti. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat a prosazovat tak výsledky svého poznání.

Jazykové vzdělání pojmáme i jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení, ale i jako prostředek k vyjádření pocitů, nálad a rozpoložení. Velký důraz klademe v elementaristice na rozvoj řeči, která přímo souvisí s myšlením.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v předmětech:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Ruský jazyk (druhý cizí jazyk)
- Německý jazyk (druhý cizí jazyk)

5.1.1 Český jazyk a literatura - 1. stupeň

Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení. Tento předmět je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem

pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter a skládá se z těchto složek:

- komunikační a slohová výchova,
- jazyková výchova,
- literární výchova.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - osvojovat si obecně užívané termíny, symboly a znaky používané v oboru na prvním stupni,
 - poznávat smysl učení a vytvářet pozitivní vztah k učení),
 - vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací,
 - učit žáky posuzovat vlastní pokrok v učení a kriticky zhodnotit výsledky svého učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - vést žáky k tomu, aby sami nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
 - vést žáky k tomu, aby uměli pracovat s chybou,
 - osvojovat si pravidla a vhodně je aplikovat.
- Kompetence komunikativní:
 - vést žáky ke stylisticky správné stavbě větných celků,
 - vést žáky ke správnému formulování myšlenek,
 - pokoušet se využívat získané komunikační dovednosti k rozvíjení mezilidských vztahů,
 - nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů.
- Kompetence sociální a personální:
 - spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel pro skupinovou práci a snažit se tato pravidla dodržovat,

- pokoušet se vytvářet pozitivní obraz sebe sama,
- umožnit žákům pracovat a diskutovat v malých skupinách.
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- Kompetence občanské:
 - respektovat názory a práva druhých,
 - učit se poznávat kulturní dědictví mateřského jazyka,
 - pěstovat u žáků kladný vztah k rodné řeči a svému národu,
 - podporovat u žáků potřebu slovního projevu.
- Kompetence pracovní:
 - vést žáky k dodržování základních hygienických pravidel pro čtení a psaní,
 - vést žáky k udržení pořádku na svém pracovním místě,
 - učit žáky dodržovat vymezená pravidla v hodině českého jazyka.

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková a slohová výchova</i>		
ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01 ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-10	1. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova 2. čte slova na hlásky a slabiky 3. odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 4. zná, čte a píše hůlkovým písmem 5. zná, čte a píše tvary psacího písma 6. píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře 7. převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané 8. dokáže napsat krátké věty, jednoduchá vlastní jména	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchové rozlišení hlásek • Výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin, modulace souvislé řeči • Čtení otevřených slabik a slov s otevřenou slabikou • Čtení uzavřených slabik a slov s uzavřenou slabikou • Čtení slova s předložkami • Čtení víceslabičných slov • Uvolňovací cviky • Držení tužky a pera • Opis, přepis písmen, slabik, slov a krátkých vět • Diktát písmen, slabik, slov, vlastních jmen a krátkých vět • Diakritická znaménka 	OSV2 – komunikační kruh OSV3 – rozvrh hodin, organizace času OSV4 – relaxační cvičení, tělovýchovné chvílky
	<i>Literární výchova</i>		
ČJL-3-3-01 ČJL-3-1-01 ČJL-3-3-02	1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 2. čte s porozuměním 3. vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Dramatizace • Přednes básně • Rozpočítadla, hádanky, říkadla 	

<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČJL-3-1-01	1. čte po slabikách s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• Čtení – technika čtení, čtení s porozuměním
ČJL-3-1-03	2. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• Naslouchání
ČJL-3-1-04	3. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči
ČJL-3-1-05	4. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
ČJL-3-1-06	5. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní
ČJL-3-1-08	6. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09	7. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky	

	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2. ročník
Kód výstupu RVP	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková výchova</i>		
ČJL-3-2-01	1. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka • Samohlásky, souhlásky, dvojhásky, slabikotvorné r, l • Slovní zásoba – tvoření slov • Význam slov • Slovní druhy • Věta jednoduchá, souvětí • Druhy vět podle postoje mluvčího • Pravopis lexikální • Velká písmena • Abeceda 	OSV1 – cvičení smyslového vnímání OSV2 – témata slohové výchovy OSV4 – efektivní komunikace OSV5 – vlastní zpracování tématu, zapojení fantazie OSV8 – dramatizace (omluva, prosba, pozdrav, ...) OSV9 – skupinová práce VMEGS1 – tradice, lidové zvyky, přísloví, pranostiky, hádanky MKV1 – pohádky z různých zemí MV1 – zprávy ze třídy (třídní projekt), věcně správná a kom. vhodná sdělení
ČJL-3-2-01	2. odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		
ČJL-3-1-10	3. převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané		
ČJL-3-2-02	4. porovnává významy slov – zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená		
ČJL-3-2-02	5. vyhledá v textu slova příbuzná		
ČJL-3-2-04	6. rozlišuje základní slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky		
ČJL-3-2-06	7. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy		
ČJL-3-2-07	8. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky		
ČJL-3-2-08	9. odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách		
ČJL-3-2-08	10. odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů		
ČJL-3-2-08	11. odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
ČJL-3-2-01	12. odůvodňuje a píše správně hlásky znělé a neznělé uprostřed a na konci slov		
ČJL-3-2-03	13. zná abecedu, umí zařadit slova podle abecedy		

<i>Literární výchova</i>		
ČJL-3-3-01	1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Dramatizace • Přednes básně • Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým • Čtení s porozuměním
ČJL-3-1-01	2. čte s porozuměním	
ČJL-3-3-02	3. vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
ČJL-3-3-03	4. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČJL-3-1-01	1. čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení – technika čtení, čtení s porozuměním • Naslouchání • Mluvený projev Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči • Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu
ČJL-3-1-02	2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	
ČJL-3-1-03	3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	
ČJL-3-1-04	4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	
ČJL-3-1-05	5. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
ČJL-3-1-06	6. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	
ČJL-3-1-07	7. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	
ČJL-3-1-08	8. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	
ČJL-3-1-09	9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	
ČJL-3-1-10	10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
ČJL-3-1-11	11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková výchova</i>		
ČJL-3-2-03	1. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka • Význam slov, slovní zásoba • Stavba slova, tvoření slov • Slovní druhy • Tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves • Věta jednoduchá, souvětí • Pravopis lexikální • Abeceda 	
ČJL-3-2-02	2. porovnává významy slov – zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená		
ČJL-5-2-02	3. rozliší u slova kořen, předponu a příponu		
ČJL-3-2-04	4. vyhledá v textu slova příbuzná		
ČJL-3-2-05	5. rozlišuje slovní druhy		
ČJL-3-2-06	6. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
ČJL-5-2-08	7. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy		
ČJL-3-2-03	8. odůvodňuje a píše správně i/ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných		
	9. zná abecedu, umí zařadit slova podle abecedy		

<i>Literární výchova</i>			
<p>ČJL-3-3-01</p> <p>ČJL-3-3-01</p> <p>ČJL-3-3-02</p> <p>ČJL-3-3-03</p> <p>ČJL-3-3-04</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 2. čte s porozuměním 3. vyjadřuje své pocity z přečteného textu 4. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších 5. odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 6. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Dramatizace • Přednes básně a vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, povídka, režisér • Čtení s porozuměním 	<p>OSV1 – dramatizace</p> <p>OSV8 – poezie, čtenářská dílna</p>
<i>Komunikační a slohová výchova</i>			
<p>ČJL-3-1-01</p> <p>ČJL-3-1-02</p> <p>ČJL-3-1-03</p> <p>ČJL-3-1-04</p> <p>ČJL-3-1-06</p> <p>ČJL-3-1-07</p> <p>ČJL-3-1-10</p> <p>ČJL-3-1-11</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru 4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost 5. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích 6. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený i psaný projev 7. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 8. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslouchání • Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči <p>Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu</p>	<p>OSV1 – didaktické hry</p> <p>OSV7 – dramatizace</p> <p>OSV8 – skupinová práce</p> <p>MV1 – seznámení s reklamou</p>

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	Jazyková výchova		
<p>ČJL-5-2-01</p> <p>ČJL-5-2-02</p> <p>ČJL-5-2-03</p> <p>ČJL-5-2-04</p> <p>ČJL-5-2-05</p> <p>ČJL-5-2-06</p> <p>ČJL-5-2-07</p> <p>ČJL-5-2-08</p> <p>ČJL-5-2-08</p> <p>ČJL-5-2-09</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. porovnává významy slov – zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 2. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 3. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu 4. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 5. vyhledává základní skladební dvojici 6. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 7. spojuje věty do souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 8. odůvodňuje a píše správně i/ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných 9. odůvodňuje a píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen 10. zvládá základní pravidla syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam slov, slovní zásoba • Stavba slova, tvoření slov • Slovní druhy • Tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves • Slova spisovná a nespisovná • Základní skladební dvojice • Věta jednoduchá, souvětí • Pravopis lexikální • Pravopis morfologický • Pravopis syntaktický 	<p>OSV1 – recitace (podpora paměti)</p> <p>OSV7 – hry na podporu klimatu třídy, vysvětlení pojmu „respekt“</p>

	Literární výchova		
<p>ČJL-5-3-01</p> <p>ČJL-5-3-02</p> <p>ČJL-5-3-04</p>	<p>1. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>2. volně reprodukuje text podle svých schopností</p> <p>3. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech a zážitkové čtení • Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy – spisovatel, básník, divadelní představení, herec, povídka, režisér, přirovnání • Čtení • Naslouchání 	<p>OSV2 – popis vl. osoby</p> <p>OSV3 – nácvik společenského chování</p> <p>OSV4 – sdílení problémů prostřednictvím volného psaní</p> <p>OSV8 – dialog OSV9 – práce ve skupinách, řešení konfliktu</p>
	Komunikační a slohová výchova		
<p>ČJL-5-1-01</p> <p>ČJL-5-1-02</p> <p>ČJL-5-1-03</p> <p>ČJL-5-1-04</p> <p>ČJL-5-1-05</p> <p>ČJL-5-1-08</p> <p>ČJL-5-1-09</p> <p>ČJL-5-1-10</p>	<p>1. čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>2. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>3. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>4. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>5. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>6. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči • Písemný projev – technika psaní, žánry písemného projevu 	

	<ol style="list-style-type: none">7. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry8. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti		
--	---	--	--

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková výchova</i>		
ČJL-5-2-01	1. porovnává významy slov	<ul style="list-style-type: none"> • Význam slov, slovní zásoba • Stavba slova, tvoření slov • Slovní druhy • Tvary slov – mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves • Slova spisovná a nespisovná • Základní skladební dvojice • Věta jednoduchá, souvětí • Pravopis morfologický • Pravopis syntaktický 	OSV1 – práce s kartičkami i,í /y,ý, zapamatování básně OSV2 – vlastní charakteristika – slohová cvičení OSV3 – pozornost při vyučování, organizování volného času OSV4 – didaktické hry OSV5 – slohová cvičení OSV7 – párová a skupinová práce
ČJL-5-2-02	2. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		
ČJL-5-2-03	3. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu		
ČJL-5-2-04	4. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		
ČJL-5-2-05	5. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty		
ČJL-5-2-06	6. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí		
ČJL-5-2-07	7. spojuje věty do souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy a podle potřeby projevu je obměňuje		
ČJL-5-2-08	8. odůvodňuje a píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen a přídavných jmen		
ČJL-5-2-09	9. zvládá pravidla syntaktického pravopisu		

		<i>Literární výchova</i>		
ČJL-5-3-01	1. vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech a zážitkové čtení • Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod • Základní literární pojmy – spisovatel, básník, divadelní představení, herec, povídka, režisér, přirovnání • Čtení • Naslouchání 	OSV9 – zásady správného telefonování, SMS, emaily, pozdravy, omluvy, žádosti, dialog	
ČJL-5-3-02	2. volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma			
ČJL-5-3-03	3. rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů			
ČJL-5-3-04	4. při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy			
		<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČJL-5-1-01	1. čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči • Písemný projev – technika psaní, žánry písemného projevu 		
ČJL-5-1-02	2. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává			
ČJL-5-1-03	3. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení			
ČJL-5-1-04	4. reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
ČJL-5-1-05	5. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku, v mobilu a v e-mailu			
ČJL-5-1-06	6. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě			
ČJL-5-1-07	7. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru			
ČJL-5-1-08	8. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace			
ČJL-5-1-09	9. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry			
ČJL-5-1-10	10. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti			

5.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter a skládá se z těchto složek:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Výuka probíhá v nedělených třídách, neboť počty žáků ve třídě jsou velmi příznivé. Klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Literární výchovu vhodně doplňují návštěvy divadelních a filmových představení a návštěvy místní knihovny s besedami k daným tématům.

- Kompetence k učení:
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva,
 - předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností,
 - vést žáky ke správné aplikaci pravidel pravopisu.
- Kompetence k řešení problémů:
 - žák pozná problém, hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje a opravuje, požívá autoevaluaci, je veden k odpovědnosti za své rozhodnutí, tvoří závěry,
 - učit žáky práci s chybou.
- Kompetence komunikativní:
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle, výstižně,
 - žákům je nabízen dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů,

- žák si pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu,
- žák je veden ke správné, srozumitelné stavbě větných celků,
- žák vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky.
- Kompetence sociální a personální
 - žák spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, přispívá k dobrým mezilidským vztahům, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - žák se umí zapojit a vést diskusi.
- Kompetence občanské
 - žák respektuje druhé, jejich názory, odmítá jakékoli formy násilí, rasismu, xenofobie,
 - seznamuje se se slovesným dědictvím a vysvětlí jeho význam,
 - podporujeme u žáků potřebu literárního i mluveného projevu.
- Kompetence pracovní
 - žák plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněnou pracovní situaci, činí vědomá rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci,
 - vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel a udržování jejich pracovního místa v pořádku.

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková výchova</i>		
ČSL-9-2-03	1. Seznámí se s jazykovými příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyk a jeho útvary • Jazykověda • Jazykové příručky • Opakování 5. ročníku • Encyklopedie, učebnice 	OSV1 – řešení problémů, cvičení dovedností, zapamatování, správná výslovnost OSV3 – cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vl. jednání a prožívání, plánování učiva a studia OSV9 – vedení a organizace práce skupiny OSV10 – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MV5 – vliv médií na postoje a chování
ČSL-9-2-08	2. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, užívá cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka • Hláskosloví 	
ČSL-9-2-01	3. Komunikuje výstižně, využívá vhodné jazykové prostředky v určité situaci (dynamika, hlasitost, tempo)	<ul style="list-style-type: none"> • Spisovná výslovnost • Slovní přízvuk, nonverbální prostředky 	
ČSL-9-2-05	4. V mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka věty 	
ČSL-9-2-07	5. Operuje s termíny a pojmy, rozezná kořen, část předponovou, příponovou a koncovku	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova a pravopis • Slovtvorný základ, předpona, přípona 	
ČSL-9-2-07	6. Uvádí do souvislostí pravopis spojený se slovem, jeho stavbou a tvořením	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova • Střídání hlásek při odvozování 	
ČSL-9-2-07	7. Poznává pád	<ul style="list-style-type: none"> • Skupiny hlásek při odvozování 	
ČSL-9-2-07	8. Rozlišuje předponu a předložku	<ul style="list-style-type: none"> • Zdvojené souhlásky 	
ČSL-9-2-07	9. Odůvodňuje a píše správně y/i po obojetných souhláskách	<ul style="list-style-type: none"> • Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně • Předpony (s,z,vz) • y/i po obojetných souhláskách 	

ČSL-9-2-04	10. Určuje slovní druhy	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví • Druhy slov • Podstatná jména (tvary, pravopis) • Přídavná jména (druhy, skloňování, stupňování) • Zájmena – druhy • Skloňování zájmen • Tvary zájmen osobních a přivlastňovacích • Slovesa • Číslovky (druhy, užívání, skloňování) • Slovesa (kategorie, tvary) • Shoda přísudku s podmínkem • Rozvíjející větné členy 	OSV9 – rozvoj individuálních a sociál. dovedností pro kooperaci
ČSL-9-2-04	11. Využívá je v gramaticky správných tvarech		
ČSL-9-2-04	12. Umí skloňovat		
ČSL-9-2-04	13. Rozlišuje druhy a vzory adjektiv, zvládá je v pravopisných jevech, umí stupňovat		
ČSL-9-2-04	14. Správně třídí druhy zájmen a číslovek		
ČSL-9-2-05	15. Tvoří jejich spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		
ČSL-9-2-04	16. Umí skloňovat, určí slovesný rod, užívá vhodná slovesa v projevu		
ČSL-9-2-04	17. Správně určuje slovesné kategorie		
ČSL-9-2-06	18. Ovládá shodu přísudku s podmínkem písemnou formou		
ČSL-9-2-07	19. Seznámí se s rozvíjejícími větnými členy		
Literární výchova			
ČSL-9-3-03	2. Správně a výstižně zformuluje své dojmy z navštíveného představení		rozvoj zákl. rysů kreativity, tvořivosti v mezilidských vztazích, přednes literárních textů OSV6 – technika čtení, výrazné čtení, čtené vypravování OSV10 – struktura lit. díla, literární charakteristika, téma MV1 – rozlišování zábavných prvků od informativních, vyhledávání informací z oficiálních zdrojů, odlišení fantazijních prvků MKV1 – co nás na naší zemi upoutá
ČSL-9-3-07	3. Rozlišuje téma v pojetí klasiků a současných autorů		
ČSL-9-3-06	4. Používá literární pojmy – balada, lyrika, epika, pohádka, stavba básně a kompozice		
ČSL-9-3-08	5. Využívá médií jako zdroje informací		
ČSL-9-3-06	6. Chápe úlohu zvířat v bajkách		
ČSL-9-3-02	7. Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora		
ČSL-9-3-09	8. Orientuje se v regionální knihovně		

	<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČSL-9-1-10	1. Sestaví osnovu vyprávění, na základě vytváří mluvený i písemný projev, dodržuje časovou posloupnost	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Popis (předmětu, osoby, děje) • Zpráva, oznámení • Výpisky • Výtah • Poznámky • Dopis – e-mail 	
ČSL-9-1-10	2. Dbá na správnou stavbu textu		
ČSL-9-1-04	3. Využívá jazykových prostředků k oživení (přímá řeč, dějová slovesa)		
ČSL-9-1-10	4. Ovládá grafickou úpravu – odstavce		
ČSL-9-1-09	5. Dokáže vytvořit logicky uspořádaný návod		
ČSL-9-1-01	6. Umí rozlišit pojmy zpráva, oznámení		
ČSL-9-1-08	7. Zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem		
ČSL-9-1-07	8. Přednese rozšířenou zprávu, doplní informace z médií, zapojuje se do diskuse		
ČSL-9-1-08	9. Umí nalézt podstatu věci, hlavní myšlenku textu		
ČSL-9-1-08	10. Umí vytvořit stručné výpisky nebo výtah		
ČSL-9-1-09	11. Vhodně stylizuje a formuluje text		
ČSL-9-1-05	12. Odlišuje spisovný a nespisovný projev		
ČSL-9-1-01	13. Odlišuje ve čteném nebo mluveném textu fakta od názoru		

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková výchova</i>		
ČSL-9-2-04	1. Prakticky používá jiné tvary substantiv označujících části lidského těla	Tvarosloví	OSV1 – určování slovních druhů, prohlubování učiva, cvičení dovednosti a zapamatování, tvoření odvozených slov OSV1 – způsoby obohacování slovní zásoby OSV3 – upevňování a procvičování učiva OSV8 – dovednost vedení konstruktivního dialogu, věcné, logické a smysluplné sdělení poznatků, skupinová práce, výslovnost přejetých slov, mezinárodní slova, plynulost jazyka OSV9 – spolupráce při uvádění homonym, synonym, práce s jazyk. příručkami
ČSL-9-2-04	2. Rozpoznává druhy přídavných jmen, zájmen, číslovek	<ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména • Odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla 	
ČSL-9-2-04	3. Tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek, umí je skloňovat	<ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména • Zájmena • Skloňování a užívání vztažných zájmen • Číslovky 	
ČSL-9-2-03	4. Ověřuje si správnost tvarů sloves v jazykových příručkách	Slovesa	
ČSL-9-2-04	5. Rozlišuje slovesné kategorie	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomné tvary sloves • Tvary rozkazovacího způsobu • Slovesný rod činný a trpný • Slovesný vid 	
ČSL-9-2-04	6. Rozeznává pojem příslovečná spřežka x předložka + podstatné jméno	<ul style="list-style-type: none"> • Příslovce • Předložky 	
ČSL-9-2-04	7. Užívá stupňované podoby příslovcí	<ul style="list-style-type: none"> • Spojky 	
ČSL-9-2-04	8. Rozlišuje předložku x příslovce	<ul style="list-style-type: none"> • Částice 	
ČSL-9-2-04	9. Umí vyjmenovat druhy spojek a chápe jejich souvislosti pro význam skladby	<ul style="list-style-type: none"> • Citoslovce 	
ČSL-9-2-04	10. Využívá částic a citoslovcí pro oživení textu		
ČSL-9-2-04	11. Rozlišuje jména obecná a vlastní	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní velkých písmen ve jménech vlastních 	
ČSL-9-2-04	12. Porovnává významy slov, slova stejného nebo podobného významu	<ul style="list-style-type: none"> • Procvičování pravopisu i/í, y/ý 	
ČSL-9-2-08	13. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka 	

ČSL-9-2-02	14. Ovládá různé způsoby obohacování slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a tvoření slov • Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování • Odvozování příponami, předponami • Slova přejatá • Skládání slov a zkracování, zkratky a zkratková slova • Evropské jazyky • Obecná jazykověda • Útvary národního jazyka <p>Význam slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovo • Věcný význam slov, sousloví, rčení • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Synonyma • Odborné názvy <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skladba větná • Věty dvojčlenné a jednočlenné • Větné ekvivalenty • Druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce • Přísudek slovesný • Přísudek jmenný se sponou, bez spony • Předmět • Příslovečné určení • Přívlastek – druhy • VV podmětná, předmětná, příslovečné, přívlastková • tvorba věty <ul style="list-style-type: none"> • Oprava stylistických chyb 	<p>OSV10 – významy slov, obecný jazyk, prostředky, odborný jazyk, ustálená spojení slov</p> <p>OSV8 – používání spisovného jazyka, formulace otázek a odpovědí, konverzace</p> <p>OSV8 – dovednost pro sdělování, technika řeči</p>
ČSL-9-2-01	15. Uvede a zdůvodní rozlišení národní jazyk - mateřský jazyk		
ČSL-9-2-01	16. Přiřadí vybrané evropské jazyky do příslušných skupin		
ČSL-9-2-08	17. Využívá běžně slova spisovného jazyka, obecné češtiny, nářečí		
ČSL-9-2-02	18. Chápe správný význam slov		
ČSL-9-2-05	19. Tvořivě využívá jazykových prostředků pro oživení textu		
ČSL-9-2-06	20. Rozlišuje věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty		
ČSL-9-2-06	21. Rozpozná druhy přísudků a podmětů		
ČSL-9-2-06	22. Poznává rozvíjející VČ		
ČSL-9-2-06	23. Rozlišuje VH, VV		
ČSL-9-2-06	24. Chápe druhy VV		
ČSL-9-2-06	25. Naučí se pracovat se stavbou věty a textu		
ČSL-9-2-06	26. Správně píše čárku v souvětí podřadném		

	<i>Literární výchova</i>		
ČSL-9-3-01	1. Snaží se ústně a písemně vyjadřovat své pocity a nálady	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literárních druhů a žánrů – epos, drama (tragédie), legenda, kronika, cestopis. • Základy literární teorie a historie – poezie (obrazná pojmenování), próza (námět a téma díla, literární hrdina). • Reprodukce uměleckého díla • Tvorba vlastního názoru – kritické hodnocení • Eposy, pověsti, kroniky • Kritické čtení a naslouchání 	VDO2 – rozvoj disciplinovanosti, sebekritiky, učení se sebeúctě, sebedůvěře, činnosti podporující schopnost kompromisu OSV10 – skruktura literárního díla, téma, prostředí, doba, charakteristika literární postavy VMEGS1 – život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy MKV1 – kulturní dědictví národa, ústní lidová slovesnost OSV8 – literatura jako zdroj zábavy a ponaučení, věcné, logické a smysluplné sdělení poznatků OSV9 – skup. práce – pokus o realizaci veršů
ČSL-9-3-04	2. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí ze základů literární teorie		
ČSL-9-3-06	3. Poznává základní literární pojmy, druhy a žánry		
ČSL-9-3-05	4. Naučí se rozpoznávat morální hodnoty člověka		
ČSL-9-3-02	5. Získává úctu k nejdůležitějším životním hodnotám		
ČSL-9-3-03	6. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, reprodukuje text		
ČSL-9-3-01	7. Poučí se ze starých příběhů, které obohacují vnitřní život člověka		
ČSL-9-3-05	8. Umí obhájit své stanovisko		
ČSL-9-3-09	9. Vyhledává informace v různých informačních zdrojích		

<p>ČSL-9-3-07</p>	<p>10. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší literární památky • Literatura středověku – eposy, pověsti, kroniky • Vybrané literární památky z doby renesance • Doba klasicismu, osvícenství a baroka v literatuře • Literatura národního obrození – počátky realistické tvorby 	<p>OSV10 – přednes literárních textů, výrazové čtení, reprodukce textů MV2 – uplatňování principu slušného chování, základní morální normy,</p>
<p>ČSL-9-3-07</p>	<p>11. Poznává osudy lidí v tvorbě českých autorů</p>		<p>význam kvality lidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, lidská solidarita</p>
<p>ČSL-9-3-04</p>	<p>12. Na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální literatura • kroniky, pověsti • regionální autoři 	
<p>ČSL-9-3-04</p>	<p>13. Je schopen orientovat se v knihovně a vyhledat si potřebnou literaturu</p>		
<p>ČSL-9-3-04</p>	<p>14. Chápe propojení literatury a společenského dění</p>		
<p>ČSL-9-3-04</p>	<p>15. Formuluje dojmy z představení v divadle či kině</p>		
<p>ČSL-9-3-09</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce s knihovnou 	
<p>ČSL-9-3-08</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Adaptace literárních textů – recenze 	
<p>ČSL-9-3-03</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Regionální literatura • Čtení s porozuměním i neuměleckých textů 	
			<p>MKV5 – naslouchání druhým, komunikace s přísl. odlišných sociokultur. skupin, vstřícný postoj k odlišnostem</p>
			<p>MKV2 – poznávání různých etnických skupin, vazby mezi kulturami, vzájemné obohacování</p>
			<p>MV1 – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce s lit. textem, výstavba textů</p>
			<p>OSV8 – literatura jako zdroj zábavy a poučení, zážitky z četby, rozvíjení čtenářství</p>

	<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČSL-9-1-05	14. Rozlišuje jednotlivé části vypravování 15. Užívá vhodné jazykové prostředky k oživení textu	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Struktura • Zvýšení dějového napětí 	OSV3 – zásady komunikativního projevu, pozornost, naslouchání, charakteristika jazykových prostředků OSV3 – studijní čtení – formulování hlavních myšlenek, vytváření otázek a odpovědí OSV5 – přednes literárních textů, reprodukce textu OSV8 – popisy a charakteristika osob, přezdívky MV5 – využívání informací z médií při vytváření slohových útvarů – popisy, charakteristiky, pozvánky, žádosti
ČSL-9-1-10	16. Umí postihnout základní znaky uměleckého díla	<ul style="list-style-type: none"> • Popis uměleckých děl • Líčení 	
ČSL-9-1-02	17. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení díla		
ČSL-9-1-09	18. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	<ul style="list-style-type: none"> • Popis pracovních postupů 	
ČSL-9-1-09	19. Umí postupovat podle návodu		
ČSL-9-1-10	20. Rozlišuje druhy charakteristiky	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika pojmy – vnější, vnitřní, přímá, charakteristika nepřímá 	
ČSL-9-1-10	21. Používá výstižného pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> • postřeh, pozorování, výstižné pojmenování (preference adjektiv) • přirovnání, metafora, rčení... 	
ČSL-9-1-09	22. Umí strukturovat formu klasického životopisu, žádosti a pozvánky	<ul style="list-style-type: none"> • Životopis • Žádost, pozvánka 	
ČSL-9-1-08	23. Vytvoří stručnou osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> • Osnova, výpisky, výtah 	
ČSL-9-1-08	24. Uspořádá informace v textu, vyhledá odpovědi na své otázky v učebnici	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické naslouchání 	
ČSL-9-1-08	25. Dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel, v písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskusi se žáky fakta a názory	<ul style="list-style-type: none"> • Věcné naslouchání 	
ČSL-9-1-04	26. S pomocí učitele a v diskusi skupiny rozliší subj. a obj. sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora		
ČSL-9-1-03	27. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		
ČSL-9-1-01	28. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu		

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	<i>Jazyková výchova</i>		
ČSL-9-2-08	1. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyk a jeho kultura, útvary • Obecná jazykověda • Nauka o slovní zásobě • Tvoření slov, slovo zkratkové, přejatá a víceslovné • Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis • Tvarosloví • Nepravidelnosti u podstatných jmen • Obecná jména vlastní – přejatá, druhy p. j. • Přídavná jména – jmenné tvary • Zájmena – týž, tentýž • Slovesný vid • Kmen přítomný, minulý • Slovesné třídy+ vzory • Pravopis koncovek jmen a sloves, další pravopisné jevy • Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent • Základní a rozvíjející větné členy • Významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy • Souvětí podřadné • Souvětí souřadné • Nadvětná skladba 	
ČSL-9-2-08	2. Zdůvodní jejich užití ve vhodné komunikační situaci		
ČSL-9-2-02	3. Dokáže zhodnotit psaný i mluvený projev		
ČSL-9-2-02	4. Rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby		
ČSL-9-2-01	5. Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova		
ČSL-9-2-04	6. Správně třídí slovní druhy		
ČSL-9-2-04	7. Tvoří spisovné tvary slov		
ČSL-9-2-03	8. Samostatně pracuje s jazykovými příručkami		
ČSL-9-2-04	9. Správně tvoří spisovné tvary sloves a vědomě jich používá ve svém ústním a písemném projevu		
ČSL-9-2-07	10. Zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický		
ČSL-9-2-06	11. Píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché		
ČSL-9-2-06	12. Rozlišujeme významné vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		
ČSL-9-2-06	13. Rozlišujeme druhy vět vedlejších		
ČSL-9-2-06	14. Rozlišujeme poměry mezi větami hlavními		
ČSL-9-2-06	15. Zvládá pamětně spojovací výrazy		
	16. Správně navazuje věty a odstavce		

<i>Literární výchova</i>			
ČSL-9-3-07	1. Chápe literaturu jako odkaz našich předků přibližující dobu, ve které žili	- Setkání se starší literaturou ukázky, rozbory, interpretace	VMEGS2 –rozdíly a shody
ČSL-9-3-07	2. Seznámí se s jejich životním stylem a tradicí		v dílech evropských autorů
ČSL-9-3-08	3. Seznámí se s dramatickým uměním		VMEGS1 – rodinné příběhy
ČSL-9-3-07	4. Poznává představitele realismu konec 19. stol.		volné psaní
	5. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Romantismus v české a světové tvorbě	OSV3 – plánování a organizace
	6. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Realistická literatura a základní literární směry 2.pol. 19.století	OSV7 – skupinová práce
	7. Rozlišuje základní literární druhy a žánry	- historická próza	
ČSL-9-3-02	8. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele	- generace májovců, okr. ruchovců a lumírovců	
ČSL-9-3-04	9. Přispívá vlastními schopnostmi v týmové práci při dramatizaci	literatura přelomu století – fr. prokletí básníci, generace buřičů, moderní umělecké směry Naturalisté	MV2 – práce s textem, interpretace textu
	10. Napíše jednoduché zhodnocení četby, kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo vzniklo	- Adaptace literárních děl	MV6 – tvorba mediálních sdělení, publikování v rámci školy
ČSL-9-3-06	11. Je schopen vlastními slovy interpretovat smysl díla	- Literární teorie – kompozice liter. díla; jazyk literárního díla – obrazná pojmenování, volný verš	
ČSL-9-3-07	12. Rozeznává různé literární a dramatické žánry	Charakteristika literárních druhů a žánrů – povídka, novela, romaneto, román, satira	
ČSL-9-3-08	13. Vyjádří prožitky z mluveného a psaného textu, dokáže samostatně hodnotit psaný i mluvený projev		
ČSL-9-3-01	14. Rozlišuje kvalitní světovou literaturu	- Přednes vhodných literárních textů	
	15. Umí reprodukovat přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- Volná reprodukce přečteného(slyšeného) textu	
ČSL-9-3-06	16. V dramatickém textu označí a pojmenuje jeho složení	- Struktura lit. díla	
ČSL-9-3-01	17. Využívá základy studijního čtení		

ČSL-9-3-05 ČSL-9-3-01 ČSL-9-3-06 ČSL-9-3-09	- Klíčová slova, otázky, poznámky, referát	
--	--	--

	<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČSL-9-1-10	1. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu i k vlastnímu tvořivému psaní	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika • Líčení • Výklad, výtah, výpisky • Úvaha • Diskuse • Kritické čtení a naslouchání • Mluvený projev 	OSV2 – volné psaní OSV3 – plánování studia, příprava na hodinu MV1 – kritické čtení, diskuse MV2 – rozlišování různých typů sdělení MV3 – sledování zpravodajství, dramatizace
ČSL-9-1-10	2. Umí rozlišit charakteristiku vnější, vnitřní, přímou, nepřímou		
ČSL-9-1-10	3. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení		
ČSL-9-1-07	4. Zapojuje se do diskuse, užívá zásad komunikace a pravidel dialogu		
ČSL-9-1-10	5. Využívá básnických prostředků		
ČSL-9-1-01	6. Je schopen uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel		
ČSL-9-1-08	7. Umí vytvářet stručné poznámky nebo výpisky z určeného textu, s oporou o text přednese referát		
ČSL-9-1-06	8. Využívá každodenní verbální a neverbální komunikaci jako nástroj jednání v různých situacích ve vztahu k druhým		
ČSL-9-1-01	9. Je schopen samostatně řešit úkoly a formulovat vlastní názor		
ČSL-9-1-08	10. Prakticky využívá osvojené slohové útvary		
ČSL-9-1-07	11. Vyjadřuje vlastní úsudky a postoje k určitým jevům a skutečnostem		
ČSL-9-1-09	12. Využívá český jazyk ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů a k osvojování cizích jazyků		
ČSL-9-1-04	13. Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace,		
	14. komunikace, dialogu a argumentace,		

ČSL-9-1-03	<p>etiketa sociálních sítí a internetu</p> <p>15. Čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích, v diskusi hledá možnou manipulaci autora a prezentuje závěry</p>		
<p>ČSL-9-1-05</p> <p>ČSL-9-1-02</p> <p>ČSL-9-1-10</p>	<p>15. Vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>16. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo</p> <p>17. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dialog • Základy techniky mluveného projevu • Výpověď, stavba textu, jazyková norma a kodifikace 	

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
<i>Jazyková výchova</i>			
ČSL-9-2-01	1. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • Obecné výklady o jazyce • Jazyky slovanské, čeština, jazyky menšinové • Útvary českého jazyka • Základy fonetiky • Spisovná výslovnost • Zvuková stránka věty • Základy vývoje češtiny • Jazykové příručky • Kultura jazyka a řeči • Slang, nářečí, professionalism • Jazyková norma, kodifikace • Slovní zásoba • Slohové rozvrstvení slovní zásoby • Tvoření slov, stavba slova • Význam slova – slova jednoznačná, mnohoznačná • Homonyma, antonyma, synonyma • Odborné názvy • Tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy, tvary slov, skloňování, slova přejatá – skloňování, přechodníky) • Skladba (pořádek slov ve větě, stavba věty, základní větné členy, rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy, věta jednoduchá, souvětí, věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent, druhy VV, poměry mezi VH, samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa, vsuvky, vedlejší věta vložená, přístavkový vztah, čárka ve větě jednoduché a v souvětí 	
ČSL-9-2-01	2. Objasní některé základní pojmy multikulturní terminologie		
ČSL-9-2-05	3. Umí dodržovat přízvuk slovní a větný		
ČSL-9-2-05	4. Člení souvislou řeč (pausy, frázování)		
ČSL-9-2-08	5. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňuje jejich užití		
ČSL-9-2-03	6. Orientuje se, vyhledává v jazykových příručkách		
ČSL-9-2-05	7. Zvládá intonaci		
ČSL-9-2-02	8. Dokládá základní způsoby obohacování slovní zásoby		
ČSL-9-2-02	9. Zvládá tvoření českých slov		
ČSL-9-2-06	10. Umí naznačit stavbu slova		
ČSL-9-2-05	11. V textu vyhledá ustálená rčení a uvede jejich význam		
ČSL-9-2-07	12. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje		
ČSL-9-2-04	13. Správně tvoří slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		
ČSL-9-2-04	14. Správně užívá všech neohebných slov, včetně částic		
ČSL-9-2-06	15. Graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí		
ČSL-9-2-07	16. Ovládá psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí		
ČSL-9-2-07	17. Zná spojky souřadící a podřadící		
ČSL-9-2-06	18. Rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent		

ČSL-9-2-07	19. Zvládá v písemném projevu pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednočlenné i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Členění výpovědí a vět • Pravopis i/y po písmenech označujících obojetné souhlásky • Skupiny souhlásek • Skupiny bě/bje, vě/vje, mě/mně, pě • Velká písmena 	MV6 – výběr správných výrazových prostředků
ČSL-9-2-07	20. Ovládá pravopisná pravidla pro pravopis i/y po obojetných písmenech označujících obojetné souhlásky		
ČSL-9-2-07	21. Ovládá pravopisná pravidla pro skupiny souhlásek, skupiny bě/bje, vě/vje, mě/mně		
ČSL-9-2-07	22. Zná a využívá pravidla pro psaní velkých písmen		
ČSL-9-2-07	23. Správně píše slova přejatá		
ČSL-9-2-07	24. Správně aplikuje znalosti jazykové normy		

Kód výstupu RVP	<i>Literární výchova</i>		Průřezová témata
<p>ČSL-9-3-05 ČSL-9-3-09 ČSL-9-3-02 ČSL-9-3-02 ČSL-9-3-02 ČSL-9-3-07 ČSL-9-3-08 ČSL-9-3-04 ČSL-9-3-07 ČSL-9-3-03 ČSL-9-3-01 ČSL-9-3-05 ČSL-9-3-06 ČSL-9-3-01 ČSL-9-3-09 ČSL-9-3-01 ČSL-9-3-06 ČSL-9-3-09 ČSL-9-3-08 ČSL-9-3-02</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlišuje fakta od názorů a hodnocení 2. Orientuje se v informačních zdrojích 3. Chápe, proč se Čecháček snažil přežít za každou cenu 4. Chápe, jak se člověk chová v podmínkách, kdy je ohrožen jeho život 5. Uvědomuje si významnou roli únorových událostí, různou reakci lidí a charakterizuje je 6. Uvádí základní literární směry a jejich významné osobnosti v literatuře 7. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním dramatickém i filmovém zpracování 8. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 9. Chápe termín exilová literatura 10. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla či filmového představení 11. Vlastními slovy interpretuje smysl díla 12. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, argumentuje 13. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, zná významné představitele české a světové literatury 14. Uceleně reprodukuje přečtený text 15. Je schopen shromáždit potřebné informace pro zpracování pracovních listů k danému projektu, logicky je utřídit 16. Jednoduše popisuje strukturu literárního díla 17. Orientuje se v dramatických směrech, umí je používat v praxi 18. Umí se orientovat v odborné literatuře 19. Stručně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací 20. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> • Obraz 1.světové války v literatuře světové i české • meziválečná literatura – česká, světová • Literatura za okupace • Odraz 2. světové války v umění • Literatura po 2.světové válce – poezie, próza, drama (autorské divadlo, divadla malých forem) • Exilová literatura • Srovnání textu a filmové adaptace • Literární teorie: <ul style="list-style-type: none"> – román humoristický, vědeckofantastický – autobiografická próza – fejeton – autorské divadlo, divadlo malých forem – písňový text • Současná literatura – dle výběru učitele • Adaptace literárních děl 	<p>MV2 – identifikace</p> <p>společensky významných hodnot MV5 – role médií v politických změnách</p>

	<i>Komunikační a slohová výchova</i>		
ČSL-9-1-05	1. Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	<ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení • Prožitkové čtení 	MV5 – vliv médií na kulturu
ČSL-9-1-10	2. Tvořivě pracuje s literárním textem		MV3 – srovnávání titulních stran různých deníků
ČSL-9-1-08	3. Vyhledává informace (katalogy, knihovna i jiné informační zdroje)		MV6 – tvorba mediálního sdělení pro časopis
ČSL-9-1-06	4. Zvládá dramatizaci textu, připravené dialogy		MV7 – práce v realizačním týmu – tvorba třídního časosběrného časopisu jako prezentace třídy k ukončení základní školy
ČSL-9-1-10	5. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Objektivní, subjektivní sdělení ,zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry 	
ČSL-9-1-02	6. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvené žánry, prostředky nonverbální a paralingvální • Koherentní text 	
ČSL-9-1-06	7. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČSL-9-1-09	8. Uspořádává informace v textu s ohledem a jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<ul style="list-style-type: none"> • subj. a objek. sdělení • formování názorů • konfrontace informačních zdrojů 	
ČSL-9-1-01	9. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení		
ČSL-9-1-01	10. Ověřuje fakta pomocí dostupných informačních zdrojů		
ČSL-9-1-01	11. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky manipul.techniky • útvary řečnického stylu, projev, proslov • poznámky, výpisky, výtah • odborný referát – terminologie • znaky textu odborného, uměleckého, publicistického, prostě sdělovacího, funkční styl, publicistický styl, • úvaha, charakteristika, životopis, výklad • žádost • mluvený projev, kultivace projevu 	
ČSL-9-1-03	12. V mluveném projevu užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči		
ČSL-9-1-06	13. Zapojuje se do diskuse		
ČSL-9-1-07	14. Vytvoří poznámky, výpisky nebo výtah čteného textu		
ČSL-9-1-08	15. Samostatně připraví a přednese referát		

ČSL-9-1-08	16. Uspořádá úryvky tak, aby sestavený text		
ČSL-9-1-09	dával smysl a aby byla dodržena textová		
ČSL-9-1-04	návaznost		
ČSL-9-1-03	17. Kultivovaně užívá mluvený projev		
	s komunikačním záměrem		
ČSL-9-1-10	18. Rozpoznává manipulativní komunikaci		
	v reklamě		
ČSL-9-1-10	19. Píše správně po stránce obsahové i		
	formální jednoduché komunikační žánry		

5.1.3 Anglický jazyk – 1. stupeň

Výuka anglického jazyka je zařazena od 1. ročníku. Buduje se tím od raného věku u žáků pozitivní vztah k cizímu jazyku, vede k poznání jiné kultury.

Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jedinců nejen v jejich osobním životě, ale i v uplatnění v dalším studiu a na trhu práce. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života jiných národů a orientovat se v jejich kulturních tradicích a památkách.

Hodina anglického jazyka je čerpána z disponibilní časové dotace. Výuka v 1. a 2. ročníku probíhá formou audio-orálního kurzu, vyučuje se bez učebnice. Žáci znají ústní formu slovní zásoby, s psanou formou jazyka se seznámí až ve 3. ročníku. Žáci mají k dispozici potřebný didaktický materiál, učí se pomocí písniček a říkadél. Důraz je kladen na komunikaci, poslech a porozumění pokynů v cizím jazyce. V dalších ročnících se zabýváme systematicky rozvojem všech dovedností v cizím jazyce, jedná se tedy o písemný projev, poslech, ústní projev, gramatiku a slovní zásobu.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
- žák dlouhodobě pracuje na osvojení jazyk,

- umí vyhledávat a třídit informace,
- učí se pracovat s chybou,
- využíváme zajímavé úlohy a aktivační metody,
- učíme žáky mít radost z úspěchu a motivujeme je k další činnosti.
- Kompetence k řešení problémů:
 - žáci mohou řešit jednoduché problémové situace v cizím jazyce,
 - žák volí vhodné postupy – používá analýzu dosavadních znalostí,
 - žák zkouší vyřešit danou situaci ve chvíli, kdy mu chybí slovní zásoba.
- Kompetence komunikativní:
 - souvisle a kultivovaně se vyjadřovat slovem i písmem,
 - spolupracovat s ostatními,
 - žák se snaží rozumět psaným textům a pracuje s nimi,
 - žák dokáže poslouchat a zapojí se do rozhovoru,
 - dokáže navazovat kontakty.
- Kompetence sociální a personální:
 - žák dokáže pracovat ve skupinách, pomáhat ostatním, respektuje dohodnutá pravidla, je tolerantní,
 - nenechá narušovat dobré vztahy ve skupině,
 - pozitivně nahlíží na sebe sama.
- Kompetence občanské:
 - žák si utváří představu o tradicích a kultuře jiných národů a respektuje je,
 - inklinuje ke zdravému životnímu stylu,
 - porovnává zvyky ve světě a u nás.
- Kompetence pracovní:

- přistupuje zodpovědně k plnění svých povinností,
- používá abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem.

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-3-1-01 CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-01 CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-02 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04 CJ-3-1-01 CJ-3-1-04 CJ-3-1-04	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umí pozdravit a rozloučit se 2. Umí se představit 3. Umí se zeptat na jméno 4. Zná ekvivalent svého jména v anglickém jazyce 5. Plní základní pokyny učitele, rozumí jim, reaguje na ně verbálně i neverbálně 6. Rozpozná fonetickou podobu písmen anglické abecedy, vyhláskuje své jméno 7. Umí počítat od 0 do 10, zeptat se na počet věcí 8. Umí říci, kolik mu je let 9. Dokáže pojmenovat předměty, se kterými se setkává ve škole 10. Dokáže pojmenovat barvy, je schopen vybarvit obrázek dle pokynů 11. Umí pojmenovat členy rodiny 12. Pojmenuje zvířata a dokáže je rozpoznat podle zvuků 	<ul style="list-style-type: none"> • Greetings (pozdravy) Základní fráze (What's your name?, My name is.../ How are you?) • English names (anglická jména) • Alphabet (abeceda) • Numbers 0-10 (čísla 0-10), How many... ?, • Age (How old are you?) • School things (školní potřeby) • Colours (barvy) • Family (rodina) • Animals, pets (zvířata) 	OSV8 - komunikace v cizím jazyce-participativní metoda-dialog v kruhu

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, zpěv anglických písní, dramatizace, demonstrace, používání výukových materiálů- zejm. pracovních listů, rozhovor, práce s obrazovým materiálem
Vizuální materiál:	flashcards, videa, reálné objekty
Audiomateriál:	písničky, říkanky

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-3-1-01 CJ-3-1-02 CJ-3-1-02 CJ-3-1-02 CJ-3-1-04 CJ-3-1-01 CJ-3-1-04 CJ-3-1-06 CJ-3-1-04 CJ-3-1-01 CJ-3-1-05 CJ-3-1-03	1. Plní základní pokyny učitele, rozumí jim, reaguje na ně verbálně i neverbálně 2. Rozpozná fonetickou podobu písmen anglické abecedy, vyhláskuje své jméno 3. Umí počítat od 0 do 10, zeptat se na počet věcí 4. Umí říci, kolik mu je let 5. Dokáže pojmenovat předměty, se kterými se setkává ve škole 6. Dokáže pojmenovat barvy, je schopen vybarvit obrázek dle pokynů 7. Umí pojmenovat členy rodiny 8. Popisuje hračky, jejich množství a barvu 9. Pojmenuje zvířata a dokáže je rozpoznat podle zvuků 10. Osvojí si základní názvy částí lidského těla, reaguje na pokyny k pohybu a doteku některé z částí těla 11. Zná názvy základních druhů oblečení, charakterizuje, na kterou část těla patří 12. Poznává tradice Vánoc ve Velké Británii	<ul style="list-style-type: none"> • Sloveso to be (sloveso být) • Alphabet (abeceda) • Age (How old are you?) • School things (školní potřeby) • Colours (barvy) • Family (rodina) • Toys (hračky) • Animals, pets (zvířata) • Body (tělo) • Clothes (oblečení) • Christmas (Vánoce) 	OSV8 - komunikace v cizím jazyce- participativní metoda- dialog v kruhu MKV2- samostatná práce- My family (Moje rodina) VMEGS1- Projekt- Vánoce u nás a ve Velké Británii (Merry Christmas)

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, zpěv anglických písní, dramatizace, demonstrace, používání výukových materiálů- zejm. pracovních listů, rozhovor, práce s obrazovým materiálem
Projekt:	„Merry Christmas“ (Veselé Vánoce)
Vizuální materiál:	flashcards, videa, reálné objekty
Audiomateriál:	písničky, říkanky

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-3-1-01	1. Umí pozdravit, rozloučit se, zeptat se na jméno a základní informace	<ul style="list-style-type: none"> Greetings (pozdravy) Základní fráze (What 's your name?, My name is.../ How are you?) 	OSV6- Individuální projekt
CJ-3-1-01	2. Rozumí jednoduchým pokynům učitele a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> Instructions in the classroom (pokyny ve třídě) 	„My family“ (moje rodina)
CJ-3-1-05	3. Rozlišuje anglickou výslovnost slov, přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova	<ul style="list-style-type: none"> Alphabet, spelling Colours (barvy) 	OSV1- didaktická hra, píseň- „My body“ (Moje tělo)
CJ-3-1-02	4. Dokáže zazpívat anglickou abecedu, vyhláskovat své jméno či jiné slovo, se kterým se již v průběhu hodiny setkal	<ul style="list-style-type: none"> Numbers 0-100 (čísla 0-100) Classroom (třída) Plural of nouns (množné číslo) 	
CJ-3-1-01	5. Zná barvy, podle pokynů vybarví obrázek	<ul style="list-style-type: none"> Verb to be (sloveso být) 	OSV5- skupinová práce- „Monsters“ (Příšery- lidské tělo)
CJ-3-1-04	6. Zaznamenává podle poslechu čísla 0- 100	<ul style="list-style-type: none"> Family (rodina) 	
CJ-3-1-03	7. Zopakuje a použije slova z tematického okruhu škola, vyhledá je v textu	<ul style="list-style-type: none"> Adjectives (přídavná jména) Christmas (Vánoce) 	
CJ-3-1-02	8. Dokáže vytvořit množné číslo podstatného jména, které pojí s barvou a počtem předmětů	<ul style="list-style-type: none"> House (dům) 	VMEGS2- práce ve dvojici „Houses“ (Domy)
CJ-3-1-06	9. Rozlišuje tvary slovesa být a mít, píše krátké věty na základě vizuální předlohy s danými slovesy	<ul style="list-style-type: none"> Prepositions (předložky) Toys (hračky) There is/ there are (vazba tam je/ tam jsou) 	
CJ-3-1-05	10. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova z tematického okruhu rodina, svou rodinu popíše a použije k tomu probraná přídavná jména	<ul style="list-style-type: none"> Verb have got (sloveso mít) Body (tělo) 	VMEGS1- Projekt- Vánoce u nás a ve Velké Británii (Merry Christmas)
CJ-3-1-04	11. Seznamuje se s vánočními tradicemi ve Velké Británii, zazpívá vánoční koledu, rozumí jejímu obsahu	<ul style="list-style-type: none"> Pets (domácí mazlíčci) 	
CJ-3-1-03	12. Podle jednoduchého psaného textu nakreslí dům a jeho jednotlivé pokoje		
CJ-3-1-01	13. Dotkne se podle pokynů částí těla		
CJ-3-1-06	14. Jednoduchými větami popisuje zvířata		

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, zpěv anglických písní a básní, dramatizace, demonstrace, ilustrace, rozhovor, práce s chybou, práce s textem, práce s obrazovým materiálem, brainstorming, situační hry, projekty
Projekt:	„My family“ (Moje rodina) „Merry Christmas“ (Veselé Vánoce)
Vizuální materiál:	flashcards, videa, reálné objekty
Audiomateriál:	poslechy, písničky a básničky

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
CJ-5-2-01	1. Dokáže pozdravit, představit se, zeptat na jméno, věk a další osobní informace, rozloučit se.	• Greetings (pozdravy) Základní fráze	MKV1
CJ-5-1-01	2. Rozumí jednoduchým pokynům učitele, sám dokáže pokyny použít v komunikaci se spolužáky	• Imperative (rozkazovací způsob)	- skupinová práce „My nationality“ (Moje národnost)
CJ-5-4-02	3. Žák píše krátké věty na základě vizuální předlohy, popisuje obrázek, co na něm najdeme použitím vazby tam je, tam jsou	• Vazba There is/ there are	VMEGS1- skupinová práce-práce s textem „Popular sports“ (Oblíbené sporty)
CJ-5-3-01	4. Rozlišuje použití slovesa být a mít, vyhledává tvary v krátkém textu.	• Verb to be, to have got (sloveso mít a být)	
CJ-5-2-01	5. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů na téma volný čas, záliby, sport, hudba, škola, jídlo.	• Hobbies (záliby)	
CJ-5-2-01	6. Používá sloveso moci, aby zjistil schopnosti osob v jeho blízkosti.	• Verb can (sloveso moci, umět)	
CJ-5-2-01	7. Sdělí jednoduché informace ohledně jeho libosti a nelibosti z oblasti jídla a pití.	• Sport and music (sport a hudba)	
CJ-5-2-02	8. Osvojuje si použití přítomného času prostého a průběhového.	• Verb like (sloveso mít rád)	
CJ-5-4-02	9. Používá slovní zásobu z tematického okruhu roční období a počasí, reaguje na otázky daného tématu.	• Food and drink (jídlo a pití)	
CJ-5-2-03	10. Osvojuje si slovní zásobu z tematického okruhu škola, školní pomůcky, předměty.	• Present simple (přítomný čas prostý)	VMEGS1- Projekt- Vánoce u nás a ve Velké Británii (Merry Christmas)
CJ-5-3-01	11. Sdělí datum a čas.	• Leisure time activities (volnočasové aktivity)	
CJ-5-2-02	12. Dokáže se zeptat, co má kdo na sobě, popsat svoje oblečení.	• Seasons, weather (roční období a počasí)	
CJ-5-1-02	13. Rozlišuje evropské země, jejich národnosti a kulturu.	• School (škola)	
CJ-5-2-03	14. Umí vyjádřit profesi lidí z blízkého okolí.	• Time and date (datum a čas)	
CJ-5-1-03	15. Seznamuje se s tradicemi a zvyky britských svátků – Vánoce, Velikonoce.	• Present continuous (přítomný čas průběhový)	OSV1- didaktická hra- „Clothes“ (Oblečení)
CJ-5-2-02		• Clothes (oblečení)	
		• Countries and nationalities (země a národnosti)	
		• Jobs (povolání)	OSV2- Samostatná práce- „Jobs“ (povolání)
		• Christmas (Vánoce)	
		• Easter (Velikonoce)	

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, zpěv anglických písní, dramatizace, demonstrace, používání výukových materiálů- zejm. pracovních listů, práce s chybou, práce s textem, práce s obrazovým materiálem, situační hry, rozhovor
Projekt:	„Merry Christmas“ (Veselé Vánoce), „Easter“ (Velikonoce), „Europe“ (Evropa)
Vizuální materiál:	flashcards, videa, reálné objekty
Audiomateriál:	poslechy, písničky

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-5-2-02	1. Umí se představit, říct odkud pochází a kolik mu je let	<ul style="list-style-type: none"> • Základní fráze • Present simple • My daily routine (denní režim), time (čas) • Verb want to (sloveso chtít) • Present continuous (přítomný čas průběhový) • School (škola) • Shopping (nakupování) • Prepositions of place (předložky místa) • Birthday (narozeniny) • Ordinal numbers (řadové číslovky), date (datum), days (dny), months (měsíce) • Animals (zvířata) • Christmas (Vánoce) • Past simple (regular and irregular verbs- min.čas- pravidel.a nepravidel.slovesa) • Leisure time activities (volnočasové aktivity) • Expressing future with present continuous (vyjádření blízké budoucnosti přítomným časem průběhovým) • Expressing future with going to (vyjádření budoucnosti s going to) • Countries and continents 	<p>OSV6- participativní metoda- dialog v kruhu „My daily routine“ (Můj denní režim)</p> <p>OSV8- Dramatizace- „Guess what am I doing“ (Hádej, co právě dělám)</p> <p>OSV1- didaktická hra- „Animals“ (Zvířata)</p> <p>VMEGS1- Projekt- Vánoce u nás a ve Velké Británii (Merry Christmas)</p> <p>VMEGS2- Projekt- „English speaking countries“ (anglicky mluvící země)</p>
CJ-5-1-01	2. Rozumí jednoduchým pokynům učitele a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně		
CJ-5-4-01	3. Používá přítomný čas prostý k popisu denního režimu, umí vyjádřit čas, dokáže v krátkých větách popsat svůj den		
CJ-5-4-01	4. Pro vyjádření svého vysněného povolání ovládá sloveso chtít		
CJ-5-2-02	5. K popisu právě probíhající činnosti, kterou žák vykonává, uplatňuje přítomný čas průběhový		
CJ-5-1-03	6. Reaguje na jednoduché otázky týkající se školy, školních předmětů a pomůcek		
CJ-5-2-02	7. Zná slovní zásobu z tematického okruhu nakupování		
CJ-5-2-02	8. Rozlišuje různé předložky místa		
CJ-5-2-02	9. Sdělí jednoduchým způsobem datum svého narození pomocí řadových číslovek, vyjmenuje měsíce v roce a dny v týdnu		
CJ-5-2-02	10. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se tématu zvířata, písemně i ústně popíše dané zvíře		
CJ-5-1-02	11. Seznamuje se s časem minulým a budoucím		
CJ-5-3-01	12. Rozlišuje názvy evropských zemí a národností		
CJ-5-3-01	13. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
CJ-5-4-02			
CJ-5-3-02			

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, skupinová a kooperativní výuka, projektové vyučování, rozhovory, demonstrace, dramatizace, vyprávění, poslech, práce s internetem, vyhledávání informací, práce s textem, práce s obrazovým materiálem, práce s chybou, situační hry
Projekt:	„Merry Christmas“ (Veselé Vánoce), „English speaking countries“ (Anglicky mluvící země)
Vizuální materiál:	videa – příběhy a písničky, flashcards
Audiomateriál:	poslechy, písničky

5.1.4 Anglický jazyk – 2. stupeň

Anglický jazyk se vyučuje v každém ročníku 2. stupně s časovou dotací 3 hodiny týdně. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají vypracovaný individuální vzdělávací plán.

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ, možnost komunikace ve světě, další profesní rozvoj. Žáci se učí anglický jazyk, aby byli schopni základní komunikace na úrovni A1-A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Přitom si osvojují témata běžného života, která spadají do této úrovně. Rozvíjí se všechny složky jazyka, a to ústní projev, poslech s porozuměním, písemný projev, gramatika a slovní zásoba. Žáci získávají nejen jazykové znalosti, ale i znalosti z oblasti reálií anglicky mluvících zemí.

- Kompetence k učení:
 - žák vybírá a analyzuje vhodné způsoby, metody a strategie,
 - zvládá termíny a používá je,
 - orientuje se v informacích, třídí, zobecňuje.
- Kompetence k řešení problémů:
 - žák nachází podstatu problému, vhodná řešení,
 - vyhodnocuje situaci,
 - ověřuje své závěry.
- Kompetence komunikativní:
 - žák zdokonaluje svoji slovní zásobu,
 - snaží se formulovat myšlenky v logickém sledu,
 - učí se naslouchat ostatním spolužákům,
 - využívá komunikační a informační prostředky ke své práci.

- Kompetence sociální a personální:
 - dokáže respektovat ostatní, jejich názory a přání,
 - snaží se diskutovat o dané problematice,
 - utváří si vlastní názor.
- Kompetence občanské:
 - podporuje a spoluvytváří kvalitní mezilidské vztahy,
 - respektuje odlišné kultury, porovnává s jinými zeměmi.
- Kompetence pracovní:
 - snaží se udržet své pracovní místo v pořádku,
 - snaží se podnikatelsky myslet,
 - zorganizuje si účelně práci, spolupracuje,
 - učí se pracovat s textem, se slovníky.

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-9-2-01 CJ-9-4-02 CJ-9-1-02 CJ-9-4-03 CJ-9-1-01 CJ-9-2-02 CJ-9-4-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-01 CJ-9-4-03 CJ-9-3-02 CJ-9-2-01 CJ-9-3-02	<ol style="list-style-type: none"> Umí se představit, říct odkud pochází a kolik mu je let, zeptat se na základní informace Umí použít neurčitý člen podstatných jmen, tvoří množné číslo pravidelných i nepravidelných podstatných jmen Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat (škola, rodina, zvířata, dům, jídlo, volný čas, nakupování a oblečení) Rozlišuje přítomný čas prostý a průběhový Rozumí rozkazům a pokynům, dokáže je použít v praxi Adekvátně reaguje na otázku času či data, používá řadové číslovky Dokáže popsat obrazový materiál pomocí vazby tam je/tam jsou Hovoří o jídle a pití, umí si je objednat v restauraci Osvojuje si fráze pro nakupování, zná anglickou měnu, v dialogu používá ukazovací zájmena Dokáže popsat v jednoduchých větách Českou republiku, město či vesnici, kde žije, zeptá se na cestu a popíše ji Zná rozdíly mezi oslavou Vánoc u nás a v anglicky mluvících zemích Popisuje svůj denní režim a mluví o volnočasových aktivitách Rozlišuje tvary sloves pravidelných a nepravidelných v minulém čase prostém 	<ul style="list-style-type: none"> Sloveso to be (být) Jednotné a množné číslo podstatných jmen (pravidelné, nepravidelné tvoření) School (škola) Sloveso to have (mít) Přídavná jména, zájmena, přivlastňovací pád Family, pets Imperative (rozkazovací způsob) House (dům) Telling the time and date (datum a čas) Verb can (moci) Vazba there is/there are Food and drink (jídlo a pití) Present continuous (přítomný čas průběhový) Christmas in Great Britain (Vánoce ve VB) Czech Republic (Česká republika) My town (moje město) Present simple (přítomný čas prostý) Adverbs of frequency (frekvenční příslovce) Leisure time activities (volnočasové aktivity) Demonstrative pronouns (ukazovací zájmena) Shopping, clothes (nakupování, oblečení) Animals (zvířata) Past simple- regular and irregular verbs (minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves) 	<p>OSV2- individuální projekt „My family“ (Moje rodina)</p> <p>OSV5- skupinová práce „My house“ (Můj dům)</p> <p>VMEGS1- Projekt „Czech Republic“</p> <p>OSV8- Práce ve dvojici- dialog- „Shopping“ (Nakupování)</p> <p>OSV9- práce ve skupině- „Animals“ (Zvířata)</p> <p>VMEGS1- Projekt- Vánoce ve Velké Británii (Merry Christmas)</p>

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, aktivní práce s informacemi na internetu, vytváření a řešení modelových situací, vytváření samostatných i skupinových projektů, situační hry, práce s chybou, práce s textem, práce s obrazovým materiálem
Projekt:	„Merry Christmas“, Czech Republic
Referáty:	využití prstokladu z výukového programu 10 Prstů – vypracování referátu na téma „Česká republika“
Vizuální materiál:	videa, obrázky
Audiomateriál:	nahrávky, písničky

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-9-2-01	1. Umí pozdravit, představit sebe a svou rodinu, podat základní informace	<ul style="list-style-type: none"> • Past simple to be (být)- minulý čas slovesa být 	VDO1- skupinová práce- „School rules“ (Školní pravidla/ třídní pravidla)
CJ-9-2-02	2. Popisuje prázdninové i ostatní činnosti v minulosti, používá pravidelná i nepravidelná slovesa minulého času prostého	<ul style="list-style-type: none"> • Past simple- regular and irregular verbs (minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves) • Holidays (Prázdniny) 	EV3- Projekt- „Environment“ (Životní prostředí)
CJ-9-4-02	3. Rozlišuje použití modálních sloves	<ul style="list-style-type: none"> • Modal verb must (způsobové sloveso muset, nesmět) 	
CJ-9-2-01	4. Seznamuje se s různými druhy oslav a svátků ve Velké Británii	<ul style="list-style-type: none"> • Verb to have to (sloveso muset) • Festivals (svátky, oslavy) 	
CJ-9-2-01	5. Objedná si jídlo a pití v restauraci, dokáže vyjádřit jeho množství, rozlišuje podstatná jména počítatelná a nepočítatelná	<ul style="list-style-type: none"> • Countable and uncountable nouns (počítatelná a nepočítatelná podstatná jména) 	VMEGS1-Vyprávění- „Guy Fawkes“
CJ-9-4-02	6. Rozvíjí si slovní zásobu v oblasti přídavných jmen, stupňuje je	<ul style="list-style-type: none"> • Food and drink (jídlo a pití) • Expressing quantity (vyjádření množství) • Christmas (vánoční svátky) 	OSV8- Práce ve dvojici- Dialog- Shopping: Food and drink (Nakupování: jídlo a pití)
CJ-9-2-03	7. Osvojuje si tvoření příslovcí	<ul style="list-style-type: none"> • Comparative and superlative of adjectives (stupňování přídavných jmen) 	
CJ-9-1-02	8. Popisuje části lidského těla	<ul style="list-style-type: none"> • Accidents (nehody), body (lidské tělo) 	
CJ-9-2-02	9. Vyjadřuje děje budoucí, rozlišuje vhodný tvar budoucího času	<ul style="list-style-type: none"> • Future tense expressed by going to (budoucí čas vyjádřený going to) 	
CJ-9-3-02	10. Pracuje s textem, rozlišuje rozdíl mezi minulým a předpřítomným časem	<ul style="list-style-type: none"> • Present perfect (předpřítomný čas) 	OSV5- Projekt- „Future life“ (Život v budoucnosti)
CJ-9-2-02	11. Používá minulý čas průběhový	<ul style="list-style-type: none"> • Favourite activities (oblíbené činnosti) 	
CJ-9-3-01	12. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	<ul style="list-style-type: none"> • Adverb formativ (tvoření příslovcí) • Environment (životní prostředí) 	
CJ-9-2-02	13. Mluví o volnočasových aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Future tense expressed by will (budoucí čas vyjádřený will) • Life in future (život v budoucnosti) • Past continuous (minulý čas průběhový) • Great Britain (Velká Británie) 	

Formy práce:	individuální, párová, skupinová
Metody práce:	didaktické hry, praktická cvičení, sociální hry, aktivní práce s daty na internetu, vytváření a řešení modelových situací, zapojení ICT, tvorba individuálních i skupinových projektů, tvorba referátu a prezentace, situační hry, rozhovor, brainstorming, práce s chybou, práce s textem, práce s obrazovým materiálem
Projekt:	Merry Christmas, Future life
Referáty:	zpracování informací o Velké Británii v programu PowerPoint
Vizuální materiál:	videa, obrázky
Audiomateriál:	nahrávky, písničky

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-9-2-01	1. Umí představit sebe a své spolužáky, zeptat se a podat základní informace	<ul style="list-style-type: none"> • Past simple (minulý čas prostý) • Travelling and transport (cestování a doprava) 	VMEGS1- projekt „Great Britain“ (Velká Británie)
CJ-9-2-03	2. Je schopen mluvit o cestování a dopravě, popsat v minulém čase svou prázdninovou cestu	<ul style="list-style-type: none"> • Present perfect (předpřítomný čas) • Conditional clauses (podmínkové věty) 	OSV5-Skupinová práce- tvůrčí psaní „Writing a story“ (psaní příběhu)
CJ-9-3-01	3. Rozlišuje minulý a předpřítomný čas, vyhledává v textu jejich rozdíly	<ul style="list-style-type: none"> • Relative clauses (vztažné věty) • Science (věda) 	
CJ-9-4-02	4. Tvoří jednoduché podmínkové věty, rozumí jejich sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • Past continuous (minulý čas průběhový) • London (Londýn) 	MKV3- skupinová práce- „Nationalities“ (Národnosti)
CJ-9-1-02	5. Seznamuje se s názvy vynálezů	<ul style="list-style-type: none"> • Country and its culture (země a její kultura) 	
CJ-9-4-02	6. Používá minulý čas průběhový i prostý	<ul style="list-style-type: none"> • Relative pronouns (zvrtná zájmena) 	OSV1- Didaktická hra- „Sports“
CJ-9-2-02	7. Pojmenovává hlavní památky v Londýně, seznamuje se s kulturou jiných zemí	<ul style="list-style-type: none"> • To be allowed to (smět, moci) • Question tags (tázací dovětky) 	
CJ-9-2-01	8. V dialogu používá tázací dovětky, při poslechu jim rozumí	<ul style="list-style-type: none"> • Expressing future plans (vyjádření budoucích plánů) • Free time (volný čas) 	VMEGS1- Projekt: „USA“
CJ-9-4-02	9. Vyjadřuje své budoucí plány	<ul style="list-style-type: none"> • Verbs with two objects (slovesa se dvěma předměty) 	MV6-Samostatná práce- „Film stars“ (Filmové hvězdy)
CJ-9-2-02	10. Mluví o volném čase, sportu, přírodě a volnočasových aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • USA 	
CJ-9-1-01	11. Seznamuje se s reáliemi USA, vyhledává a zpracovává informace o státech USA, rozlišuje základní znaky britské a americké angličtiny	<ul style="list-style-type: none"> • British English/ American English (britská a americká angličtina) • Present perfect (předpřítomný čas) 	
CJ-9-3-01	12. Seznamuje se použitím gerundia	<ul style="list-style-type: none"> • Gerund (gerundium) • Nature (příroda) 	

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CJ-9-2-01	1. Umí vést rozhovor o svém životě, zálibách, škole, o své rodině a přátelích	<ul style="list-style-type: none"> • USA, New York • Past perfect (předminulý čas) • Passive voice (trpný rod) • Nebraska • School and rules (škola a pravidla) • Indirect speech (nepřímá řeč) • Great Britain (Velká Británie) • Countries, nationalities and prejudices (země, národnosti a předsudky) • Teenagers and their problems (teenageři a jejich problémy) • Writing a letter (psaní dopisu) • Interpretation (tlumočení) • Time clauses (vedlejší věty příslovečné časové) • Interpersonal relationships (mezilidské vztahy) • Indirect speech- backshift of tenses (posun časů v nepřímé řeči) • World of work, jobs (svět práce, povolání) • Australia • Writing a CV (psaní životopisu) • Indirect speech- questions (otázky v nepřímé řeči) • Expressing future (vyjadřování budoucnosti) • Life in past and future (život v minulosti a budoucnosti) • Family life (rodinný život) 	VMEGS1- Projekt: „New York“
CJ-9-2-02	2. Blíže se seznamuje s reáliemi USA, vyjmenuje významná místa v New Yorku		MV6- Individuální práce- práce s textem- „Newspapers“ (Noviny)
CJ-9-3-01	3. Tvrzení v činném rodě přetransformuje do trpného rodu, seznamuje se s jeho použitím		VDO1- Skupinová práce- „School and rules“ (Škola a pravidla)
CJ-9-2-03	4. Mluví o tématu škola a formuluje školní pravidla, porovnává pravidla a normy u nás a ve světě		MKV4- Skupinová práce- „Nationalities“ (Národnosti)
CJ-9-2-03	5. Dokáže hovořit o základních informacích o Velké Británii		OSV2: Samostatná práce- „Writing a CV“ (Psaní životopisu)
CJ-9-1-01	6. Poznává rozdílnosti jednotlivých kultur a jejich tradic		VMEGS1- Projekt- „Australia“
CJ-9-2-03	7. Mluví o problémech teenagerů a mezilidských vztazích		
CJ-9-4-03	8. Rozlišuje psaní formálního a neformálního dopisu		
CJ-9-4-02	9. Tlumočí jednoduchá sdělení od cizince, překládá kratší text		
CJ-9-3-01	10. Uvědomuje si posun časů v nepřímé řeči		
CJ-9-2-02	11. Dokáže vyjmenovat běžná povolání, popsat profese blíže		
CJ-9-4-01	12. Umí napsat životopis v angličtině		
CJ-9-3-02	13. Seznamuje se s reáliemi Austrálie		
CJ-9-1-02	14. Mluví o životě v minulosti i budoucnosti		

Formy práce:	individuální, párová, skupino
Metody práce:	praktická cvičení, projektové vyučování, sociální a didaktické hry, aktivní práce s daty z internetu, vytváření prezentace, referátu, tvorba kvízu, psaní dopisu a životopisu, práce se slovníkem, tlumočení a překládání textu, vyhledávání informací v textu
Informatika:	zpracování textových informací – formulář, životopis, žádost, osobní dopis
Projekt:	New York, Australia
Vizuální materiál:	videa, obrázky
Audiomateriál:	nahrávky, písničky

5.1.5 Další cizí jazyk (Německý a Ruský jazyk)

Vyučovací předmět Německý a Ruský jazyk (žáci mají na výběr mezi těmito dvěma jazyky) patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vyučuje se v rozsahu 2 hodiny týdně od 7. do 9. ročníku. Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty a podobně.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy apod.)

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, písněmi apod. Výuka probíhá v učebnách s možností využití DVD a CD přehrávačů, popř. v učebně výpočetní techniky. V předmětu využíváme pro rozvoj a utváření klíčových kompetencí různé výchovné a vzdělávací strategie:

- Kompetence k učení:

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy aj.),
- zvládá termíny a používá je,
- orientuje se v informacích, třídí, zobecňuje.

- Kompetence k řešení problémů:

- žák nachází podstatu problému, vhodná řešení,
- vyhodnocuje situaci,
- ověřuje své závěry.

- Kompetence komunikativní:

- žák zdokonaluje svoji slovní zásobu,
- snaží se formulovat myšlenky v logickém sledu,
- učí se naslouchat ostatním spolužákům,

- využívá komunikační a informační prostředky ke své práci.
- Kompetence sociální a personální:
 - dokáže respektovat ostatní, jejich názory a přání,
 - snaží se diskutovat o dané problematice,
 - utváří si vlastní názor.
- Kompetence občanské:
 - podporuje a spoluvytváří kvalitní mezilidské vztahy,
 - respektuje odlišné kultury, porovnává s jinými zeměmi.
- Kompetence pracovní:
 - snaží se udržet své pracovní místo v pořádku,
 - snaží se podnikatelsky myslet,
 - zorganizuje si účelně práci, spolupracuje,
 - učí se pracovat s textem, se slovníky.

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Německý/Ruský jazyk	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo – obsah	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním		
DCJ-9-1-02	1. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Tematické okruhy: 1) Domov 2) Rodina 3) Škola Mluvnice: Základní gramatické struktury a typy vět Zvuková a grafická podoba jazyka: Základní výslovnostní návyky	OSV 1- rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání, pozornost, soustředění OSV 8- komunikace, vedení dialogu OSV10 – řešení problémů a rozhodovací dovednosti vyplývající z učiva MKV 4 – rozvoj vzájemného obohacování se a nasloucháním druhému
DCJ-9-1-01	2. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje		
DCJ-9-1-03	3. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
	Mluvení		
DCJ-9-2-01	1. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Slovní zásoba: Základní slovní zásoba tematických okruhů Přiměřená reakce v komunikačních situacích	
DCJ-9-2-02	2. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a školy		
DCJ-9-2-03	3. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a školy		

	Čtení s porozuměním:		OSV 6- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem,rozvoj dalšího poznávání při exkurzích a výletech
DCJ-9-3-01	1. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům		
DCJ-9-3-02	2. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
	Psaní		
DCJ-9-4-01	1. Písemně sdělí základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři		
DCJ-9-4-02	2. Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny a školy		

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Německý/Ruský jazyk	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním		
DCJ-9-1-02	1. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Tematické okruhy: 1) Domov 2) Rodina 3) Škola 4) Kalendář 5) Jídlo a pití 6) Dopravní prostředky 7) Zvířata – příroda Mluvnice: Základní gramatické struktury a typy vět	OSV 1- rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání, pozornost, soustředění OSV 8- komunikace, vedení dialogu OSV 10- řešení problémů a rozhodovací dovednosti vyplývající z učiva
DCJ-9-1-01	2. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje		
DCJ-9-1-03	3. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
	Mluvení		
DCJ-9-2-01	1. žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Zvuková a grafická podoba jazyka: Základní výslovnostní návyky Slovní zásoba: Základní slovní zásoba tematických okruhů Přiměřená reakce v komunikačních situacích	MKV 4 – rozvoj vzájemného obohacování se a nasloucháním druhému
DCJ-9-2-02	2. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších probíraných témat		
DCJ-9-2-03	3. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších probíraných témat a podobné otázky pokládá		

	Čtení s porozuměním:		
DCJ-9-3-01	1. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům		OSV 8- Komunikace, věcné sdělení poznatků
DCJ-9-3-02	2. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
DCJ-9-3-03	3. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci		
	Psaní		
DCJ-9-4-01	1. písemně sdělí základní údaje o sobě a své rodině ve formuláři		OSV 6- poznávání lidí OSV 8- komunikace, jednoduché texty
DCJ-9-4-02	2. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších probíraných témat		
DCJ-9-4-03	3. stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Kód výstupu RVP	Jazyk a jazyková komunikace	Německý/Ruský jazyk	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním		
DCJ-9-1-02	1. Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Tematické okruhy: 1) Domov 2) Rodina 3) Škola 4) Kalendář 5) Jídlo a pití 6) Dopravní prostředky 7) Zvířata – příroda Mluvnice: Základní gramatické struktury a typy vět	OSV 1- rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání, pozornost, soustředění OSV 8- komunikace, vedení dialogu OSV 10- řešení problémů a rozhodovací dovednosti vyplývající z učiva
DCJ-9-1-01	2. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje		
DCJ-9-1-03	3. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
	Mluvení		
DCJ-9-2-01	1. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zvuková a grafická podoba jazyka: Základní výslovnostní návyky Slovní zásoba: Základní slovní zásoba tematických okruhů Přiměřená reakce v komunikačních situacích	MKV 4 – rozvoj vzájemného obohacování se a nasloucháním druhému OSV 8- komunikace, vedení dialogu
DCJ-9-2-02	2. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se probíraných témat		
DCJ-9-2-03	3. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných témat a podobné otázky pokládá		

	Čtení s porozuměním:		
DCJ-9-3-01	1. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům		OSV 1- rozvoj schopností poznávání, zapamatování si důležitých bodů a dat, pracovat s nimi, využívat je
DCJ-9-3-02	2. Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
DCJ-9-3-03	3. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci		
	Psaní		
DCJ-9-4-02	1. Napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat		VDO 2-odpovědný přístup k přípravě na vyučovací hodinu
DCJ-9-4-03	2. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)**
 - já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygiena (OSV 4)**
 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; hledání pomoci při potížích
- **Kreativita (OSV 5)**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**

- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída
- **Komunikace (OSV 8)**
- dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
- seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení; jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS

- **Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)**
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)**
- evropské jazyky, vývoj evropské literatury, zapojení české literatury do evropských souvislostí

Multikulturní výchova MKV

- **Kulturní diference (MKVI)**
- poznávání cizích kultur, zvláštností různých etnik, poznávání vlastního kulturního zakotvení

- Lidské vztahy (**MKV2**)
 - Vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur, jejich rozdíly a odlišnosti
- Multikulturalita (**MKV4**)
 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Mediální výchova MV

- Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (**MV1**)
 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; chápání podstaty mediálního sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (**MV2**)
 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení,
- Stavba mediálních sdělení (**MV3**)
 - příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství jako vyprávění
- Fungování a vliv médií ve společnosti (**MV5**)
 - vliv médií na kulturu
- Tvorba mediálního sdělení (MV6)
 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace má nezastupitelnou roli v základním vzdělávání a vytváří předpoklady pro další studium. Jde o to, propojit matematiku s reálnými situacemi v životě. Matematika podporuje u žáků logické myšlení, řeší problémové situace. Důležitou součástí jsou nestandardní aplikační úlohy a problémy. Řešení takových úloh je závislé na míře rozumové vyspělosti žáků.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace se realizuje v předmětech

- Matematika

5.2.1 Matematika a její aplikace – 1. stupeň

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace na 1. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace – dovednost provádět operace, algoritmické porozumění, významové porozumění, měření, odhadování, výpočty, zaokrouhlování.
- Závislost, vztahy a práce s daty – rozeznávat různé typy změn a závislostí z reálného života, růst a pokles, změna jako nulová hodnota, vytváření jednoduchých tabulek, diagramů, grafů.
- Geometrie v rovině a prostoru – určování útvarů, geometrické modelování situací, podobnosti a odlišnosti, měření, porovnávání, zdokonalení grafického projevu, obvod, obsah, povrch, objem.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – podporovat i takové úlohy, které nejsou do značné míry závislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, podpora logického myšlení problémové situace z běžného života, situační náčrty, používání informačních a komunikačních technologií.

Časová dotace předmětu: 1. ročník 4 vyučovací hodiny týdně

2. - 5. ročník 5 vyučovacích hodin týdně

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:

- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických modelů, vzorců a algoritmů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početní operace, metody řešení slovních úloh),
- aplikace vzorců a početních výkonů při řešení úloh v praktickém životě.

- Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování,
- vést žáky k nacházení pravidel, kterými se řídí matematické jevy,
- vést žáky k samostatnosti,
- vést žáky k přiměřené aplikaci matematických pojmů v praktickém životě,
- vést žáky k dovednostem v praktických činnostech (odhady, porovnávání, měření).

- Kompetence komunikativní:

- vést žáky ke srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- vést žáky k účinné komunikaci,
- vytvářet příležitosti ke kombinatorickému a logickému myšlení.

- Kompetence sociální a personální:

- rozvíjet zkušenost s matematickým modelováním,
- vést žáky k poznání, že realita je složitější než matematický model,
- vést žáky k respektu pro práci druhých.

- Kompetence pracovní:
 - vést žáky k dodržování hygienických pravidel při práci se sešitem a učebnicí,
 - napomáhat v profesní orientaci žáků.

Kód výstupu RVP	Matematika a její aplikace	Matematika	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-3-1-01	1. Používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 0 – 20 • Počítání předmětů 	OSV1 – aktivizační metody OSV5 – tvořivé činnosti OSV6 – skupinová práce OSV10 – problémové úlohy, argumentace VDO2 – nácvik přípravy na vyučovací hodinu
M-3-1-01	2. Vytváří a počítá prvky daného souboru do 20		
M-3-1-02	3. Čte, zapisuje čísla do 20	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení a psaní čísel 0 – 20 	
M-3-1-02	4. Porovnává čísla do 20	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání čísel 	
M-3-1-02	5. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy menší, větší, rovno 	
M-3-1-03	6. Zobrazí číslo a orientuje se na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa 	
M-3-1-04	7. Sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru 0 - 20 s přechodem přes desítku	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání 0 - 20 s přechodem přes desítku 	
M-3-2-02	8. Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací		
M-3-1-05	9. Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 s přechodem desítky	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textem slovní úlohy 	
M-3-1-05	10. Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více (méně) v oboru 0 – 20 s přechodem desítky		
M-3-2-01	11. Orientuje se v čase, zná hodiny		
M-3-3-01	12. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Čas - hodiny • Rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh 	
M-3-3-02	13. Porovnává velikost rovinných útvarů a jednoduchých těles		
M-3-3-01	14. Rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesa – krychle, kvádr, válec, koule 	
M-3-3-01	15. Orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v prostoru – před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole 	

Kód výstupu RVP	Matematika a její aplikace	Matematika	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-3-1-01	1. Používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 0 – 100 • Počítání předmětů 	OSV1 – didaktické hry OSV2 – využití dovedností v praxi (peníze) OSV3 – rozvrh – jednoduchá tabulka OSV5 – úlohy s více řešení OSV6 – skupinová práce, párová práce, kooperativní učení OSV7 – skupinová práce – pomoc slabším OSV8 – prezentace vl. řešení, názoru OSV9 – koordinace práce (postup při řešení slovní úlohy) VDO2 – společná kontrola, sdílení VMGES3 – peníze, cizí měny MKV2 – stanovení a dodržování pravidel skupinové práce
M-3-1-01	2. Vytváří a počítá prvky daného souboru do 100 po jednotkách a desítkách		
M-3-1-02	3. Čte, zapisuje čísla do 100	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení a psaní čísel 0 – 100 	
M-3-1-02	4. Porovnává čísla do 100	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání čísel 	
M-3-1-03	5. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy menší, větší, rovno 	
M-3-1-03	6. Zobrazí číslo a orientuje se na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa 	
M-3-1-04	7. Sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru 0 - 100 s přechodem přes desítku	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání 0 - 100 s přechodem přes desítku 	
M-3-1-04	8. Násobí a dělí v oboru malé násobilky	<ul style="list-style-type: none"> • Násobilka 0 - 10 	
M-3-1-05	9. Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací		
M-3-1-05	10. Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 s přechodem desítky	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy 	
M-3-1-05	11. Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více (méně) v oboru 0 – 100 s přechodem desítky		
M-3-1-05	12. Řeší slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení		
M-3-1-05	13. Tvoří a řeší úlohy, ve kterých modeluje a aplikuje osvojené početní operace		
M-3-2-01	14. Orientuje se v čase, zná hodiny na různých typech hodin	<ul style="list-style-type: none"> • Čas – hodiny 	
M-3-3-02	15. Provádí odhady délky, hmotnosti a objemu		
M-3-2-03	16. Doplnuje tabulku a třídí údaje		

M-3-3-03	17. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky času • Měření délky, objemu a hmotnosti • Jednotky – centimetr, litr, kilogram • Tabulka • Rovinné útvary – bod, lomená čára, přímka, úsečka, polopřímka • Tělesa • Délka úsečky • Práce s pravítkem 	
M-3-3-02	18. Porovnáva velikost rovinných útvarů a jednoduchých těles		
M-3-3-03	19. Rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí		
M-3-3-02	20. Změří délku úsečky, používá jednotky délky, provádí odhad délky úsečky		

Kód výstupu	Matematika a její aplikace	Matematika	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-3-1-01	1. Používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 0 – 1000 	OSV1 – smyslové a relaxační hry OSV6 – didaktické hry OSV7 – skupinová práce, párová práce
M-3-1-01	2. Vytváří a počítá prvky daného souboru do 1000 po stovkách, desítkách a jednotkách	<ul style="list-style-type: none"> • Počítání předmětů 	
M-3-1-02	3. Čte, zapisuje čísla do 1000	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení a psaní čísel 0 – 1000 	
M-3-1-02	4. Porovnává čísla do 1000	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání čísel 	
M-3-1-02	5. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy menší, větší, rovno 	
M-3-1-03	6. Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo a orientuje se na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa 	
M-3-1-03	7. Zaokrouhluje na desítky a stovky		
M-3-1-04	8. Pamětně i písemně sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru 0 - 1000	<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování • Pamětné sčítání a odčítání 0 - 1000 	
M-3-1-04	9. Násobí a dělí v oboru malé násobilky	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné sčítání a odčítání 0 - 1000 • Násobilka 0 – 10 	
M-3-1-05	10. Tvoří a řeší slovní úlohy, ve kterých modeluje a aplikuje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> • Násobení a dělení mimo obor násobitek • Dělení se zbytkem • Slovní úlohy 	
M-3-2-01	11. Provádí jednoduché převody jednotek času, délky, hmotnosti a objemu	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky času, délky, objemu a hmotnosti 	
M-3-2-03	12. Třídí údaje, doplňuje tabulku, schémata a posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky – centimetr, litr, kilogram 	
M-3-2-02	13. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulka 	
M-3-3-01	14. Popíše a narýsuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	<ul style="list-style-type: none"> • Závislosti a jejich vlastnosti 	
M-3-3-02	15. Porovnává velikost rovinných útvarů a jednoduchých těles	<ul style="list-style-type: none"> • Rovinné útvary - kružnice, kruh 	

M-3-3-02	16. Změří délku úsečky, používá jednotky délky	<ul style="list-style-type: none"> • Tělesa • Délka úsečky • Osově souměrné útvary 	
M-3-3-02	17. provádí odhad délky úsečky		
M-3-3-03	18. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině		

Kód výstupu	Matematika a její aplikace	Matematika	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-5-1-02	1. Čte a zapisuje čísla v daném oboru	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 	OSV1 – didaktické hry
M-5-1-02	2. Počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	0 – 1 000 000	OSV3 – rozvrh hodin – plánování aktivit
M-5-1-02	3. Porovnává čísla a znázorní je na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> Porovnávání čísel, číselná osa 	OSV4 – práce s kolektivem, podpora sociálního klimatu
M-5-1-02	4. Sčítá a odčítá v daném oboru pamětně i písemně	<ul style="list-style-type: none"> Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení Písemné sčítání, odčítání 	OSV5 – slovní úlohy s více řešení
M-5-1-01	5. Využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnosti a asociativnost sčítání	<ul style="list-style-type: none"> Písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem 	OSV6 – párová, skupinová práce, kooperativní výuka
M-5-1-02	6. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem	<ul style="list-style-type: none"> Písemné dělení jednociferným dělitelem Římské číslice 	OSV7 – individuální přístup
M-5-1-02	7. Písemně dělí jednociferným dělitelem	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel 	OSV8 – skupinová práce
M-5-2-01	8. Používá římské číslice při zápisu čísel	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy 	OSV9 – hodnocení společné práce, sdílení zkušeností
M-5-1-03	9. Zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce a tisíce	<ul style="list-style-type: none"> Přímá úměrnost Průměr 	VDO2 – samostatný zápis úkolů – podpora samostatnosti
M-5-1-03	10. Provádí odhady a kontrolu výpočtů		VMEGS3 – cestování, peníze, cizí měna
M-5-1-04	11. Řeší slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení na dva až tři početní výkony	<ul style="list-style-type: none"> Zlomky 	MKV5 – stanovení a dodržování pravidel skupinové práce
M-5-1-04	12. Řeší slovní úlohy se vztahy o n-více, méně a krát více, méně		
M-5-1-05	13. Modeluje a názorně vyznačí a zapíše část celku pomocí zlomku		
M-5-1-05	14. Používá zápis ve formě zlomku		
M-5-1-06	15. Vypočítá zlomek z čísla, řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky		
M-5-3-02	16. Čte, píše a převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času 	

M-5-3-02	17. Řeší jednoduché slovní úlohy s jednotkami délky, hmotnosti, objemu a času	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulky, diagramy, grafy a jízdní řády • Různoběžky • Rovnoběžky • Kolmice • Vzájemná poloha přímek v rovině • Kružnice a kruh • Osa souměrnosti • Trojúhelník – pravouhlý, rovnoramenný, rovnostranný • Čtverec, obdélník • Mnohoúhelníky • Jednotky délky • Grafické sčítání a odčítání úseček • Obvod rovinných útvarů • Obsah čtverce a obdélníku • Jednotky obsahu • Řešení úloh úsudkem • Číselné a obrázkové řady
M-5-2-01	18. Vyhledává, sbírá a třídí a čte údaje z tabulky,...	
M-5-2-02	19. Doplnuje údaje do tabulky, grafů	
M-5-2-01	20. Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a diagram	
M-5-3-01	21. Dodržuje zásady rýsování	
M-5-3-03	22. Narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík	
M-5-3-03	23. Narýsuje rovnoběžku s danou přímkou	
M-5-3-03	24. Narýsuje kolmici pomocí pravítka s ryskou	
M-5-3-03	25. Určí vzájemnou polohu přímek v rovině	
M-5-3-01	26. Narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem	
M-5-3-05	27. Narýsuje osu souměrnosti	
M-5-3-05	28. Rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady	
M-5-3-01	29. Narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník	
M-5-3-01	30. Měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky	
M-5-3-02	31. Sčítá a odčítá graficky úsečky, porovnává úsečky	
M-5-3-02	32. Určí délku lomené čáry a vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku a mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
M-5-3-04	33. Vypočítá obsah čtverce a obdélníku	
M-5-3-04	34. Zná základní jednotky obsahu	
M-5-4-01	35. Hledá řešení jednoduchých slovních úloh a problémů, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	

Kód výstupu	Matematika a její aplikace	Matematika	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-5-1-03	1. Čte, zapisuje, zobrazuje na číselné ose, porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0 – miliarda • Číselná osa • Zaokrouhlování 	OSV1 – pětiminutovky, slovní úlohy OSV2 – slovní úlohy a příklady s využitím v praktickém životě OSV3 – samostatná práce OSV4 – kooperativní výuka – pomoc spolužákům při potížích se zvládnutím učiva OSV6 – skupinová práce VDO2 – plnění domácích úkolů, příprava na vyučování VMEGS1 – tabulka, grafy – čtení, porovnávání, vyhodnocování VMEGS3 – finanční gramotnost MKV2 – didaktická hra - spolupráce
M-5-1-03	2. Počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		
M-5-1-02	3. Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla		
M-5-1-02	4. Písemně odčítá dvě přirozená čísla		
M-5-1-02	5. Písemně násobí až čtyřciferným činitelem	<ul style="list-style-type: none"> • Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení • Písemné sčítání, odčítání 	
M-5-1-02	6. Písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem		
M-5-1-01	7. Písemně propojuje písemné i pamětné počítání, využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné násobení až čtyřciferným činitelem • Písemné dělení dvojciferným dělitelem 	
M-5-1-07	8. Čte, porovnává, zapíše desetinné číslo		
M-5-1-07	9. Dokáže jej najít na číselné ose, teploměru, modelu		
M-5-1-07	10. Pamětně i písemně sčítá a odčítá desetinná čísla	<ul style="list-style-type: none"> • Desetinná čísla • Číselná osa, teploměr, model 	
M-5-1-05	11. Názorně vyznačí a zapíše část celku pomocí zlomku		
M-5-1-05	12. Vypočítá zlomek z čísla, řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky	<ul style="list-style-type: none"> • Pamětné i písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • Zlomky 	
M-5-1-06	13. Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem		
M-5-1-08	14. Rozumí významu znaku „-“, pro zápis záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • Kladná a záporná čísla 	
M-5-1-04	15. Řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života		
M-5-2-02	16. Používá tabulky, diagramy, grafy k evidenci, modelování a řešení různých situací	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy 	

M-5-2-02	17. Doplnuje údaje do tabulky	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční gramotnost 	
M-5-2-01	18. Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a diagram	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulky, diagramy a grafy 	
M-5-3-01	19. Při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti a základní vlastnosti těchto útvarů		
M-5-3-03	20. Sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucím daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	<ul style="list-style-type: none"> • Čtverec, obdélník, rovnoběžník • Trojúhelník – pravouhlý, rovnoramenný, rovnostranný 	
M-5-3-04	21. Vypočítá obvod rovinných útvarů	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem 	
M-5-3-04	22. Vypočítá obsah čtverce, obdélníku	<ul style="list-style-type: none"> • Obvod rovinných útvarů 	
M-5-3-04	23. Vypočítá povrch krychle a kvádrů	<ul style="list-style-type: none"> • Obsah čtverce, obdélníku 	
M-5-3-04	24. Převádí jednotky délky a jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch krychle a kvádrů 	
M-5-4-01	25. Řeší nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • Převody jednotek • Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, pyramidy, sudoku, prostorová představivost 	

5.2.2 Matematika a její aplikace – 2. stupeň

V předmětu Matematika a její aplikace na 2. stupni jde především o:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- přesné využívání matematického jazyka, včetně symboliky
- správnou volbu řešení problému, poznání, že k výsledkům lze dospět i různými způsoby
- rozvíjení důvěry v sebe sama, ve vlastní schopnosti
- rozvoj systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- úpravu výstupů prací

Časová dotace předmětu: 6.– 9. ročník 5 vyučovacích hodin týdně

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - žák si osvojuje obecně užívané znaky, symboly, algoritmy a uvádí věci do souvislostí,
 - účast v matematické olympiádě a jiných soutěžích,
 - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - žáci spolupracují při řešení složitějších matematických úkolů,
 - vést žáky k obhajobě a vhodné argumentaci vlastních postupů a hodnocení,

- vést žáky k pochopení grafů.
- Kompetence sociální a personální:
 - vést žáky v práci ve skupině, dokázat podřídit se,
 - klademe důraz na respektování dohodnutých pravidel.
- Kompetence občanské:
 - žák si uvědomuje své školní povinnosti, zodpovědnost za svou domácí přípravu.
- Kompetence pracovní:
 - správně používat rýsovací potřeby, udržovat je ve funkčním stavu,
 - posuzovat své reálné možnosti, být přiměřeně kritický ke své práci, umět se radovat z úspěchu, dokázat „prodat“ své vědomosti a dovednosti.

Kód výstupu RVP	Matematika a její aplikace	Matematika	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-9-1-01	1. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> - Čtení a zápis desetinného čísla - Zobrazení na číselné ose, porovnávání, zaokrouhlování - Početní operace (pamětní a písemné) - Využití kalkulačtoru při výpočtech - Řešení aplikačních úloh a úloh z praxe - Číselné výrazy - Zlomek (zápis, čtení, znázornění na číselné ose) - Porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem, sčítání a odečítání zlomků se stejným jmenovatelem - Vyjádření části z celku - Převod zlomku na desetinné číslo a naopak • Dělitelnost přirozených čísel <ul style="list-style-type: none"> - Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - Prvočísla, rozklad čísla na součin prvočísel, čísla soudělná a nesoudělná - Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek - Řešení slovních úloh • Úhel a jeho velikost <ul style="list-style-type: none"> - Pojem úhel, modelování úhlů, osa úhlu - Velikost úhlu, úhlové jednotky - Měření a odhady velikosti úhlů - Úhel ostrý, pravý, tupý, přímý - Konstrukce úhlu dané velikosti - Porovnávání úhlů - Grafické a početní operace s úhly - Úhly vedlejší a vrcholové, souhlasné a střídavé 	OSV1-sebeorganizace, OSV2- komunikace, OSV4-kreativita, OSV6-skupinová práce, OSV7-poznávání lidí, VDO2-zodpovědnost, MKV2-lidské vztahy
M-9-1-02	2. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností		
M-9-1-01	3. Účelně využívá kalkulačtor		
M-9-1-04	4. Užívá způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem a desetinným číslem)		
M-9-1-03	5. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		
M-9-1-09	6. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		
M-9-3-02	7. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, kružnice)		
M-9-3-02	8. Načrtne a sestrojí rovinné útvary		
M-9-3-04	9. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		
M-9-3-13	10. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů		
M-9-3-12	11. Využívá potřebnou matematickou symboliku		
M-9-3-03	12. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		
M-9-3-12	13. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru		

M-9-3-08	14. v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	<ul style="list-style-type: none"> • Osová souměrnost - Shodnost geometrických útvar - Osa souměrnosti, vzor a obraz - Konstrukce rovinných útvarů v osově souměrnosti, samodružný bod, samodružný útvar - Osa úhlu, osa úsečky - Osově souměrné útvary a jejich využití v praxi 	
M-9-3-12	15. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (krychle, kvádr), analyzuje jejich vlastnosti		
M-9-3-10	16. Odhaduje a vypočítává objem a povrch krychle a kvádrů		
M-9-3-11	17. Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů		
M-9-3-11	18. Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelník • Druhy trojúhelníků (podle délky stran a velikosti vnitřních úhlů) a jejich vlastnosti • Trojúhelníková nerovnost • Konstrukce trojúhelníků ze tří stran • Vnitřní a vnější úhly • Výška, těžnice, střední příčka • Pravidelný mnohoúhelník (šestiúhelník, osmiúhelník) 	
M-9-3-13	19. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
M-9-4-01	20. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		
M-9-4-02	21. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none"> • Objem a povrch kvádrů a krychle - Tělesa a jejich vlastnosti - Konstrukce krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání - Síť kvádrů a krychle - Objem kvádrů a krychle, jednotky objemu a jejich převody - Povrch kvádrů a krychle, jednotky obsahu a jejich převody • Řešení úloh z praxe 	

Kód výstupu RVP	Matematika a její aplikace	Matematika	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-01 M-9-1-05 M-9-1-05 M-9-1-07 ICT-9-2-01 ICT-9-2-03 M-9-1-09 M-9-2-01 M-9-2-03 M-9-2-04 M-9-3-02	<ol style="list-style-type: none"> 1. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel 2. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 3. Účelně využívá kalkulátor 4. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, desetinným číslem, poměrem, zlomkem, procentem) 5. Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů 6. Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že je procentová část větší než celek) 7. Pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru nebo grafickém editor 8. Pracuje s informacemi, vyhodnocuje vztahy mezi údaji 9. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 10. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 11. Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti 12. Vyjádří funkční vztah tabulkou 13. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (čtyřúhelníky, trojúhelníky) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zlomky <ul style="list-style-type: none"> - Představa zlomku, rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar - Určení společného jmenovatele zlomku - Sčítání a odčítání dvou až tří zlomků - Porovnávání a zobrazení zlomku na číselné ose - Násobení a dvou až tří zlomků - Dělení dvou zlomků, úprava složeného zlomku - Smíšené a převrácené číslo - Převod zlomku na desetinné číslo a naopak - Praktické slovní úlohy • Celá a racionální čísla <ul style="list-style-type: none"> - Čísla kladná, záporná, navzájem opačná, absolutní hodnota čísla - Znázornění čísel na číselné ose, porovnávání, zaokrouhlování - Početní operace (sčítání, odečítání, násobení a dělení) - Vyjádření racionálního čísla zlomkem nebo desetinným číslem, periodické číslo - Odhady výsledků početních operací v daném oboru - Určení hodnoty číselného výrazu v daném oboru - Řešení praktických slovních úloh • Poměr, přímá a nepřímá úměrnost <ul style="list-style-type: none"> - Dělení celku na části v daném poměru, zvětšování a zmenšování v poměru, změna čísla v daném poměru - Vyjádření poměru dělením, zlomkem, krácení a 	<p>OSV1-sebeorganizace, OSV2-komunikace, OSV3-samostatná práce OSV5kreativita, OSV6-skupinová práce, OSV7-poznání lidí, OSV8- navázání lidských vztahů v kolektivu, OSV9- koordinace práce, OSV10- rozhodnost, VDO1-tolerance, VDO2- připravenost na vyučovací hodinu, MKV2-tolerance, MV1- logické myšlení</p>

M-9-3-06 M-9-3-10 M-9-3-01	14. Načrtne a sestrojí rovinné útvary 15. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 16. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	rozšiřování poměru, postupný poměr, převrácený poměr - Měřítko plánů a map - Řešení slovních úloh s využitím poměru	
M-9-3-01 M-9-3-08 M-9-3-07 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-10 M-9-3-13 M-9-4-01 M-9-4-02	17. Využívá potřebnou matematickou symboliku 18. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar 19. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 20. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (kolmé hranoly), analyzuje jejich vlastnosti 21. Odhaduje a vypočítává objem a povrch kolmého hranolu 22. Načrtne a sestrojí síť kolmého hranolu 23. Načrtne a sestrojí obraz kolmého hranolu v rovině 24. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 25. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 26. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- Zázpis vztahů přímé a nepřímé úměrnosti - Práce s tabulkou - Grafy a diagramy - Trojčlenka - Úsudkové slovní úlohy s využitím přímé a nepřímé úměrnosti • Procenta - Procentové diagramy, představa procenta - Tři základní postupy a typy úloh (výpočet procentové části, základu, počtu procent) - zpracování informací v Excelu - vytváření a formátování tabulek, vytváření grafů • Promile - Aplikační slovní úlohy z praxe - Jednoduché úlohy z finanční matematiky • Shodnost a středová souměrnost - Shodnost rovinných útvarů - Věty o shodnosti trojúhelníků SSS, SUS, USU - Konstrukce trojúhelníků podle věty SSS, SUS, USU - Konstrukce obrazu jednoduchých rovinných útvarů ve středové souměrnosti - Středově souměrné útvary, určování středu souměrnosti - Užití středové souměrnosti v praxi • Čtyřúhelníky	

		<ul style="list-style-type: none"> - Rovnoběžník a jeho vlastnosti, druhy rovnoběžníků - Obsah a obvod rovnoběžníků - Konstrukce rovnoběžníků 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Obsah trojúhelníku - Lichoběžník a jeho vlastnosti - Obsah a obvod lichoběžníku - Konstrukce lichoběžníku - Slovní úlohy z praxe na výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníků, lichoběžníku a trojúhelníku • Hranoly <ul style="list-style-type: none"> - Vlastnosti a třídění hranolů Síť hranolů - Povrch a objem čtyřbokého a trojbokého hranolu - Objem hranolů s podstavami různých rovinných útvarů - Slovní úlohy na objem a povrch 	

Kód výstupu RVP	Matematika a její aplikace	Matematika	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-9-1-01	1. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Druhá mocnina a odmocnina - Odvození druhé mocniny pomocí čtvercové sítě 	OSV1-sebeorganizace, OSV2-komunikace, OSV3-samostatná práce, OSV4-prevence, OSV5-kreativita, OSV6-skupinová práce, OSV7-poznání lidí, OSV8-navázání mezilidských vztahů v kolektivu, OSV9-hodnocení spolupráce, OSV10-rozhodovací dovednosti v řešení úloh, VDO1-tolerance, VDO2-zodpovědnost, MV1-logické myšlení
M-9-1-01	2. Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> - Určování druhé mocniny a odmocniny z tabulek a pomocí kalkulačtoru - zpracování informací v Excelu 	
ICT-9-2-03	3. Pracuje s informacemi, vyhodnocuje vztahy mezi údaji		
M-9-1-07	4. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	<ul style="list-style-type: none"> • Mocniny s přirozeným mocnitelem - Sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin - Umocňování součinu, zlomku, mocniny - Rozvinuté zápisy čísel v desítkové soustavě 	
M-9-1-07	5. Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazy - Číselný výraz a jeho hodnota - Výraz s proměnnou - Dosazování do výrazu - Zápis slovního textu pomocí výrazů 	
M-9-1-08	6. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic		
M-9-1-02	7. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností		
M-9-1-02	8. Účelně využívá kalkulačtor		
M-9-1-04	9. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem, poměrem, zlomkem, procentem)	<ul style="list-style-type: none"> • Mnohočleny - Pojem jednočlen, mnohočlen - Sčítání a odčítání mnohočlenů - Násobení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem - Úpravy mnohočlenů vytýkáním před závorku - Užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ 	
M-9-1-09	10. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice - Rovnost, vlastnosti rovnosti - Řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav, zkouška - Výpočet neznámé ze vzorce 	
M-9-2-01	11. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		
M-9-2-02	12. Porovnává soubory dat		
M-9-3-02	13. Charakterizuje a třídí základní rovinné		

M-9-3-06 M-9-3-04	útvary 14. Načrtne a sestrojí rovinné útvary 15. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (kruh, kružnice)	- Slovní úlohy řešené lineární rovnicí	
----------------------	---	--	--

M-9-3-01	16. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta - Odvození Pythagorovy věty, její geometrický význam - Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku - Slovní úlohy z praxe 	
M-9-3-01	17. Využívá potřebnou matematickou symboliku		
M-9-3-05	18. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	<ul style="list-style-type: none"> • Kruh a kružnice - Vlastnosti a konstrukce - Vzájemná poloha přímky a kružnice (tečna, sečna, vnější přímkka), tětíva - Thaletova věta, konstrukce tečny pomocí Thaletovy kružnice - Vzájemná poloha dvou kružnic, středná - Číslo π, délka kružnice, obsah kruhu - Slovní úlohy z praxe 	
M-9-3-09	19. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (válec), analyzuje jejich vlastnosti		
M-9-3-10	20. Odhaduje a vypočítává objem a povrch válce		
M-9-3-11	21. Načrtne a sestrojí síť válce	<ul style="list-style-type: none"> • Válec - Modelování válce, jeho vlastnosti 	
M-9-3-11	22. Načrtne a sestrojí obraz válce v rovině		
M-9-3-13	23. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	<ul style="list-style-type: none"> - Obraz rotačního válce ve volném rovnoběžném promítání - Síť válce - Povrch a objem válce, jednotky obsahu a objemu - Slovní úlohy na výpočty objemů a povrchů válce 	
M-9-4-01	24. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		
M-9-4-02	25. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukční úlohy v rovině - Množiny bodů dané vlastnosti, základní konstrukční úlohy - Značky používané pro zápis postupu konstrukce - Rozbor konstrukčních úloh - Konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků pomocí množin bodů 	

Kód výstupu RVP	Matematika a její aplikace	Matematika	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
M-9-1-01	1. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Lomené výrazy a jejich užití - Hodnota lomeného výrazu a jeho smysl 	OSV1-sebeorganizace, OSV2-komunikace, OSV3-samostatná práce, OSV4-prevence, OSV5-kreativita, OSV6-skupinová práce, OSV 7-poznání lidí, OSV8-navázání mezilidských vztahů OSV10- rozhodovací činnost, MV1-logické myšlení, VDO1-tolerance, VDO3-demokracie, VMEGS1-úroková matematika, VMEGS3-finační gramotnost, MKV5- tělesa
M-9-1-01	2. Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<ul style="list-style-type: none"> - Definiční obor a obor hodnot - Krácení a rozšiřování lomených výrazů 	
M-9-1-07	3. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	<ul style="list-style-type: none"> - Početní operace s lomenými výrazy (sčítání, odečítání, násobení, dělení) 	
M-9-1-07	4. Určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<ul style="list-style-type: none"> - Úprava složených lomených výrazů 	
M-9-1-07	5. Provádí početní operace s lomenými výrazy	<ul style="list-style-type: none"> • Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - Aplikace lomených výrazů a jejich využití při řešení rovnic 	
M-9-1-08	6. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> - Ekvivalentní úpravy - Řešení slovních úloh 	
M-9-1-02	7. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	<ul style="list-style-type: none"> • Soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých - Řešení dosazovací a sčítací metodou 	
M-9-1-01	8. Účelně využívá kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> - Řešení slovních úloh „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“ 	
M-9-1-04	9. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, desetinným číslem, poměrem, zlomkem, procentem)	<ul style="list-style-type: none"> • Funkce - Čtení grafů různých závislostí 	
M-9-1-06	10. Řeší aplikační úlohy na procenta	<ul style="list-style-type: none"> - Určení funkce z tabulek a grafů 	
M-9-1-09	11. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<ul style="list-style-type: none"> - Definiční obor a obor hodnot funkce, závislá a nezávislá proměnná - Vyjádření funkce tabulkou, rovnicí, grafem 	
M-9-2-01	12. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	<ul style="list-style-type: none"> - Graf funkce, funkce rostoucí a klesající - Lineární funkce a její graf, přímá úměrnost a konstantní funkce 	
ICT-9-2-03	13. Pracuje s informacemi, vyhodnocuje	<ul style="list-style-type: none"> - Nepřímá úměrnost a její graf 	

M-9-2-02 M-9-2-03 M-9-2-04	vztahy mezi údaji 14. Porovnává soubory dat 15. Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti 16. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření a formátování tabulek, vytváření grafů • Základy finanční matematiky - Výpočet úroku při jednoduchém úrokování 	
----------------------------------	--	--	--

M-9-2-05	17. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- Úrokovací období	
M-9-3-02	18. Načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	- Určení hledané jistiny	
M-9-3-04	19. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- Daň, inflace	
M-9-3-01	20. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- Slovní úlohy z praxe	
M-9-3-01	21. Využívá potřebnou matematickou symboliku	• Základy statistiky	
M-9-3-07	22. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- Statistický soubor, statistické šetření	
M-9-3-13	23. Používá goniometrické funkce při řešení úloh o pravouhlém trojúhelníku a využívá jich při řešení praktických úloh	- Jednotka, znak, četnost	
M-9-3-09	24. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (jehlan, kužel, koule), analyzuje jejich vlastnosti	- Aritmetický průměr, modus, medián	
M-9-3-10	25. Odhaduje a vypočítává objem a povrch těles jehlanu, kužele a koule	- Diagramy, grafy	
M-9-3-11	26. Načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele	• Podobnost	
M-9-3-12	27. Načrtne a sestrojí obraz jehlanu, kužele a koule v rovině	- Určování podobných útvarů v rovině, určení a užití poměru podobnosti	
M-9-3-13	28. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- Dělení úsečky v daném poměru	
M-9-4-01	29. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- Věty o podobnosti trojúhelníků	
M-9-4-02	30. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- Užití podobnosti, řešení praktických úloh	
		• Goniometrické funkce	
		- Odvození goniometrických funkcí ostrého úhlu	
		- Určování hodnot funkcí pomocí tabulek a kalkulátorů	
		- Výpočet délek stran pravouhlého trojúhelníku	
		- Užití funkcí sinus, cosinus, tangens k řešení úloh z praxe	
		• Jehlan, kužel, koule	
		- Znázornění těles ve volném rovnoběžném promítání	
		- Jehlan – vlastnosti a rozdělení	
		- Síť jehlanu	
		- Objem a povrch jehlanu	
		- Kužel – vlastnosti, síť	
		- Objem a povrch kužele	
		- Koule – vlastnosti, poloměr	
		- Objem a povrch koule	
		- Užití Pythagorovy věty a goniometrických funkcí při výpočtu povrchu a objemu těles	
		• Praktické slovní úlohy	

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Rozvoj schopnosti poznávání (OSV1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, rozvíjení pozornosti a soustředění při získávání poznatků z nového učiva.
- **Sebepoznání a sebepojetí (OSV2)**
 - rozvíjení vztahu ke vzdělání, pozitivní přístup k získávání znalostí.
- **Seberegulace a sebeorganizace (OSV3)**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.
- **Psychohygiena (OSV4)**
 - rozvíjení schopností nepodléhat stresům z neúspěchu, ale snažit se jim předcházet, vyhledání pomoci při řešení potíží.
- **Kreativita (OSV5)**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.
- **Poznávání lidí (OSV6)**
 - práce ve dvojicích, skupinách, kooperativní učení.
- **Mezilidské vztahy (OSV7)**
 - péče o dobré vztahy v kolektivu, tolerance a pochopení pro slabší spolužáky, respektování práce druhých.
- **Komunikace (OSV8)**
 - rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními žáky a s učitelem při řešení matematických cvičení.

- Kooperace a kompetice (**OSV9**)
 - rozvíjení schopnosti pracovat ve skupině, koordinace práce, společné řešení problémů, respektovat vedoucího skupiny, hodnocení spolupráce.
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (**OSV10**)
 - zvládání úkolů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit vzniklé problémy, dokázat v učivu navázat na učivo již osvojené, umět argumentovat a stát si za svým rozhodnutím.

Výchova demokratického občana VDO

- Občanská společnost a škola (**VDO 1**)
 - sdělit otevřeně svůj názor při řešení úloh, respektovat názor druhého, aktivní zapojení do řešení daných úkolů.
- Občan, občanská společnost a stát (**VDO 2**)
 - odpovědný přístup k přípravě na vyučovací hodinu.
- Formy participace občanů v politickém životě (**VDO 3**)
 - principy volebních systémů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS

- Evropa a svět nás zajímá (**VMEGS 1**)
 - obyvatelstvo, rozloha, stav těžby, úroveň vzdělání, hrubý domácí produkt, životní úroveň, grafy, porovnávání, vyhodnocování.
- Jsme Evropané (**VMEGS 3**)
 - znalost cizích měn.

Multikulturní výchova MKV

- Lidské vztahy (**MKV2**)
 - rozvíjení schopnosti spolupráce v třídním kolektivu, na společné práci se podílí všichni bez rozdílu pohlaví, barvy pleti a příslušnosti k národu, tolerance, principy slušného chování
- Princip sociálního smíru a solidarity (**MKV5**)
 - matematické modely, odpovědnost a přispění každého jedince k odstranění diskriminace ve společnosti

Mediální výchova MV

- Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (**MVI**)
 - logika, výroková logika, hodnocení, identifikace zjednodušení mediovaných sdělení

5.3 Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje žákům dosáhnout přiměřené počítačové gramotnosti. Získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací a tvořivě s nimi pracovat. V našich učebních plánech je informatika zastoupena jako samostatný vyučovací předmět od 4. ročníku do 9. ročníku (časová dotace 1 hodina týdně). Reagujeme tak na stále zvyšující se potřebu dobře zvládnutých informačních technologií ve společnosti, a proto jsme se zaměřili na praktické využití poznatků. Dovednosti, které žáci získají v tomto předmětu, dovolují aplikovat výpočetní techniku s různým softwarem a informačními zdroji. Cíle: Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti – žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce v programu Word. Žáci se učí i vyhledávat informace na internetu a dále je zpracovávat v programu Word. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se žáci učí používat elektronickou poštu. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: práce s počítačem (s využitím internetu, chromebooku, robotů, 3D tiskárna), krátkodobé a dlouhodobé projekty propojující výstupy z jiných vzdělávacích oborů s výstupy z informatiky.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje v předmětech

- Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informační a komunikační technologie – 1. stupeň

Předmět informační a komunikační technologie jsme zařadili do 4. a 5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně.

Na 1. stupni jde především o:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních technologií,
- tvořivé využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce,
- manuální zručnost s výpočetní technikou,
- využívání algoritmického myšlení,
- využívání výpočetní techniky k efektivnější učební činnosti,
- využívání výpočetní techniky k lepší organizaci práce,
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů,
- porozumění toku informací (vznik, uložení na médium, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití).

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

Kompetence k učení učivo je probíráno různými způsoby a metodami tak, aby si mohl žák postupně uvědomovat jaký, styl mu vyhovuje. Snažíme se, aby výuka byla vedena v týmovém duchu. Je používána formy skupinového a kooperativního vyučování. K žákům je přístupováno dle jejich individuálních schopností. Žáci, kteří probírané učivo zvládli, vhodným způsobem pomáhají slabším žákům. Škola postupně vytváří systém výuky, ve kterém se snažíme smysluplně prolínat učivo jednotlivých předmětů tak, aby základní vědomosti získané v jedné oblasti pomohly k nabytí nové vědomosti v jiné oblasti. Snažíme se, aby totožné formy práce s textem, které si žáci osvojili v hodinách českého jazyka, byly využívány i při získávání vědomosti v ostatních vzdělávacích

oblastech. Pozornost žáků je usměrňována na důležité základní jevy. Naučit žáky samostatnosti je základním kamenem práce v početnějším kolektivu. Žákům je umožňována realizace vlastních nápadů. Při dotváření výukových textů žáky je dána žákům volnost při realizaci svých nápadů. V hodinách se snažíme uplatňovat brainstorming. Výuka je postupně doplňována motivačními úkoly. Základním motivačním faktorem je žákova svobodná volba.

- Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více. Vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce, učíme je dodržovat některé pracovní postupy, které není možno obměňovat. Žákům jsou zadávána dobrovolná témata a úkoly k vypracování.

- Kompetence komunikativní

Žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty. Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.) Žáci své počítačové návrhy řešení úkolů prezentují pro své spolužáky. Výsledky práce na počítači jsou součástí učebních textů (titulní strany apod.). Své dovednosti a znalosti získané v hodinách informatiky využívají při dotváření školních výukových textů. Žáci jsou svou každodenní prací spolutvůrci výukových textů. Učí se pracovat s vyhledávačem na internet.

- Kompetence sociální a personální

Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. Preferujeme skupinovou práci a kooperativní učení – žáci jsou přizváni k hodnocení prací, žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu.

- Kompetence občanské

Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami. V hodinách informatiky se snažíme dodržovat pravidla, na kterých jsme se se žáky dohodli. Vedeme žáky k vytváření na PC pozvánek a plakátků na akce pořádané školou. Vedeme žáky k přípravě tabulek, které jsou využívány pro záznamy sportovních výsledků.

- Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou – škola se snaží žáky postupně vést k sebehodnocení své práce.

- Kompetence digitální

Vytváříme předmětové skupiny v prostředí Meet, kde dostávají žáci prostor pro moderovanou diskuzi, čímž je vedeme i k etickému chování na internetu, sdílíme zde navzájem studijní a jiné materiály, řešíme problémy, zveřejňujeme zadání apod. Dáváme žákům možnost odevzdávat písemné úkoly v elektronické podobě (např. v MS WORD) a skrz elektronické komunikační platformy (např. referáty, zápisy o četbě, slohová cvičení), čímž je vedeme k efektivnímu, ekonomickému i ekologickému myšlení, dbáme nejenom na obsahovou, ale i formální a grafickou stránku díla, seznamujeme žáky s postupy, jak zefektivnit a zkvalitnit své výstupy (kontrola pravopisu, formátování, rozložení, styly apod.). Vytváříme s žáky komplexní prezentace v MS POWERPOINT, Canva, v nichž zapojují zdroje audiovizuální povahy a grafické nástroje, kterými vytváří prezentaci interaktivní a vkusnou zároveň. Vysvětlujeme jim pozitiva i negativa sociálních sítí, kde se dle svého zájmu zapojují do interakcí s některými pedagogy, kteří jsou na sociálních sítích rovněž aktivní. Dbáme na důsledné dodržování kybernetických bezpečnostních zásad, jakými je např. komunikace s pedagogy pouze ze školních oficiálních e-mailů, archivace digitálních úkolů na pevném disku, ne připojováním ke školním zařízením na přenosných discích apod., apelujeme na žáky, aby si pravidelně měnili hesla ve školním systému a tato hesla obsahovala různé typy znaků. Vedeme žáky k používání digitálních zdrojů. Zapojujeme e-knihy či audioknihy jako rovnocenné zdroje tištěné knihy při čtenářských dílnách, ale i v dalších předmětech, ukazujeme žákům výhody e-knih pro rychlost a efektivnost jejich práce i z ekologického a ekonomického hlediska. Žáky a jejich zákonné zástupce informujeme o dosažených výsledcích elektronickou formou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

4. - 5. ročník

Tematický okruh: Základy práce s počítačem

Výstupy z RVP:

I-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie

I-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady

I-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Školní výstup	Učivo	Poznámky (časové zařazení, mezipředmětové vztahy)	Průřezová témata
Žák - popíše základní části počítače - používá klik a dvojklik - používá základní multifunkční klávesy - otevře a ukončí základní program - vytvoří složku - do složky uloží vytvořený dokument - ze složky vybere a otevře požadovaný dokument - vytvoří textový dokument	Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Operační systémy a jejich základní funkce Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Multimediální využití počítače	1. ročník	OSV

<ul style="list-style-type: none"> - mění nastavení písma - v programu malování kreslí jednoduché obrázky - pojmenuje základní komponenty počítače - pojmenuje základní funkce počítače - používá myš - orientuje se na klávesnici - vždy postupuje podle instrukcí učitele - závadu ihned nahlásí učiteli - vyhledá program v počítači - v programu vybere požadovaný úkol 			
---	--	--	--

Školní výstup	Učivo	Poznámky (časové zařazení, mezipředmětové vztahy)	Průřezová témata
Žák - jakoukoliv závadu na počítači ihned hlásí vyučujícímu, popíše předchozí kroky	Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software	4. ročník	OSV

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje stanovené postupy - každý postup si sám vyzkouší - postupy využívá k tvorbě svých dokumentů 	<p>Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</p>	4. ročník	OSV
---	--	-----------	-----

Tematický okruh: Vyhledávání informací a komunikace

Výstupy z RVP:

I-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty

I-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích

I-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Školní výstup	Učivo	Poznámky (časové zařazení, mezipředmětové vztahy)	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní internetové vyhledávače – vyhledává informace pro splnění školních úkolů – vyhledává informace dle vlastního zájmu 	<p>Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)</p>	<p>4. ročník</p> <p>Vyhledávání informací z různých oblastí – především</p> <p>Člověk a jeho svět</p>	<p>MEV</p> <p>OSV</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede hovor pomocí mobilního telefonu – otevře e-mailovou poštu – vytvoří zprávu a odešle 	<p>Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)</p> <p>Metody a nástroje vyhledávání informací</p>	5. ročník	

ji emailovou poštou – přijme zprávu	Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy		
-------------------------------------	--	--	--

Tematický okruh: Zpracování a využití informací

Výstupy z RVP:

I-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Školní výstup	Učivo	Poznámky (časové zařazení, mezipředmětové vztahy)	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslí obtížnější obrázky - vytvoří referát na dané téma - vytvoří plakátek na dané téma (například pozvánka na školní akci) - vytvoří jednoduchý diplom na školu v přírodě - do textu vkládá obrázky - vytvoří titulní stránku k výukovému textu (školnímu projektu) 	Základní funkce textového a grafického editoru	Ve 4. ročníku – jednoduchý textový dokument, s jedním obrázkem, kreslí jednodušší obrázky, v 5. ročníku vše na obtížnější a vyšší úrovni	OSV MEV

Tematický okruh: Algoritmizace a programování

Blokově orientovaný programovací jazyk – Scratch (v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy).

Výstupy z RVP:

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy

I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Školní výstup	Učivo	Poznámky (časové zařazení, mezipředmětové vztahy)	Průřezová témata
<p>Žák sestaví program pro ovládání postavy</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví program řídící chování postavy - sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - rozpozná opakující se vzor, používá opakování, stanoví, co 	<p>příkazy a jejich spojování</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur - kreslení čar - pevný počet opakování - ladění, hledání chyb - vlastní bloky a jejich vytváření 	5. ročník	OSV

<p>se bude opakovat a kolikrát</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - používá události ke spuštění činnosti postav - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - ovládá více postav pomocí zpráv - vytvoří, používá a kombinuje vlastní bloky - v programu najde a opraví chyby 	<ul style="list-style-type: none"> - změna vlastností postavy pomocí příkazu - ovládání pohybu postav 		
---	---	--	--

Informační a komunikační technologie – 2. stupeň

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

6. - 9. ročník

6. ročník

Tematický okruh: Data, informace a modelování

Výstupy z RVP:

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- rozpozná zakódované informace kolem sebe- zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady- zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer- zakóduje v obrázku barvy více způsoby- zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů, najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)- odpoví na otázky na základě dat v tabulce- popíše pravidla uspořádání v existující	<p>Přenos informací, standardizované kódy</p> <ul style="list-style-type: none">• Znakové sady• Přenos dat, symetrická šifra• Identifikace barev, barevný model• Vektorová a rastrová grafika<ul style="list-style-type: none">• Data v grafu a tabulce• Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce• Kontrola hodnot v tabulce• Filtrování, řazení a třídění dat• Porovnání dat v tabulce a graf• Data v grafu• Data v tabulce	<p>OSV</p>

<p>tabulce – odpoví na otázky na základě dat v tabulce</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - data vyhodnotí pomocí prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty • Data v prezentaci 	
---	--	--

Tematický okruh: Informační systémy

RVP výstupy:

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů 	<p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>	<p>OSV MV</p>

Tematický okruh: Algoritmizace a programování

RVP výstupy:

- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení 	<p>Vytvoření programu</p> <p>Opakování</p> <p>Podprogramy</p>	<p>MV</p> <p>OSV</p>

problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní		
---	--	--

7. ročník

Tematický okruh: Algoritmizace a programování

RVP výstupy:

- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném program jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Větvení programu, rozhodování</p> <p>Grafický výstup, souřadnice</p> <p>Podprogramy s parametry</p> <p>Proměnné</p>	<p>OSV, MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví 		
<p>Tematický okruh RVP: Digitální technologie – počítače</p> <p>Žák:</p> <p>I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos</p> <p>I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky</p> <p>I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače</p> <p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích</p>		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory 	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p>	<p>OSV, MV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna</p>	
--	---	--

Tematický okruh: Data, informace a modelování

RVP výstupy:

- I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost 	<p>OSV, MV</p>

8. ročník

Tematický okruh: Informační systémy

RVP výstupy:

- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <p>vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat, sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu</p> <ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců pracuje s adresou buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy - řeší problémy výpočtem s daty - připiše do tabulky dat nový záznam, seřadí tabulku dat podle daného kritéria - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy 	<p>Adresy buněk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce 	<p>OSV</p>

Tematický okruh: Algoritmizace a programování – Programování robotů + 3D tiskárny

RVP výstupy:

- I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném program jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-1-03 vymezi problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota - navrhne vlastní jednoduchý 3D model 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavení a oživení robota • Sestavení programu s opakováním • 3D tisk 	OSV, MV

9. ročník

Tematický okruh: Digitální technologie

RVP výstupy:

- I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

- I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- I-9-4-05 dokáže usměrnit činnost, aby minimalizoval riziko ztráty a zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě, ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky, poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p> <p>- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí</p> <p>- vysvětlí rozdíl mezi programovým a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hardware a software • Složení počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě • Virtuální realita • Umělá inteligence • Počítačové sítě • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě • Struktura a principy Internetu • Datacentra, cloud • Fungování webu • Webová stránka • Webový prohlížeč 	<p>OSV, MV</p>

<p>technickým vybavením</p> <p>- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat</p> <p>- popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní</p> <p>- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti</p> <p>- vysvětlí, jak fungují některé služby internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • E-mail, e-shop, streamování • Bezpečnostní rizika • Zabezpečení počítače a dat • Digitální stopa • Sociální sítě 	
---	--	--

Tematický okruh: Algoritmizace a programování

RVP výstupy:

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <p>po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích 	<p>OSV, MV</p>

<p>rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení, vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce, vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládání myši, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu • Nástroje zvuku Import a editace kostýmů • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním 	
---	--	--

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Informatika a komunikační technologie

Osobnostní a sociální výchova OSV

- Rozvoj schopností poznávání (**OSV 1**)
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování si
- Seberegulace a sebeorganizace (**OSV 3**)
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle (zejména při hraní her a práci na internetu); organizace vlastního času
- Psychohygiena (**OSV 4**)
 - dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací
- Kreativita (**OSV 5**)
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
- Komunikace (**OSV 8**)
 - dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- Hodnoty, postoje, praktická etika (**OSV 11**)
 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

Multikulturní výchova MKV

- Lidské vztahy (**MKV 2**)
 - základní morální principy
- Princip sociálního smíru a solidarity (**MKV 5**)
 - odpovědnost každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků (chat, diskuzní fóra)

Environmentální výchova EV

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV 3**)
 - Internetová zpravodajství, tvorba projektů na PC s environmentální tematikou, doprava, globalizace, demografický vývoj, tabulky, grafy

Mediální výchova MV

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (**MV 1**)
 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, k bulvárnímu tisku; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;
 - chápání podstaty mediálního sdělení,
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (**MV 2**)
 - různé typy sdělení, jejich rozlišování; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem;
 - identifikace společensky významných hodnot v textu
- fungování a vliv médií ve společnosti (**MV 5**)
 - organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média; vliv médií na každodenní život
- tvorba mediálního sdělení (**MV 6**)
 - práce v textovém a tabulkovém editoru, vkládání zpráv na internetové stránky

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je oblastí pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací témata rodiny, společnosti, vlasti, kultury, techniky, zdraví, propojuje historii se současností a praktickými dovednostmi pro život. Jde o komplexní pojetí učiva a hraje velmi významnou roli v syntéze vzdělávání na 1. stupni základní školy. Využíváme různé formy a metody učení, zejména projektové, práce ve skupinách a exkurze.

Tato vzdělávací oblast připravuje základy pro další vzdělávání ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je členěna do 5 tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se realizuje v předmětech:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

5.4.1 Prvouka

Předmět Prvouka se vyučuje v prvním a druhém ročníku dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku tři hodiny týdně. Obsahem tohoto předmětu je pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí, poznávání sebe i nejbližšího okolí, seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy, vnímání lidí a vztahů mezi nimi, všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Prostřednictvím tohoto předmětu si žák utváří prvotní ucelený obraz světa. Součástí předmětu je také dopravní a zdravotní výchova.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
 - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
- Lidé kolem nás
 - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi
- Lidé a čas
 - orientace v dějích a čase
- Rozmanitost přírody
 - poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

- Člověk a jeho zdraví
 - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět,
 - poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí upevňování preventivního chování orientace ve světě informací,
 - časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
 - učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií,
 - učitel motivuje žáky pro celoživotní učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých poznávají a ovlivňují svou jedinečnost,
 - učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům,
 - učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., jsou využívány různé informační zdroje.
- Kompetence komunikativní:
 - žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech,
 - jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
 - přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí učitel podporuje u žáka prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si.

- Kompetence sociální a personální:
 - žáci pracují ve skupině,
 - efektivně spolupracují na řešení problémů učí se respektovat názory druhých přispívají k diskusi,
 - učitel učí se věcně argumentovat,
 - učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů.

- Kompetence občanské
 - učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům,
 - učitel motivuje žáky k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody,
 - učitel vede žáky k respektování pravidel.

- Kompetence pracovní
 - žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
 - učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje.

Kód výstupu RVP	Člověk a jeho svět	Prvouka	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Místo, kde žijeme</i>		
<p>ČJS-3-1-01</p> <p>ČJS-3-5-02</p> <p>ČJS-3-5-02</p>	<p>1. Orientuje se v nejbližším okolí domova a školy</p> <p>2. Rozliší bezpečí a nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>3. Uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici v běžných činnostech školy, bezpečně překoná silnici, používá bezpečnou cestu do školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy • Silniční provoz – chodník, silnice, cestování, místo pro hru, přecházení 	<p>OSV1 – prohlídka školy, vycházka</p> <p>OSV8 – vyprávění, rozhovor, dramatizace</p> <p>VDO2 – seznámení s rozvrhem</p> <p>OSV6 – komunikační kruh, skupinová práce</p>
	<i>Lidé kolem nás</i>		
<p>ČJS-3-2-01</p> <p>ČJS-3-2-01</p>	<p>1. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků</p> <p>2. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny • Chování lidí – zásady slušného chování • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	

	<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-3-3-01	1. Rozlišuje roční období, měsíce, týdny, dny	<ul style="list-style-type: none"> • Čas – roční období, měsíce, dny, hodiny, denní režim • Rodina 	OSV8 – praktické činnosti, názor, popis
ČJS-3-3-01	2. Určuje čas podle hodin		
ČJS-3-3-01	3. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě		
ČJS-3-3-03	4. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině		
	<i>Rozmanitost v přírodě</i>		
ČJS-3-4-01	1. Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby a živočichové v okolí domova a ve volné přírodě • Životní podmínky • Ochrana přírody 	EV1 – vycházky, demonstrace přírodnin EV4 – vyprávění, rozhovor
ČJS-3-1-03	2. Ohleduplně a chová k přírodě		

Kód výstupu RVP	Člověk a jeho svět	Prvouka	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Místo, kde žijeme</i>		
<p>ČJS-3-1-01</p> <p>ČJS-3-1-01</p> <p>ČJS-3-1-02</p>	<p>1. Orientuje se v nejbližším okolí domova a školy</p> <p>2. Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>3. Začlení svou obec do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, bezpečná cesta do školy • Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, činnosti ve škole • Obec – místní krajina 	<p>OSV1 – orientace v okolí školy</p> <p>OSV3 – miniprojekt lidské tělo – péče o zdraví, režim dne</p> <p>OSV4 – třídní pravidla, práva a povinnosti ve třídě</p> <p>OSV8 – Kalendář přírody – slovní vyjádření počasí</p> <p>OSV9 – poznávání přírodnin – skupinová práce</p> <p>VDO2 – sestavení a prezentace režimu dne</p>
	<i>Lidé kolem nás</i>		
<p>ČJS-3-2-01</p> <p>ČJS-3-2-01</p> <p>ČJS-3-2-02</p>	<p>1. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>2. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>3. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzné a mezigenerační vztahy • Zaměstnání – práce fyzická a duševní • Chování lidí – zásady slušného chování, etické zásady, ohleduplnost • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie 	

	<i>Lidé a čas</i>		
<p>ČJS-3-3-01</p> <p>ČJS-3-3-01</p> <p>ČJS-3-3-01</p> <p>ČJS-3-3-01</p> <p>ČJS-3-3-02</p>	<p>1. Rozlišuje roční období, měsíce, týdny, dny</p> <p>2. Určuje čas podle hodin</p> <p>3. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě</p> <p>4. rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>5. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čas – roční období, měsíce, dny, hodiny, denní režim • Kalendář • Současnost a minulost v našem životě • Regionální památky 	
	<i>Rozmanitost v přírodě</i>		
<p>ČJS-3-4-01</p> <p>ČJS-3-4-02</p> <p>ČJS-3-4-01</p>	<p>1. Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>2. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků vyskytujících se v blízkém okolí</p> <p>3. Ohleduplně a chová k přírodě, třídí odpad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby a živočichové v okolí domova a ve volné přírodě • Voda, vzduch • Životní podmínky • Rovnováha v přírodě • Ochrana přírody – likvidace odpadů 	
	<i>Člověk a jeho zdraví</i>		

ČJS-3-5-02	1. Rozezná nebezpečí různého charakteru v silničním provozu, bezpečně překonává silnici se světelnými signály	<ul style="list-style-type: none"> • Silniční provoz – místo pro hru, přecházení • Dopravní prostředky a hromadné dopravní prostředky • Chodec – chodník, stezka pro chodce • Dopravní značky • Cestování – jízda autem, jízda hromadnými dopravními prostředky 	
ČJS-3-5-02	2. Správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce		
ČJS-3-5-02	3. Rozezná dopravní prostředky a hromadné dopravní prostředky		
ČJS-3-5-02	4. Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času		
ČJS-3-5-02	5. Uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky v modelových situacích		
ČJS-3-5-02	6. Uplatňuje základní pravidla bezpečného		
		168	
ČJS-3-5-03	chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Péče o zdraví – denní režim, správná výživa, pitný režim • Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	
ČJS-3-5-01	7. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek		
	8. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle		

Kód výstupu	Člověk a jeho svět	Prvouka	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Místo, kde žijeme</i>		
ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-02 ČJS-3-1-03	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy, cestu na určené místo okolí 2. Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 3. Začlení svou obec do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí 4. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov • Škola – riziková místa a situace školy, činnosti ve škole • Obec – místní krajina • Okolní krajina • Naše vlast 	<p>OSV1 – zápis do sešitu OSV3 – práce ve skupině, práce s prac.listy, projekty EV4 – prezentace, vycházka VDO3 – poslech státní hymny, prezentace</p>
	<i>Lidé kolem nás</i>		
ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 2. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 3. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Zaměstnání – práce fyzická a duševní • Chování lidí – zásady slušného chování, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování, ohleduplnost • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • Kultura 	<p>OSV6 – povídání ve skupině</p>

		<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-3-3-01	1. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Čas • Kalendář, letopočet, dějiny • Současnost a minulost v našem životě • Regionální památky • Báje, mýty, pověsti 	OSV3 – skup. Práce, pracovní listy, projekty	
ČJS-3-3-02	2. na příkladech porovnává minulost a současnost			
ČJS-3-3-02	3. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije			
ČJS-3-3-03	4. uplatňuje elementární poznatky o činnostech člověka, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a o práci lidí			
		<i>Rozmanitost v přírodě</i>		
ČJS-3-4-01	1. Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby a živočichové v okolí domova a ve volné přírodě • Voda, vzduch • Nerosty, horniny, půda • Látky a jejich vlastnosti • Životní podmínky • Rovnováha v přírodě • Ochrana přírody – likvidace odpadů 	EV1 – poznávání rostlin, živočichů, zařazení do ekosystému, vycházka EV3 – prezentace, pracovní listy	
ČJS-3-4-02	2. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě			
ČJS-3-4-03	3. Ohleduplně a chová k přírodě, třídí odpad			
ČJS-3-4-03	4. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů			
		<i>Člověk a jeho zdraví</i>		

ČJS-3-5-02	1. Reaguje v roli chodce a na ostatní účastníky silničního provozu	<ul style="list-style-type: none"> • Chodec – stezka pro chodce, obytná zóna • Dopravní značky • Silniční provoz – místo pro hru, přecházení • In-line brusle, koloběžka • Cestování autem a hromadnými prostředky
ČJS-3-5-02	2. Ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je	
ČJS-3-5-02	3. Uplatňuje pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně, v dopravních prostředcích a na zastávkách v modelových situacích	
ČJS-3-5-02	4. Rozezná dopravní značky, používá reflexní doplňky	

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01	5. Určí a pojmenuje základní části lidského těla, orientuje se v jejich funkci	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo – základní stavba a funkce, změny lidského těla v průběhu života, vývoj jedince • Péče o zdraví, zdravá výživa – vliv stravování na zdraví, pitný režim, osobní a duševní hygiena • Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace, brutalita a jiné formy násilí, přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení • Soužití lidí – mezilidské vztahy a komunikace, zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti • Chování lidí – kladné a záporné vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, národnostní menšina, cizinec, handicap a druhy postižení • Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte, linka bezpečí 	OSV4 – pracovní listy, skupinová práce
ČJS-3-5-01	6. Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny		MKV2 – třídní spolupráce
ČJS-3-5-01	7. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví		MKV4 – naslouchání druhým
ČJS-3-5-03	8. Odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná		OSV7- práce ve skupině, prezentace, sociální hry
ČJS-3-5-03	9. Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi		
ČJS-3-5-03	10. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiného		
ČJS-3-5-04	11. Reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech		

5.4.2 Přírodověda

Předmět se vyučuje ve 4. ročníku a v 5. ročníku po dvou hodinách týdně.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
 - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí
- Lidé kolem nás
 - základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie, základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální, problémy přírodního prostředí
- Lidé a čas
 - orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne, současnost a minulost v našem životě
- Rozmanitost přírody – Země jako planeta sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky, rovnováha v přírodě, vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- Člověk a jeho zdraví – lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, první pomoc, odpovědnost člověka za své zdraví, situace hromadného ohrožení

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu,
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování.

- Kompetence k řešení problémů:

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami,
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

- Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k používání správné terminologie,
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

- Kompetence sociální a personální:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně,
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých,
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků.

- Kompetence občanské:

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě,
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,

- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
- Kompetence pracovní
 - učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat,
 - učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky,
 - učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti,
 - žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla.

Kód výstupu RVP	Člověk a jeho svět	Přírodověda	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Rozmanitost přírody</i>		
ČJS-5-4-01	1. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Voda a vzduch • Nerosty, horniny a půda • Vesmír a Země • Rostliny, houby a živočichové • Životní podmínky • Rovnováha v přírodě • Ochrana přírody, životní prostředí • Rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	OSV1 – tabulka měření teploty
ČJS-5-4-02	2. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		OSV3 – rozvrh hodin
ČJS-5-4-03	3. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů		OSV4 – pobyt v přírodě, pozorování + zápis
ČJS-5-4-04	4. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		OSV5 – vyhledávání v encyklopediích, návrh projektu
ČJS-5-4-05	5. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat		OSV6 – školní výlet
ČJS-5-4-06	6. stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí		OSV7 – pomoc slabším spolužákům ve třídě
ČJS-5-4-07	7. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		OSV8 – informace o zajímavostech z přírody
			OSV9 – hodnocení práce ve dvojicích
			OSV10 - třídění odpadu
			OSV11 – živelné pohromy, jak se zachovat
			VDO1 – respekt k názoru druhého
			VDO2 – plnění dom. úkolů
			VMEGS 1 – životní styl jiných národů
			VMEGS2 – naši sousedé

	<i>Člověk a jeho zdraví</i>		MV1 – reálný pohled na přírodu MKV2 – spolupráce v třídním kolektivu MKV4 – příroda Evropy EV1 – ekosystémy Les, Pole, Louka EV2 – ŽP a jeho ochrana EV3 – ŽP a jeho znečištění (doprava, průmysl, odpady) EV4 – vliv prostředí na zdraví
ČJS-5-5-03	1. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	<ul style="list-style-type: none"> • Cyklista – jízdní kolo, výbava, bezpečná cesta, jízda na kole • Dopravní značky • Silniční provoz - jízda na kole, zastavování, odbočování, předjíždění, objíždění a křižovatky • Cyklistický výlet • Péče o zdraví – správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci a úrazy, ochrana před infekcemi • První pomoc • Osobní bezpečí, krizové situace • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení, požáry, dopravní nehody, integrovaný záchranný systém 	
ČJS-5-5-04	2. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista		
ČJS-5-5-04	3. Rozezná dopravní značky		
ČJS-5-5-04	4. Popíše výbavu cyklisty a jízdního kola a správně ji využívá		
ČJS-5-5-04	5. Bezpečně ovládá jízdu na jízdním kole		
ČJS-5-5-04	6. Vybere bezpečné místo pro pohyb na kole, naplánuje jednoduchý výlet		
ČJS-5-5-06	7. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou		
ČJS-5-5-07	8. Rozpozná život ohrožující zranění		
ČJS-5-5-07	9. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		
ČJS-5-5-03	10. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek při mimořádných událostech a rizik ohrožení s nimi spojená		

Kód výstupu	Člověk a jeho svět	Přírodověda	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
<i>Rozmanitost přírody</i>			
ČJS-5-4-01	1. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby a živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí • Rovnováha v přírodě • Ochrana přírody, životní prostředí • Rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	OSV1 – pozornost při výkladu, samostatná práce OSV3 – samostatná práce, skupinová práce OSV5 – referáty, projekty OSV6 – párová, skupinová práce, vycházky OSV8 – skupinová práce, projekty VDO2 – příprava na hodinu, domácí úkoly, vypracování projektů EV1 – seznámení s ekosystémy EV2 – seznámení se se základními podmínkami života EV3 – videoreportáže, třídění odpadu EV4 – vycházky, úklid
ČJS-5-4-03	2. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí		
ČJS-5-4-04	3. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		
ČJS-5-4-05	4. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat		
ČJS-5-4-06	5. stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit		
ČJS-5-4-07	6. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		

Člověk a jeho zdraví

	Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01	1. využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince • Výbava jízdního kola a cyklisty • Chodec a cyklista na chodníku a silnici • Bezpečná jízda • Křižovatky • Volný čas a sportovní aktivity • Silniční provoz • Cesta dopravními prostředky • Krizové situace – dopravní nehody, nebezpečí, prázdniny 		
ČJS-5-5-02	2. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození			
ČJS-5-5-04	3. Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty, pozná vztahy účastníků silničního provozu			
ČJS-5-5-04	4. Rozezná dopravní značky			
ČJS-5-5-03	5. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob			
ČJS-5-5-04	6. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako cyklista		<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví – nemoci a úrazy, ochrana před infekcemi přenosnými krví, nemoci přenosné a nepřenositelné, osobní, intimní a duševní hygiena • První pomoc • Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy • Návykové látky a zdraví • Osobní bezpečí, krizové situace • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení, požáry, integrovaný záchranný systém 	
ČJS-5-5-06	7. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a preventivní ochranou			
ČJS-5-5-05	8. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek			
ČJS-5-5-08	9. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku			
ČJS-5-5-07				

ČJS-5-5-07	10. Rozpozná život ohrožující zranění 11. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		
ČJS-5-5-04	12. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek při mimořádných událostech a rizik ohrožení s nimi spojená		

5.4.3 Vlastivěda

Předmět je realizován ve 4. a 5. ročníku 2hodinami týdně. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Hlavním cílem předmětu je poskytnout základní informace, poznatky a dovednosti pro specializovanou výuku na 2. stupni ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, v předmětech zeměpis a dějepis. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy:

- Místo, kde žijeme
 - navazuje na poznávání nejbližšího okolí v hodinách prvouky v 1. období. Především jde o poznávání regionů ČR, hlavního města a celé vlasti
- Lidé kolem nás
 - učivo o vzájemném soužití ve společnosti, základní právní povědomí
- Lidé a čas
 - učivo o čase, současnosti a minulosti regionu i celé země

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - vyhledává a třídí potřebné informace,
 - osvojuje si obecně užívané termíny, symboly a znaky používané v oboru,
 - operuje s termíny, znaky a symboly používanými při práci s mapou,
 - vytváří si, postupně komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy,
 - správně užívá terminologie a symboliky,
 - posuzuje vlastní pokrok v učení a kriticky zhodnotí výsledky svého učení.

- Kompetence k řešení problémů:
 - řeší problémové situace, využívá vlastních zkušeností,
 - zvládá poskytnutí první pomoc úměrně svému věku,
 - je schopen podle svých možností rozpoznat, samostatně vyřešit, popřípadě vyhledat informace vhodné k řešení problému,
 - pracuje s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.

- Kompetence komunikativní:
 - vyjadřuje různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny,
 - snaží se o jasnou formulaci myšlenek, argumentaci,
 - seznamuje se s různými typy textů, záznamů a obrazových materiálů,
 - snaží se ověřovat výsledky,
 - chová se asertivně úměrně svému věku.

- Kompetence sociální a personální:
 - rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy,
 - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností,
 - prohlubuje schopnost spolupráce ve skupině,
 - respektuje názory jiných a zároveň je schopen obhájit názor vlastní,
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel pro skupinovou práci a snaží se tato pravidla dodržovat,
 - pracuje a diskutuje v malých skupinkách,
 - pokouší se vytvořit pozitivní obraz sebe sama,
 - dokáže požádat o pomoc.

- Kompetence občanské:
 - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy),
 - projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti,
 - chápe základní principy soužití ve společnosti,

- seznamuje se se základními zákony, právy a povinnostmi,
- projevuje zájem o kulturní a historické dědictví, tradice, zamýšlí se nad ochranou kulturních a společenských hodnot,
- respektuje práva a názory druhých,
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Kompetence pracovní:
 - uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost,
 - používá bezpečně pomůcky a nástroje při realizaci vlastivědných projektů,
 - všímá si změn životního prostředí působením člověka,
 - zamýšlí se nad možnostmi a dostatečností ochrany kulturních a společenských hodnot,
 - plánuje si úkoly a postupy,
 - dodržuje základní hygienická pravidla, bezpečně používá materiály a dodržuje vymezená pravidla.

Kód výstupu RVP	Člověk a jeho svět	Vlastivěda	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Místo, kde žijeme</i>		
ČJS-5-1-01	1. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika a její regiony • Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR • Mapy obecně zeměpisné a tematické 	OSV1 – jízdní řády OSV3 – rozvrh hodin OSV4 – tematické vycházky OSV5 – vyhledávání na internetu, doplnění, porovnávání OSV6 – exkurze OSV7 – časová osa, vývoj lidské společnosti OSV8 – referát OSV9 – vzájemné hodnocení práce ve skupině OSV10 - řešení problémů, porovnávání VČERAxDNES OSV11 – vytvoření žebříčku hodnot VDO1 – žákovská samospráva třídy VDO2 – plnění domácích úkolů VMEGS1 – zvyky a tradice např. návštěva skanzenu, stará řemesla atd.
ČJS-5-1-02	2. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		
ČJS-5-1-03	3. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky		
ČJS-5-1-04	4. vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického		
ČJS-5-1-05	5. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti		
ČJS-5-1-06	6. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		

<i>Lidé kolem nás</i>		
ČJS-5-2-01	1. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí • Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • Kultura
ČJS-5-2-02	2. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	
ČJS-5-2-03	3. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	
<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-5-3-01	1. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny jako časový sled událostí od nejstaršího osídlení naší vlasti po nástup Habsburků na trůn r. 1526 • Minulost v našem životě – státní svátky a významné dny • Regionální památky
ČJS-5-3-02	2. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	
ČJS-5-3-03	3. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti od nejstaršího osídlení naší vlasti po nástupu Habsburků na trůn	
ČJS-5-3-04	4. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti	
ČJS-5-3-05	5. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	

Kód výstupu RVP	Člověk a jeho svět	Vlastivěda	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Místo, kde žijeme</i>		
ČJS-5-1-01	1. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině, státu, v Evropě a ve světě	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika a její regiony • Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR • Evropa a svět • Mapy obecně zeměpisné a tematické 	OSV1 – pozornost a soustředění při výkladu, práce s mapou OSV3 – samostatná práce, práce ve skupinách OSV5 – referáty, projekty OSV6 – práce ve dvojicích, skupinách, vycházky OSV8 – skupinová práce, projekty OSV10 – seznámení s významnými historickými osobnostmi a jejich skutky VDO1 – třídní samospráva
ČJS-5-1-02	2. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		
ČJS-5-1-03	3. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli		
ČJS-5-1-04	4. vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického		
ČJS-5-1-05	5. zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v jiných zemích		
ČJS-5-1-06	6. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a evropských států a jejich význam		

	<i>Lidé kolem nás</i>		VDO2 – odpovědná Příprava na hodinu, vypracování referátů, domácí úkoly VMEGS1 – informace o ČR a Evropě MKV2 – skupinová práce, naslouchání, podpora, respektování druhého EV1 – ekosystémy, kulturní a přírodní krajina EV3 – seznámení s globálními problémy lidstva EV4 – možnost ochrany přírody v obci
ČJS-5-2-01	1. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí • Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, úspory, půjčky, daně • Kultura • Základní společenské a přírodní problémy 	
ČJS-5-2-02	2. rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení		
ČJS-5-2-03	3. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy		
ČJS-5-2-04	4. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		
ČJS-5-2-05	5. poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce		
	<i>Lidé a čas</i>		
ČJS-5-3-01	1. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> • Dějiny jako časový sled událostí od nástupu Habsburků na trůn r. 1526 po současnost • Minulost a současnost v našem životě • Regionální památky 	
ČJS-5-3-02	2. využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní		

ČJS-5-3-03	<p>význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>3. rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti naší vlasti od nástupu Habsburků na trůn r.</p>		
ČJS-5-3-04	<p>1526 po současnost s využitím regionálních specifik</p> <p>4. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>		
ČJS-5-3-05	<p>5. objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>		

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, cvičení soustředění při plnění úkolů, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých bodů a dat a schopnosti dané údaje vyhledat, pracovat s nimi, využívat je
- **Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, rozvíjení schopnosti stanovit časový rozvrh pro plnění úkolů a dodržovat jej, plánování učení a zodpovědná příprava na referáty a projekty
- **Psychohygiena (OSV 4)**
 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; hledání pomoci při potížích
- **Kreativita (OSV 5)**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, vytvoření prostředí vzájemné důvěry a inspirace pro tvoření, rozvíjení schopnosti uplatnit nápady, hledat další cesty k uplatňování nápadů a realizovat je, originálními způsoby, prostředky a možnostmi zpracovávat projekty
- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí, rozvíjet další poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích a výletech
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**

- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída, sledování mezilidských vztahů v různých časových obdobích, sledování porušování lidských práv v naší historii
- **Komunikace (OSV 8)**
 - zdokonalování se ve verbální komunikaci, referáty, projekty
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
 - rozvíjení schopnosti pracovat v kolektivu, hodnocení spolupráce, umět se podřídit práci skupiny
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - Zvládání problémů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit problémy, na příkladech historických osobností ukazovat, jak se rozhodovali, jak řešili problémy a jak jejich řešení ovlivnila dobu, ve které žili (Jan Hus, Milada Horáková, aj.)
- **Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)**
 - cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům, vytvoření žebříčku hodnot

Výchova demokratického občana VDO

- **Občanská společnost a škola (VDO 1)**
 - sdělit otevřeně svůj názor při řešení úloh, respektovat názor druhého, aktivní zapojení do řešení daných úkolů, žákovská samospráva třídy
- **Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)**
 - odpovědný přístup k přípravě na vyučovací hodinu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS

- **Evropa a svět nás zajímá (VMEGS 1)**
 - seznamování s tradicemi, zvyky, životním stylem, odlišnostmi, jazykem jiných zemí v Evropě, zpracování poznatků

- Objevujeme Evropu a svět (**VMEGS 2**)
- naše vlast a Evropa

Multikulturní výchova MKV

- Lidské vztahy (**MKV2**)
- Rozvíjení schopnosti spolupráce v třídním kolektivu, prosazovat slušné chování bez rozdílů
- Multikulturalita (**MKV4**)
- naslouchání druhým, rozvoj vzájemného obohacování se a naslouchání druhému, schopnost využít cizí jazyk v praxi

Environmentální výchova EV

- Ekosystémy (**EV1**)
- les; pole; vodní zdroje; zařazení rostlin a živočichů do ekosystémů lidské, sídlo – město, vesnice, kulturní krajina
- Základní podmínky života (**EV2**)
- voda, ovzduší, půda, ochrana ŽP, možnosti ohrožení základních životních podmínek
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
- seznámení se základními globálními problémy lidstva, životní prostředí, zemědělství, doprava, průmysl, odpady, možnost zapojení se do ochrany ŽP
- Vztah člověka k prostředí (**EV4**)
- naše obec, náš životní styl, aktuální ekologické problémy a možnosti řešení, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví

Mediální výchova MV

- Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (**MVI**)
- Přinášet a hodnotit různá mediální sdělení, utvářet vlastní rozlišovací schopnosti na realitu, bulvár, reklam

5.5 *Člověk a společnost*

Vzdělávací oblast Člověk a společnost umožňuje žákům orientovat se v oblasti fungování lidské společnosti a zároveň pochopit souvislosti mezi jejich jednáním jako jedinců a vztahů v rámci celé společnosti. Dá žákům možnost, uvědomit si nezbytnost a aktuálnost historie lidského rodu, přičemž nabytá zkušenost žákům pomáhá orientovat se ve společnosti. Rozvíjí jejich logické myšlení a sociální dovednosti, které poté může využít v každodenním životě. Žáci jsou následně schopni rozumět odborným sdělením v médiích a mohou na daná témata diskutovat a vytvářet hypotézy řešení některých globálních společenských problémů. Upřednostňuje se komplexní pohled na daná témata s využitím mezioborových vztahů.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost se realizuje v předmětech:

- Dějepis
- Výchova k občanství

5.5.1 Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis je zařazen do všech ročníků 2.stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně. Ve výuce zeměpisu se upřednostňuje komplexní pohled na daná témata s využitím mezipředmětových vztahů. Žáci se zde seznamují s historií lidského rodu i historií našeho národa, neboť národ, který nemá minulost, nemá ani budoucnost. Předmět posiluje vědomí žáků o jejich kořenech. Učí je logicky přemýšlet v souvislostech a využívat znalosti o věcích minulých pro jejich jednání v přítomnosti a budoucnosti. Dějepis formuje jejich morální postoje a hodnoty.

Je kladen také důraz na zvládnutí orientace v různých informačních zdrojích. Důležité pro upevnění dovedností a vědomostí jsou také projekty a exkurze.

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení:**

- žáci jsou podněcováni k tvořivosti, jsou jim zadávány zajímavé referáty a seminární práce, mohou realizovat vlastní nápady,
- žák se orientuje v informacích, třídí je, dovede zobecňovat,
- žák je veden k pochopení pojmů, aby je mohl správně využívat,
- pro žáka jsou vytvářeny situace, pomocí kterých je mu umožněno přiblížit se uvažování lidí v minulosti.

- **Kompetence k řešení problémů:**

- u žáka je podporováno objevování možných hypotetických variant řešení historického problému,
- žák je veden k využívání různých zdrojů informací,
- žák je veden ke kritickému myšlení,
- žák je veden k různým způsobům prezentace výsledků jeho práce.

- **Kompetence komunikativní:**

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- žák vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky,
- žák si klade otázky týkající se příčin jednání lidí v minulosti.

- **Kompetence sociální a personální:**

- žák je veden ke spolupráci s ostatními ve skupinách,
- žák dovede poskytnout pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
- žák se umí zapojit a vést diskusi.

- **Kompetence občanské:**

- žák se zapojuje do aktivit vedoucích k odpovědnému chování v rámci lidské společnosti,
- žák zaujme hodnotné postoje ve vztahu k právům všech lidí, přičemž respektuje jejich možné odlišné vnímání historické skutečnosti.

- Kompetence pracovní:
 - žák dovede vystoupit proti porušování svých práv a práv druhých,
 - žák si uvědomuje společenské hodnoty a jeho činnost směřuje k jejich obraně,
 - žák se učí pracovat s různými médii.

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Dějepis	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
D-9-1-01	1. Chápe význam dějin pro jedince i současnou společnost, dokáže uvést konkrétní příklady důležitosti a potřeby historických znalostí a dovedností.	<ul style="list-style-type: none"> Proč a jak poznáváme minulost Vznik světa a člověka - mýty, náboženský výklad, vědecké pojetí 	MKV3 – různé způsoby života etnických menšin VDO4-seznámení s principy demokracie, příklady z historie
D-9-1-03	2. Orientuje se v historickém čase a prostoru – chápe historickou periodizaci (umí pracovat s časovou přímkou a historickou mapou, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu).	Pravěk <ul style="list-style-type: none"> Starší doba kamenná - člověk zručný, člověk vzpřímený, člověk rozumný, nestarší lidé dnešního typu Mladší a pozdní doba kamenná - vznik zemědělství, rozvoj rodové společnosti, vznik sousedských občin Střední Evropa v pravěku - střední doba kamenná, mladší doba kamenná Exkurze – pravěká vesnice ve Všestarech 	
D-9-1-02	3. Umí uvést příklady zdrojů informací o minulosti a rozlišit informační hodnotu různých typů historických pramenů a historické literatury, samostatně vyhledává informace.	Starověk <ul style="list-style-type: none"> Nejstarší státy – Mezopotámie - vznik sumerských měst, starobabylónská říše Starověký Egypt - vznik, státní zřízení, kultura, bohové, architektura Starověká Indie Starověká Čína Střední Evropa v období starověku - pozdní doba kamenná, doba bronzová 	
D-9-1-02	4. Podle metodických pokynů umí pracovat s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá.		
D-9-1-02	5. Zná hlavní poslání archivů, muzeí, knihoven, úkol archeologie.		
D-9-2-01	6. Jmenuje hlavní teorie o vzniku a vývoji člověka.		
D-9-2-01	7. Charakterizuje způsob života lidí v pravěku.	Antika <ul style="list-style-type: none"> Starověké Řecko - přírodní poměry Řecka, příchod prvních Řeků, řečtí bohové, každodenní život, doba homérská, vznik městských států, velká řecká kolonizace Městské státy - Atény, Solón, Perikles, Sparta, boje za svobodu 	
D-9-2-01	8. Chápe nezbytnost vzájemné lidské soudržnosti; uvede příklady solidarity ze svého okolí; objasní důležitost spolupráce lidí při řešení konkrétních		

D-9-2-02	<p>úkolu.</p> <p>9. Chápe podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost; chápe základní ekologické souvislosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Řecká kultura - vzdělanost a věda, umění • Peloponéská válka • Makedonie - Alexandr Veliký, helénské období 	
D-9-2-03	<p>10. Uvede nejvýznamnější pravěké archeologické památky na našem území a v Evropě.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Starověký Řím - vznik městského státu, ovládnutí Apeninského poloostrova, Punske války, krize republiky, Spartakovo povstání, občanské války, konec republiky • Císařský Řím - vývoj a rozkvět, krize a rozdělení říše, barbarské státy, stěhování národů, rozpad západořímské říše 	
D-9-3-01	<p>11. Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem (vývojem) prvních velkých zemědělských civilizací.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Římská kultura - vzdělanost a věda, umění 	
D-9-3-04	<p>12. Chápe podstatu společenského uspořádání ve státě, porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.</p>		
D-9-3-03	<p>13. Charakterizuje kulturní přínos starověkých civilizací pro evropskou kulturu (počátky písma, věd, první zákony, umění, počátky křesťanství a jeho souvislost s judaismem), uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví; projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům.</p>		
D-9-3-04	<p>14. Chápe příčiny rozdílné úrovně vývoje společnosti na našem území ve srovnání s antickou civilizací, uvede nejvýznamnější památky tohoto období na našem území.</p>		
D-9-3-02	<p>15. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p>		

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Dějepis	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
D-9-4-01	1. Popíše podstatné změny v Evropě v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> Raný středověk - stěhování národů, rozpad západorímské říše, zrod nové Evropy, Frankové, Byzantská říše, křesťanství a islám 	VDO 2 - MKV 4 - OSV 3 - OSV 6 - OSV 5 - OSV10 -
D-9-8-01	2. Objasní původ pojmu vandalismus, jmenuje konkrétní současné projevy vandalismu	<ul style="list-style-type: none"> Slované - počátek dějin českých zemí, Svatá říše římská, Velká Morava, Cyril a Metoděj, Maďaři 	
D-9-4-02	3. Chápe odlišnosti v byzantsko-slovanské, západoevropské a islámské kulturní oblasti a jejich vliv na další vývoj v těchto oblastech		
D-9-4-01	4. Posoudí význam vzniku některých státních útvarů v Evropě, postavení panovníka a ostatních společenských vrstev, popíše životní styl raného středověku	<ul style="list-style-type: none"> Počátky českého státu - mýty a pověsti, Bořivoj, Boleslav a Václav, říše Boleslavů, Čechy v době knížecí, první králové 	
D-9-4-03	5. Objasní vnitřní vývoj Velkomoravské říše a českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> Život v přemyslovských Čechách - venkov a město, proměna krajiny, románský sloh 	
D-9-4-04	6. Vymezí úlohu církve a víry v životě středověkého člověka		
D-9-4-05	7. Rozpozná základní prvky románské kultury a jmenuje nejvýznamnější románské památky v Čechách a na Moravě		
D-9-4-05	8. Chápe úlohu kolonizace a vzniku měst pro středověkou společnost		
D-9-4-03	9. Objasní význam českého státu jako důležitého činitele v době vrcholného středověku.	<ul style="list-style-type: none"> Vrcholný a pozdní středověk - Křížové výpravy, Čeští králové, Lucemburkové, Husitské války, Jagellonci, gotický sloh, Evropa v pozdním středověku, Stoletá válka, 	
D-9-4-05	10. Jmenuje základní prvky gotické kultury a		

D-9-5-02	nejvýznamnější české a evropské památky tohoto období	<ul style="list-style-type: none"> • Turci, dobytí Pyrenejského poloostrova • Raný novověk - společenská proměna Evropy v 15. a 16. století, zámořské objevy, renesance a humanismus, reformace, Karel V., počátky absolutismu • Habsburkové na českém trůně - boje s Turky, stavovská společnost, náboženské poměry, Rudolf II., stavovské povstání, Třicetiletá válka 	
D-9-5-01	11. Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
D-9-5-03	12. Vymezí příčiny, průběh a důsledky české reformace. Chápe význam husitství pro vývoj české společnosti		
D-9-5-07	13. Objasní okolnosti objevení Nového Světa a dovede uvést, které plodiny pocházejí z Ameriky.		
D-9-5-04	14. Jmenuje základní prvky renesanční kultury a nejvýznamnější české a evropské památky tohoto období		
D-9-5-05	15. Objasní politickou kulturní a náboženskou proměnu českých zemí v době nástupu Habsburků na český trůn.		
	16. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Dějepis	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
D-9-5-06	1. Na příkladech evropských dějin konkretizuje pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	<ul style="list-style-type: none"> • Čechy a Evropa po třicetileté válce - občanská válka v Anglii, Francie Ludvíka XIV 	OSV 5 - MKV 4 - VDO 2 - VDO 1 - OSV 7 -
D-9-5-07	2. Rozpozná základní prvky barokní kultury a jmenuje nejvýznamnější české a evropské památky a představitele tohoto období, charakterizuje životní styl	<ul style="list-style-type: none"> • Barokní kultura - Evropa a Čechy 	
D-9-5-01	3. Chápe pojem osvícenství, průmyslová revoluce, jmenuje významné představitele tohoto období	<ul style="list-style-type: none"> • Osvícenský absolutismus - osvícenství, Velká Británie - počátek impéria, vznik USA, mocenský vzestup Pruska, boj o habsburské dědictví, reformy Marie Terezie a Josefa II., české země v 18. století 	
D-9-6-06	4. Na příkladech demonstruje rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla.	<ul style="list-style-type: none"> • Revoluční Francie - konec absolutismu ve Francii, konstituce, republika a jakobínský teror, direktorát a konzulát, císařství Napoleona I., Vídeňský kongres, restaurace absolutismu a Svatá aliance 	
D-9-6-06	5. Vymezí význam kolonií	<ul style="list-style-type: none"> • Klasicismus a Romantismus - Evropa a Čechy 	
D-9-6-02	6. Odhaluje kořeny, průběh a důsledky boje za nezávislost severoamerických osad	<ul style="list-style-type: none"> • Ponapoleonská Evropa - průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti, habsburská monarchie, metternichovský absolutismus, česká společnost, počátky národního obrození 	
D-9-6-01	7. Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek, objasní vliv těchto událostí na vývoj v našich zemích	<ul style="list-style-type: none"> • Revoluce 1848/1849 	
D-9-6-02	8. Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás	<ul style="list-style-type: none"> - revoluce ve Francii, pokus o sjednocení Německa, české země a revoluce 1848/1849, porážka revoluce 	
D-9-6-02	9. Chápe pojmy svoboda, občanská práva, práva člověka, národ		
D-9-6-03	10. Vysvětlí touhu národů po samostatnosti, nutnosti vlastního jazyka pro zvýšení národního sebevědomí, porovná	<ul style="list-style-type: none"> • Porevoluční Evropa - Viktoriánská Anglie, Francie 	

D-9-6-05	<p>jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa</p> <p>11. Vysvětlí rozdíl mezi národním hnutím a nacionalismem</p>		
D-9-7-04	12. Rozpoznává netolerantní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	<ul style="list-style-type: none"> • Napoleona III., sjednocení Itálie a Německa, české země v druhé polovině 19. století • Imperiální doba - imperialismus a kolonialismus, vzestup USA, ruské Rusko, Japonsko, cesta ke světové válce 	
D-9-6-06	13. Chápe vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti, na modernizaci společnosti		
D-9-6-04	14. Charakterizuje významné sociální skupiny		
D-9-6-02	15. Objasní procesy sjednocování v Itálii a v Německu		
D-9-5-04	16. Charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století		
D-9-7-03	17. Charakterizuje vývoj v českých zemích a ve světě v předvečer 1. světové války.		

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Dějepis	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
D-9-7-01	1. Na příkladech analyzuje vliv nerovnoměrného vývoje států na jejich vzájemné vztahy	<ul style="list-style-type: none"> První světová válka - evropská předválečná společnost – kultura, život, Dohoda, Trojspolek, průběh války, ruské revoluce, vítězství Dohody, Češi a Slováci za války Svět po první světové válce - poválečné uspořádání – versailecký systém, ekonomické důsledky války, Společnost národů Vznik Československa - vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Československo ve 20. letech - právní a politické uspořádání státu, zahraniční politika, hospodářský a sociální vývoj, kultura a vzdělání, životní styl Světová hospodářská krize - Černý pátek, dopad krize na život lidí, mezinárodní vztahy, radikalizace společnosti Nacistické Německo - Adolf Hitler, cesta k moci, Noc dlouhých nožů, Norimberské zákony Československo ve 30. letech - mezinárodní vztahy, krize, velmoci a Československa, Sudetští Němci, Mnichovská dohoda totalitní systémy – fašismus, nacismus – důsledky pro 	<p>VDO 2 - vznik a vývoj totalitní vlády</p> <p>EV 3 - důsledky průmyslového rozvoje</p> <p>MV3 – úloha propagandy</p>
D-9-7-01	2. Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 1. světové války		
D-9-7-03	3. Objasní vznik komunismu, příčiny jeho nastolení v Rusku v širších ekonomických a politických souvislostech		
D-9-7-05	4. Vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa a dalších nástupnických států Rakouska-Uherska. Zhodnotí vnitřní a zahraniční situaci ČSR		
D-9-7-05	5. Chápe symboliku našeho státu a zná pravidla jejího používání		
D-9-7-05	6. Charakterizuje a porovná příčiny a důsledky světové hospodářské krize ve světě a v Československu		
D-9-7-03	7. Na konkrétních příkladech objasní pojmy fašismus, nacismus, rasismus, antisemitismus, xenofobie, extremismus,		
D-9-7-04	8. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí rozpozná jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv;		
D-9-7-02	9. Je schopen poznávat a tolerovat		

D-9-7-03	odlišnosti jiných skupin 10. Objasní okolnosti vedoucí k Mnichovské dohodě a postoje jednotlivých zúčastněných států	Československo a svět	
----------	---	-----------------------	--

D-9-7-03	11. Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 2. světové války	• Na cestě k válce - politika appeasementu, agresivní politika Německa, rozbití Československa, Osa Berlín – Řím – Tokio, pakt Molotov – Ribbentrop	VDO4 - demokracie jako protiváha diktatury
D-9-7-03	12. Uvede formy domácího a zahraničního odboje, porovná jejich cíle a charakter	• Vypuknutí druhé světové války - válečné události let 1939 – 1942, konečné řešení židovské otázky, protektorát Čechy a Morava pod ochranou říše, československý odboj, heydrichiáda	
D-9-7-03	13. Vede dialog s pamětníkem, porovnává získané informace s jinými typy pramenů a dává je do souvislostí	• Přelom ve válce - formování protihitlerovské koalice, druhá fronta, československý odboj 1943 – 1945, konec války, osvobození od fašismu	MV5 - politické procesy, mediální manipulace
D-9-8-02	14. Objasní jevy v Československu v letech 1945-1948, které vedly k únorovému převratu 1948	• Československo a svět po druhé světové válce - obnova Československa, dvouletka, svět na rozcestí, studená válka	
D-9-8-01	15. Objasní příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• totalitní systém – komunismus	VDO3 - volby v době socialismu
D-9-8-02	16. Charakterizuje a porovná vývoj států západního a východního bloku v souvislosti s rozdílnými formami vlády	• Totalitní Československo - únorový převrat, vytvoření totalitního režimu, politické procesy, běžný život, studená válka – závody ve zbrojení	
D-9-8-04	17. Rozlišuje informační hodnotu různých typů pramenů; vysvětlí pojmy propaganda a reklama	• Svět v pohybu - korejská válka, Indočína, dekolonizace, Vietnam, Blízký východ	
D-9-7-05	18. Objasní příčiny, průběh a důsledky sametové revoluce v Československu	• Československo v 60. letech - krize systému, Pražské jaro, Sovětská okupace, kultura a život	
D-9-8-01	19. Na konkrétních příkladech doloží klady a nedostatky rozvoje vědy, techniky a kultury a jejich důsledky pro lidstvo	• Svět – překonání krize - ropná krize, SALT, Helsinské úmluvy, 80. léta – Hvězdné války, Perestrojka	
D-9-8-04	20. Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	• Československo v 70. a 80. letech - normalizace, rozklad totalitního režimu, Charta 77, disidentské hnutí, bigbít,	
D-9-8-03	21. Posoudí postavení rozvojových zemí		

život v 80. letech, listopad 1989

- Svět a náš stát v 90. letech, pluralismus kultur, globální problémy lidstva, věda a technika, kultura

5.5.2 Výchova k občanství

Vyučovací předmět Výchova k občanství je vyučován ve všech ročnících 2. stupně v časové dotaci jedné hodiny týdně. Navazuje na Vlastivědu a Přírodovědu vyučovanou na 1. stupni a tematicky z nich vychází. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a společnost stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Vyučování probíhá dle potřeby ve třídě, v multimediální učebně, nebo na konkrétních místech (knihovna, obecní úřad) souvisejících s probíraným učivem. Obsah je členěn do oblastí podle příbuznosti probíraných sociálních jevů. Cílem je pomocí vhodných prostředků a postupů umožnit žákům hlubší porozumění a pochopení společenských jevů a dalších zákonitostí a poukázat na možnosti praktického využití. Klademe důraz na rozvoj logického myšlení, pracovních návyků a kolektivní práci s maximálním ohledem na komunikaci mezi žáky a mezi žáky a vyučujícími.

Z klíčových kompetencí nejvýznamnější roli hrají kompetence sociální a personální, občanské, kompetence k učení, k řešení problémů a kompetence komunikativní.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - uvědoměle vybírá vhodné způsoby, metody a strategie při učení,
 - sebehodnotí se,
 - chápe pojmy, jejich propojení a systematizaci, aby byly efektivně využívány,

- podněcujeme tvořivost žáků, zadáváme zajímavé referáty a seminární práce, umožňujeme mu realizaci vlastních nápadů,
- používáme výpočetní techniku,
- vytváříme takové modelové situace, kde žák vlastní učení třídí, hodnotí a zobecňuje,
- individuálním přístupem umožníme každému prožívat úspěchy a radost z učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - modelujeme s žáky problémové situace ve škole i mimo ni a vedeme je k pochopení problému, analýze situace vyvozování příčin a důsledků rozhodnutí a k řešení problému,
 - využíváme netradiční problémové úlohy,
 - při výuce se snažíme o propojení s praktickým životem, podněcujeme u žáků srovnávací metody, objevování různých variant řešení,
 - stimulujeme u žáků touhu zvládat nezdar, být trpělivý vedeme žáky ke kritickému myšlení,
 - podle svých schopností se zapojují žáci do soutěží,
 - žáci 2. stupně chystají pro své mladší spolužáky projektové dny,
 - prožívá radost i z malých pokroků.
- Kompetence komunikativní:
 - žáci vhodně komunikují mezi sebou, s učiteli i ostatními zaměstnanci školy,
 - ukazujeme žákům cesty, jak komunikace velmi výrazně ovlivňuje vztahy mezi lidmi v pozitivním i negativním slova smyslu,
 - žáci jsou vedeni k porozumění textů, záznamů, gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji,
 - učíme žáky obhajovat a vhodně argumentovat svůj názor a zároveň je učíme naslouchat druhým,

- žáci se zapojují do prezentace školy (audio, video, ...) žáky vedeme k využívání komunikativních dovedností, k plnohodnotnému soužití s ostatními lidmi,
 - rozvíjíme komunikativní znalosti žáků formou kooperativního učení a při skupinovém vyučování,
 - organizujeme celoškolské akce, ve kterých žáci své kompetence ověřují,
 - vedeme žáky k poznání, že vhodná komunikace vyřeší problémy,
 - ukazujeme žákům, že problémy, které se zdají neřešitelné, je vhodné sdělit a společně najít řešení,
 - učíme žáky asertivnímu jednání a vhodné neverbální komunikaci.
- Kompetence sociální a personální:
 - vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách, k přijetí pracovních rolí ve skupině a k zodpovědnosti za vlastní výsledek společné práce k vyvození těchto kompetencí nám slouží praktická cvičení vedeme žáky k příjemné pracovní atmosféře, k ohleduplnosti i shovívavosti při jednání s druhými,
 - podporujeme u žáků fakt, že není hanba udělat chybu, ale o nic se nepokusit,
 - v postupných krocích žáci pracují v týmech,
 - učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré klima školy,
 - žáci 2. stupně organizují projektové dny pro mladší spolužáky,
 - podporujeme žáky, aby si vytvářeli pozitivní představu o sobě samých, budovali si zdravé sebevědomí a řídili své jednání a chování tak, aby dosahovali pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
 - vedeme žáky k respektu k ostatním, k odlišným zvykům, sociálnímu zázemí a zájmům,
 - netolerujeme hrubé chování žáků, zaměstnanců školy ani rodičů ukážeme, že slušné jednání není slabost.
 - Kompetence občanské
 - vedeme žáky k respektování ostatních, jejich hodnot, k empatii, k odmítání útlaků a týrání,
 - nestrpíme sociálně patologické jevy,
 - vedeme žáky k uvědomění si svých povinností a odpovědnosti za jejich plnění,

- učíme žáky občanskému postoji proti fyzickému a psychickému násilí,
- klademe důraz na prožitek,
- spolu se žáky vymezujeme základní principy soužití, jejich práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- modelujeme pro žáky krizové situace (i život ohrožující) žáci jsou vedeni k respektování odlišností u spolužáků (vzděláváme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami),
- zapojujeme žáky do projektových dnů, které mapují kulturu jiných národů i národností,
- žáci dbají o své zdraví fyzické i duševní,
- žáci jsou vedeni pomocí modelů k odmítnutí všech způsobů života, které negativně ovlivňují život člověka (návykové látky, nezdravý životní styl apod.),
- včas přijímáme účinná opatření a dáváme najevo svůj občanský postoj,
- jakákoli agrese žáka vůči učiteli je posouzena jako útok na roli učitele,
- v každém člověku se nachází něco dobrého, na čem můžeme stavět, pomůžeme každému, kdo to potřebuje, nebo kdo o to požádá.
- Kompetence pracovní:
 - kvalitně odvedená práce zasluhuje pochvalu,
 - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
 - vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech.

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Výchova k občanství	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VO-9-1-01 VO-9-1-01 VO-9-1-01 VO-9-1-07 VO-9-1-10 VZ-9-1-02 VO-9-1-10 VO-9-1-07 VO-9-1-10 VO-9-1-10 VO-9-2-03 VO-9-2-04 VO-9-2-04 VO-9-1-06 VO-9-1-06 VO-9-1-08 VO-9-4-03	<ol style="list-style-type: none"> Dokáže pojmenovat a stručně charakterizovat základní práce v daných měsících Je schopen vysvětlit význam nejznámějších pranostik a přísloví Dokáže určit počet dnů v jednotlivých měsících Seznámí se s životem ve škole, s právy a povinnostmi žáků. Je schopen účinné spolupráce ve skupině vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví) Je schopen definovat hodnotu rodiny pro jednotlivce Dokáže akceptovat příkazy a zákazy dospělých, je obeznámen s jejich nutností, chápe důležitost zákazů Rozezná vhodnost či nevhodnost některých koníčků a činností pro svůj věk Zná rodinné příslušníky dle označení typu příbuzenského vztahu Kriticky hodnotí a usměrňuje své chování a jednání Chová úctu k druhému člověku Vysvětlí termín rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen Chápe důležitost lidské solidarity Zná instituce, na které se může obrátit v nouzi Objasní potřebu tolerance ve společnosti Je schopen rozeznat hodnotu domova pro jednotlivce, vyjmenovat důvody, které 	<ul style="list-style-type: none"> Kalendář pro každý měsíc, který obsahuje charakteristické pracovní činnosti a hlavní svátky, v tom měsíci probíhající Měsíce v roce. Práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, pravidla a normy, důležitost vzdělání pro život. Vztahy mezi lidmi Důležitost rodiny Seznam koníčků a činností Rodinné vztahy Lidská setkání Sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost postavení mužů a žen Lidská solidarita Sebepoškozování Šikana Diskriminace Hodnoty tvořící domov 	<p>OSV 1 – hry, soutěže, česká přísloví OSV 5 - Kalendář - pohádka: 12 měsíčků</p> <p>OSV 6 - Tvorba rodokmenu OSV 3 - Měsíční rozpočet rodiny</p> <p>OSV 7 - Referát: Sraz rodáků Návštěva OU:</p>

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Výchova k občanství	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VO-9-1-08 VO-9-1-10 VZ-9-1-01 VO-9-2-04 VO-9-2-03 VO-9-1-04 VZ-9-1-14 VO-9-1-05 VO-9-1-03 VO-9-1-03	<ol style="list-style-type: none"> 1. Objasní potřebu tolerance ve společnosti 2. Posoudí a doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů v rodině, ve škole, v obci 3. respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 4. Objasní, jak jeho vlastní sebepoznání ovlivní vztah k okolí 5. Rozpoznává projevy různých charakterových vlastností 6. Zhodnotí nabídku kulturních institucí, cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 7. vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí 8. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 9. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k přírodnímu a kulturnímu bohatství, aktivně vystupuje proti tomuto chování 10. Zachovává ekologické myšlení a chování k ochraně přírodního bohatství 	<ul style="list-style-type: none"> • Život mezi lidmi • Patříme k lidem • Vliv rodiny • Ve škole • Komunikace • Media • Člověk a kultura • Kultura • Umění • Krása kolem nás • Víra a náboženství • Kam za kulturou • Slušnost pro každý den • Přírodní a kulturní bohatství • Krásy naší země • Ochrana přírodního a kulturního bohatství • Zachraňme Zemi • Majetek v našem životě • Naše potřeby • Majetek a vlastnictví • Druhy majetku • Funkce peněz 	<p>OSV 6, 7,8 – Scénky, dramatizace</p> <p>MV1 - Návštěva přednášek, filmové představení, kulturní pořady ve škole</p> <p>EV4 - Den Země - projekt</p> <p>OSV10 - Platební příkaz, vyplňování</p>

VO-9-3-02	11. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	<ul style="list-style-type: none"> • Řízení společnosti • Stát • Cesta k demokracii • Volby • Začlenění do veřejného života 	VDO2 - Volební lístek: OSV 10 – vyhledávání informací na internetu
VO-9-4-04	12. Seznamuje se s různými způsoby podílení se na veřejném životě	<ul style="list-style-type: none"> • Svět kolem nás • Spolupráce mezi zeměmi Evropy • Tolerance k národnostním menšinám • Nadnárodní organizace • Ochrana obyvatel za mimořádných událostí 	MV5 – sledování politického dění v tisku
VO-9-4-04	13. Obhájí principy demokracie		
VO-9-1-09	14. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva • Lidská práva v dokumentech • Rovnost nerovnost • Svoboda • Morálka a mravnost • Všeobecná deklarace lidských práv 	
VO-9-4-05	15. Uplatňuje lidská práva v reálných situacích		
VO-9-4-05	16. Posuzuje svá vlastní práva a práva jiných		

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Výchova k občanství	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VO-9-2-01	1. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnost • Co už je za mnou • Kde právě jsem • Kam jdu • Jak se znám, • Co jsem • Co chci • Co mohu 	OSV 1 - modelové situace
VO-9-2-03	2. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
VO-9-2-04	3. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
VO-9-3-08	4. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti		
VO-9-1-05	5. Správně se orientuje ve světě prostřednictvím smyslového poznání	<ul style="list-style-type: none"> • Psychické procesy a stavy • Jak poznávám a vnímám • Jak myslím a tvořím nové • Jak si pamatuji a soustředím se • Jak se učím • Jak prožívám své city 	OSV 1 - Sebepoznání PL
VO-9-2-02	6. Uvědomuje si, jak city ovlivňují naše poznávání a jednání		
VO-9-2-02	7. Využívá zkušenosti získané učením a uchované v paměti		
VO-9-2-02	8. Přiměřeně se vyjadřuje a prosazuje ve svém životě		
VO-9-2-01	9. Využívá nejvhodnějších způsobů řešení konfliktů		
VO-9-2-01	10. Zhodnotí a na příkladech doloží význam	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk v sociálních vztazích • Umím se přiměřeně prosazovat? • Zvládnou i náročné životní situace 	OSV 3 - Scénky, dramatizace

	vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	<ul style="list-style-type: none"> • Umím žít zdravě? 	
VZ-9-1-07	11. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodaření • Ten umí to a ten zas tohle • Přejete si, prosím? • Nakupujeme 	OSV 10 - Obchodní centrum, dramatizace
VO-9-3-02	12. Seznamuje se s některými základními ekonomickými pojmy a rozumí jim		
VO-9-3-03	13. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<ul style="list-style-type: none"> • Právní minimum • Právo je minimum morálky • Právo je systém • Ústava • Moc zákonodárná • Moc výkonná • Moc soudní • Základní práva a svobody • Politika • Právo v Evropě 	
VO-9-3-06	14. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		
VO-9-3-07	15. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané		
VO-9-4-08	16. Rozumí základním pojmům z oblasti práva		
VO-9-4-08	17. Dbá na dodržování právních a etických norem		MKV 2 - Čtení tematických příběhů

Kód výstupu RVP	Člověk a společnost	Výchova k občanství	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VO-9-4-05	1. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	<ul style="list-style-type: none"> • Občan • Já jako občan obce • Na úřadě • Jsem občanem státu • Jsem občanem Evropské unie <ul style="list-style-type: none"> • Občan a právo • Odvětví práva ČR • Občanskoprávní vztahy • Vlastnictví zavazuje • Ochrana majetku • Smlouvy • Odpovědnost za škodu 	VDO1 - OP
VO-9-1-08	2. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí,		
VO-9-1-10	3. Zaujímá tolerantní postoje k menšinám posoudí a na příkladech doloží, přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		
VO-9-1-02	4. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
VO-9-4-01	5. Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		
VO-9-4-02	6. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		
VO-9-4-03	7. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
VO-9-4-06	8. Objasní význam právní úpravy důležitých		
			VDO2 - Smlouvy – náležitosti, seznámení se

VO-9-4-07	vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) 9. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy		
-----------	---	--	--

VO-9-4-08	10. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	<ul style="list-style-type: none"> • Právní ochrana • Orgány právní ochrany a sankce • Přestupky a správní řízení • Občanské soudní řízení • Trestní právo • Děti a paragrafy 	VDO2 - PČR – beseda :
VO-9-3-01	11. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady		OSV3 - Nabídky práce – internet:
VO-9-4-09	12. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	<ul style="list-style-type: none"> • V pracovním poměru • Správná volba • Každé povolání si žádá své • První brigáda, první zaměstnání • V zaměstnání 	
VO-9-4-10	13. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		
VO-9-4-08	14. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina a zákony • Rodina • Rodiče a děti 	OSV 7 - Příběhy z časopisů
VO-9-1-10	15. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, obci	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodaření • Stát a národní hospodářství • Státní rozpočet • Záchytná sociální síť • Peněžní ústavy • Právní subjekty podnikání 	OSV1 – vyhledávání info na internetu
VO-9-3-07	16. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	
VO-9-3-04	17. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít		
VO-9-3-05	18. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		

VZ-9-1-16	19. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none"> • Globální svět • Problémy současného světa • Ohrožené životní prostředí • Příliš mnoho lidí-příliš problémů • Životní perspektivy • Životní plány a cíle 	
VO-9-4-05	20. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu		
VO-9-4-11	21. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
VO-9-5-02	22. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích		
VO-9-5-06	23. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		
VO-9-5-01	24. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		
VO-9-5-03	25. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory		
VO-9-5-04	26. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní		

VO-9-5-05	<p>názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>27. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných</p>		
	<p>projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni, kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p>		

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, cvičení soustředění při plnění úkolů, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých bodů a dat a schopnosti dané údaje vyhledat, pracovat s nimi, využívat je
- **Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, rozvíjení schopnosti stanovit časový rozvrh pro plnění úkolů a dodržovat jej, plánování učení a zodpovědná příprava na referáty a projekty
- **Psychohygiena (OSV 4)**
 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; hledání pomoci při potížích
- **Kreativita (OSV 5)**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, vytvoření prostředí vzájemné důvěry a inspirace pro tvoření, rozvíjení schopnosti uplatnit nápady, hledat další cesty k uplatňování nápadů a realizovat je, originálními způsoby, prostředky a možnostmi zpracovávat projekty
- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí, rozvíjet další poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích a výletech
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**
 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše

skupina/třída, sledování mezilidských vztahů v různých časových obdobích, sledování porušování lidských práv v historii

- **Komunikace (OSV 8)**
 - zdokonalování se ve verbální komunikaci, referáty, projekty, dovednost vedení konstruktivního dialogu, věcné, logické a smysluplné sdělení poznatků
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
 - rozvíjení schopnosti pracovat v kolektivu, hodnocení spolupráce, umět se podřídit práci skupiny
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
 - zvládání problémů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit problémy, na příkladech historických osobností a událostí ukazovat, jak se rozhodovali, jak řešili problémy a jak jejich řešení ovlivnila dobu, ve které žili (Jan Hus, Edvard Beneš, Milada Horáková, aj.)
- **Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)**
 - cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům, vytvoření žebříčku hodnot, analýza vlastních a cizích postojů a názorů

Výchova demokratického občana VDO

- **Občanská společnost a škola (VDO 1)**
 - sdělit otevřeně svůj názor při řešení úloh, respektovat názor druhého, aktivní zapojení do řešení daných úkolů
- **Občan, občanská společnost a stát (VDO 2)**
 - odpovědný přístup k přípravě na vyučovací hodinu

Multikulturní výchova MKV

- **Lidské vztahy (MKV2)**
 - rozvíjení schopnosti spolupráce v třídním kolektivu, prosazovat slušné chování bez rozdílů
- **Multikulturalita (MKV4)**
 - naslouchání druhým, rozvoj vzájemného obohacování se a naslouchání druhému,

Environmentální výchova EV

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
 - Vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě
- Vztah člověka k prostředí (**EV4**)
 - naše obec – zajišťování ochrany životního prostředí, neziskové organizace, prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)

Mediální výchova MV

- Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (**MV1**)
 - přinášet a hodnotit různá mediální sdělení, utvářet vlastní rozlišovací schopnosti na realitu, bulvár, reklamu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (**MV2**)
 - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, hledání rozdílů, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel
- Tvorba mediálního sdělení (**MV6**)
 - vypracování zprávy, vkládání zpráv na web stránky školy, týmová spolupráce

5.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda umožňuje žákům orientovat se v zákonitostech přírodních jevů a zároveň chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Dá žákům možnost, uvědomit si dopady lidské činnosti na životní prostředí naší planety. Rozvíjí jejich logické myšlení a touhu po poznání nových jevů, se kterými se v každodenním životě setkávají. Žáci jsou následně schopni rozumět odborným sdělením v médiích a mohou na daná témata diskutovat a vytvářet hypotézy řešení některých globálních problémů. Upřednostňuje se komplexní pohled na daná témata s využitím mezioborových vztahů.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda se realizuje v předmětech:

- Fyzika

- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

5.6.1 Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován ve všech ročnících 2. stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně. Navazuje na Přírodovědu, Vlastivědu, Prvouku a Matematiku vyučovanou na prvním stupni a tematicky z nich vychází. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a příroda stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Výuka probíhá v nedělených třídách, neboť počty žáků ve třídě jsou velmi příznivé. Dotace vyučovacího předmětu jsou dvě hodiny v každém ročníku pro každý týden. Vyučování probíhá dle potřeby ve třídě, nebo v Multimediální učebně. Obsah je členěn do oblastí podle příbuznosti probíraných přírodních jevů. Cílem je pomocí vhodných prostředků a postupů umožnit žákům hlubší porozumění a pochopení fyzikálních jevů a dalších přírodních zákonitostí a poukázat na možnosti praktického využití. Tím je dán základ pro porozumění a vhodné využití stávajících metod, prostředků a aplikací pro lepší orientaci v životě a profesní praxi. Klademe důraz na rozvoj logického myšlení, hygienických a pracovních návyků a kolektivní práci s maximálním ohledem na komunikaci mezi žáky a mezi žáky a vyučujícím. Z klíčových kompetencí nejvýznamnější roli hrají kompetence k učení, řešení problémů, pracovní a komunikativní.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - rozvíjí dovednosti potřebné k osvojení učiva,
 - používá osvojené dovednosti,
 - samostatně vybírá metody a způsoby učení, rozplánování a řízení vlastní činnosti,
 - chápe a propojuje obecné pojmy do souvislostí, vytváří komplexní vnímání přírodních i společenských jevů,

- porovnává a posuzuje výstupy vlastní práce,
- pozitivně přistupuje k učení, sebekriticky hodnotí vlastní výsledky, aktivně vyhledává efektivní metody učení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - pozná problém, najde řešení, vytváří hypotézy, ověřuje a opravuje, požívá auto evaluaci, je odpovědný za své rozhodnutí, tvoří závěry,
 - učí se využívat alternativní varianty řešení problémů, uvědomuje si vlastní zodpovědnost za své rozhodování.
- Kompetence komunikativní:
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, souvisle, výstižně, a to ústní i psanou formou,
 - je schopen obhájit svůj názor, ale také naslouchat porozumět názorům ostatních,
 - je schopen kvalitně a aktivně komunikovat s ostatními lidmi.
- Kompetence sociální a personální:
 - efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel, která si osvojuje, přispívá k dobrým mezilidským vztahům, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - umí se zapojit a vést diskusi,
 - respektuje pravidla demokratického přístupu v sociální i pracovní rovině vyučovacího procesu.
- Kompetence občanské:
 - respektuje ostatní, jejich názory, nepropaguje a nepoužívá ve svém jednání jakékoli formy násilí, rasismu, xenofobie,
 - je schopen čelit fyzickému i psychickému násilí.
- Kompetence pracovní:
 - plní povinnosti a závazky, flexibilně reaguje na změněnou pracovní situaci, vědomě se rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci,
 - dodržuje hygienických a bezpečnostní pravidla, udržuje své pracoviště v čistém a přehledném stavu, nevytváří situace a stavy, které by mohly vést ke zranění žáka, nebo ostatních.

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Fyzika	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
F-9-1-01	1. změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	<ul style="list-style-type: none"> • Poučení o bezpečnosti práce • Stavba látek 	
F-9-1-02	2. uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	<ul style="list-style-type: none"> - tělesa a látky, skupenství látek - pevné látky a jejich vlastnosti (využití v praxi) - částicová stavba látek, vlastnosti kapalných a plyných látek, difúze a Brownův pohyb 	OSV 8- věcné, logické a smysluplné sdělení poznatků
F-9-1-03	3. předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrické vlastnosti látek - elektronování těles - elektrické pole 	MKV 2- hygiena práce, zásady poskytování první pomoci
F-9-1-04	4. využívá s porozuměním vztahy mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Magnetické vlastnosti látek - pozorování magnetů, póly magnetu - vzájemné silové působení dvou magnetických pólů - působení magnetů na kovy a nekovy, magnetizace - magnetické pole, indukční čáry • Fyzikální veličiny a jejich měření - délka, měření délky, měřidla, jednotky délky - obsah, výpočet obsahu, jednotky obsahu - objem, měření objemu, jednotky objemu - hmotnost, měření hmotnosti, jednotky hmotnosti - teplota, měření teploty, jednotky teploty, teplota a její změna - čas, jednotky času • Hustota látek - vztah mezi hustotou, hmotností a objemem tělesa - výpočet hustoty látky, výpočet hmotnosti tělesa 	

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Fyzika	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
F-9-2-01	1. rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb těles 	<p>MV 6- zpracování a vyhodnocení zprávy z laboratorní práce</p> <p>MKV 2- rozvoj spolupráce</p>
F-9-2-02	2. využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb a klid tělesa - pohyb posuvný a otáčivý, přímočarý, křivočarý - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný <ul style="list-style-type: none"> • Průměrná rychlost, okamžitá rychlost - měření rychlosti, odvození vzorce pro výpočet průměrné rychlosti, výpočet průměrné rychlosti, dráhy a času 	
F-9-2-03	3. změří velikost působící síly	<ul style="list-style-type: none"> - převody jednotek rychlosti 	
F-9-2-04	4. určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<ul style="list-style-type: none"> - laboratorní práce • Síla 	
F-9-2-05	5. využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné působení těles - síla, znázornění síly, jednotky síly - gravitační síla, přímá úměra mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	
F-9-2-06	6. aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> - skládání sil, výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - tíhová síla a těžiště 	
F-9-3-01	7. využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Newtonovy zákony (zákon setrvačnosti, zákon akce a reakce), tření 	
F-9-3-02	8. předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	<ul style="list-style-type: none"> - třecí síla (smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi) - otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa - tlaková síla a tlak (vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí) <ul style="list-style-type: none"> • Mechanické vlastnosti tekutin - Pascalův zákon – hydraulické zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak Archimedův zákon (laboratorní práce) 	

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Fyzika	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
F-9-4-01	1. určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	<ul style="list-style-type: none"> • práce, výkon • formy energie 	EV 2- vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti, možnosti získávání energie MKV 2- hygiena práce
F-9-4-02	2. využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	<ul style="list-style-type: none"> - pohybová a polohová - přeměna energie - vnitřní energie tělesa 	
F-9-4-03	3. využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	<ul style="list-style-type: none"> • přeměny skupenství - změny skupenství látek - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění - pístové spalovací motory 	
F-9-4-04	4. určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	<ul style="list-style-type: none"> • el. náboj, pole a vlastnosti látek, jednotky • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • vlastnosti zvuku 	
F-9-4-05	5. zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - vznik zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích 	
F-9-5-01	6. rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	<ul style="list-style-type: none"> - odraz zvuku, ozvěna - výška tónu 	
F-9-5-02	7. posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana před nadměrným hlukem 	

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Fyzika	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
F-9-6-01	1. sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrický obvod- zdroj napětí, spotřebič, spínač, Ohmův zákon • Elektromagnetické jevy 	MKV 2- hygiena práce, zásady poskytování první pomoci
F-9-6-02	2. rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- magnetické pole cívky, kterou prochází el.proud - elektromotor	
F-9-6-03	3. rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- elektromagnetická indukce	MV 2- identifikace reálných vlivů a nebezpečí
F-9-6-04	4. využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Střídavý proud 	
F-9-6-05	5. využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- vznik a měření (časový průběh střídavého napětí a proudu) - transformátory - výroba elektrické energie a její rozvod - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	EV 4- energie, odpady a jejich možné využití
F-9-6-06	6. zapojí správně polovodičovou diodu	<ul style="list-style-type: none"> • Vedení el. proudu v kapalinách, plynech a polovodičích 	
F-9-6-07	7. využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- vodič, izolant - polovodiče N a P, dioda a její zapojení	EV 2- vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti, možnosti získávání energie
F-9-6-08	8. rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními • Elektromagnetické záření 	
		- elektromagnetické vlny a záření, zdroje záření	
		<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti světla 	
		- zdroje a rychlost světla v různých prostředích - zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - zobrazení spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla	

F-9-7-01	9. objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	<ul style="list-style-type: none"> • - Jaderná energie - radioaktivita, využití jaderné energie, ochrana před zářením - nebezpečí zneužití jaderné energie 	
F-9-7-02	10. odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	<ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze • Hvězdy radioaktivita, využití jaderné energie, ochrana před zářením - nebezpečí zneužití jaderné energie • Sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze • Hvězdy 	

5.6.2 Chemie

Vyučovací předmět Chemie je vyučován v posledních dvou ročnících 2. stupně v časové dotaci 2 hodiny týdně. Výuka chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. Je využíváno jednoduchých chemických pokusů a chemických látek, z nichž některé již žáci znají ze svého okolí. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemikáliemi. Dovedou také poskytnout první pomoc při potenciálním úrazu s vybranými nebezpečnými látkami. Jsou seznámeni s mnohostranným využitím chemie v mnoha oblastech lidské činnosti (potravinářství, zemědělství, zdravotnictví, energetika, průmysl). Výuka chemie přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků, vede žáky k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů,
 - používá osvojené dovednosti.
- Kompetence k řešení problémů:
 - je veden k logickému uvažování,
 - hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje je a opravuje, tvoří závěry žák zkoumá přírodní fakta a jejich souvislosti s využitím různých empirických metod.
- Kompetence komunikativní:
 - klade si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních i chemických procesů,
 - vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky.

- Kompetence sociální a personální:
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - umí se zapojit a vést diskusi.
- Kompetence občanské:
 - seznamuje se s negativními vlivy návykových látek na zdraví a odmítá je,
 - zapojuje se do aktivit vedoucích k šetrnému chování k přírodním systémům.
- Kompetence pracovní:
 - vhodně se chová v situacích, kdy je ohroženo zdraví, majetek či životní prostředí,
 - dodržuje hygienická pravidla a udržuje své pracovní místo v pořádku.

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Chemie	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CH-9-1-01 CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-04 CH-9-2-03 CH-9-2-03 CH-9-2-05 CH-9-2-06 CH-9-2-06 CH-9-3-01 CH-9-3-02 CH-9-3-03 CH-9-4-02 CH-9-4-01 CH-9-4-02 CH-9-4-01 CH-9-5-03	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popíše vlastnosti látek 2. Rozlišuje směsi a chemické látky 3. Vypočítá složení roztoků, připraví roztok 4. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí 5. Uvede příklady oddělování složek v praxi 6. Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 7. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití 8. Uvede příklady znečišťování vod a vzduchu 9. Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsob likvidace znečištění vody a vzduchu 10. Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech 11. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny 12. Orientuje se v periodické soustavě prvků, usuzuje na jejich možné vlastnosti 13. Zapiše jednoduchou chemickou reakci 14. Rozliší výchozí látky a produkty 15. Zapiše základní názvy a vzorce oxidů, halogenidů, sulfidů, kyselin a hydroxidů 16. Zná fyzikální a chemické vlastnosti vybraných sloučenin a jejich význam pro člověka 17. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku, uvede příklady neutralizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam chemie • Tělesa a látky - vlastnosti látek, přeměna skupenství, teplota tání, teplota varu, hustota • Směsi - různorodé a stejnorodé, druhy směsí, nasycené a nenasycené roztoky, koncentrovaný a zředěný roztok • Metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, extrakce, chromatografie • Hydrosféra - koloběh vody v přírodě, druhy vody, vodárny a čističky odpadních vod • Atmosféra - složení vzduchu, inverze, kyslík, hoření a hořlaviny, hasicí přístroje, popáleniny a první pomoc • Atomy - složení atomu, značky prvků, modely atomů • Kovy, nekovy, polokovy - chemické reakce, chemické vazby, periodická tabulka prvků • Látkové množství - molární hmotnost, průběh chemických reakcí, reakce endotermické, reakce exotermické, katalyzátory • Oxidy, sulfidy, halogenidy - významné druhy, jejich použití a průmyslový význam • Kyseliny - chlorovodíková, sírová, dusičná, fosforečná • Významné hydroxidy - průmyslový význam a použití v běžném životě • Tvorba názvů solí, využití solí v praxi 	<p>OSV1- sebeorganizace, OSV 5-kreativita, OSV8- navázání mezilidských vztahů, MKV2-poskytnutí první pomoci, EV3-vliv lidské činnosti na životní prostředí, EV4-ochrana životního prostředí, MV1-orientuje se v textu, MV6- vyhodnocení laboratorní práce</p>

CH-9-5-02	18. Uvede, co způsobuje skleníkový efekt a jeho dopady na klima Země		
CH-9-5-02	19. Vysvětlí vznik kyselých dešťů		
CH-9-5-01	20. Uvede příklady solí a jejich využití v praktickém životě		
CH-9-1-02	21. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost		
CH-9-1-03	22. Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek		

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Chemie	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
CH-9-3-01	1. Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	<ul style="list-style-type: none"> Oxidace a redukce - redoxní vlastnosti kovů a nekovů, redoxní činidla, výroba kovů z rud, výroba železa 	OSV1 – sebeorganizace OSV5 – kreativita OSV8 – navázání mezilidských vztahů EV2 – EV3 – vliv lidské činnosti na životní prostředí EV4 – ochrana životního prostředí, MKV2 – poskytnutí první pomoci MV1 – laboratorní práce
CH-9-3-02	2. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny	<ul style="list-style-type: none"> Výroba oceli 	
CH-9-3-03	3. Orientuje se v periodické soustavě prvků, usuzuje na jejich možné vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> Elektrolýza - elektrody, průmyslové využití elektrolýzy, galvanické články, olověný akumulátor, koroze 	
CH-9-4-02	4. Zapiše jednoduchou chemickou reakci	<ul style="list-style-type: none"> Teplo a chemické reakce - reakce endotermické a exotermické, uhlí, ropa, zpracování ropy, jaderná energie, radioaktivita, obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje 	
CH-9-4-01	5. Rozliší výchozí látky a produkty	<ul style="list-style-type: none"> Organické sloučeniny - uhlovodíky, alkany, alkeny, alky, areny, krakování, petrolej, benzín, oktanové číslo 	
CH-9-5-01	6. Zapiše základní názvy a vzorce oxidů, halogenidů, sulfidů, kyselin a hydroxidů	<ul style="list-style-type: none"> Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty, kyslíkaté deriváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, aminokyseliny 	
CH-9-5-01	7. Zná fyzikální a chemické vlastnosti vybraných sloučenin a jejich význam pro člověka	<ul style="list-style-type: none"> Estery, plasty, syntetická vlákna 	
CH-9-5-01	8. Uvede, co způsobuje skleníkový efekt a jeho dopady na klima Země	<ul style="list-style-type: none"> Cukry, tuky, bílkoviny, katalyzátory, enzymy 	
CH-9-5-02	9. Vysvětlí vznik kyselých dešťů	<ul style="list-style-type: none"> Chemizace, léčiva, pesticidy, detergenty, drogy 	
CH-9-5-01	10. Uvede příklady solí a jejich využití v praktickém životě	<ul style="list-style-type: none"> Tabák a otravné látky 	
CH-9-5-01	11. Zná nejdůležitější rudy, ze kterých se vyrábí kovy		
CH-9-5-01	12. Vysvětlí postup výroby železa a oceli		
CH-9-6-02	13. Uvede využití ropy, uhlí a zemního plynu a popíše jejich zpracování		
CH-9-6-02	14. Vysvětlí alternativní způsoby získávání energie, jejich výhody a nevýhody		
CH-9-6-01	15. Dovede zapsat názvy vybraných uhlovodíků, popíše jejich základní vlastnosti a využití v praktickém životě		
CH-9-6-01	16. Uvede názvy, vlastnosti a použití vybraných derivátů uhlovodíků		
VZ-9-1-13	17. Uvádí do souvislostí zdravotní a		

CH-9-6-06 CH-9-7-03 CH-9-6-04 VZ-9-1-07 DCH-9-6-05 CH-9-7-01 CH-9-7-02 CH-9-6-03 CH-9-7-03 CH-9-1-03 CH-9-1-03	<p>psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek</p> <p>18. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p> <p>19. UVědomuje si škodlivé účinky alkoholu na lidský organismus</p> <p>20. Popíše zdroje a vlastnosti tuků, cukrů a bílkovin a jejich vhodné zařazení do stravy člověka</p> <p>21. Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>22. Uvede výchozí látky a produkty fotosyntézy včetně jejího významu pro život na Zemi</p> <p>23. Vysvětlí důležitost recyklace surovin</p> <p>24. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací</p> <p>25. Vysvětlí pojmy pesticidy, fungicidy, herbicidy, insekticidy</p> <p>26. Zná příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvede i nebezpečí, kterému se vystavuje jejich konzument</p> <p>27. Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</p> <p>28. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím nesmí pracovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • Výživa a zdraví • Životní prostředí, znečištění vody a půdy 	
--	--	---	--

5.6.3 Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis je zařazen do všech ročníků 2. stupně.

Ve výuce přírodopisu se upřednostňuje komplexní pohled na daná témata s využitím mezipředmětových vztahů. Žáci zde mají možnost poznávat přírodu jako systém a porozumět zákonitostem přírodních jevů. Učí se pracovat s přírodním materiálem, mikroskopem a osvojují si tak vědomosti o přírodě na jejichž základě pak formulují vlastní hypotézy. Předmět tedy výrazně podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování. Při studiu přírody si žáci osvojují dovednost pozorovat, experimentovat a měřit, kladou si otázky a hledají na ně odpovědi. Poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Učí se využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje naší planety. Postupně si uvědomují také velký kladný vliv přírody na citový život člověka. Z metod a forem práce využíváme nejvíce skupinovou práci nebo práci ve dvojicích při řešení laboratorních úkolů. Je kladen také důraz na zvládnutí orientace v různých informačních zdrojích, žáci následně vypracovávají prezentace a referáty na zadané téma. Důležité pro upevnění dovedností a vědomostí jsou také projekty a exkurze.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení,
 - používá osvojené dovednosti,
 - osvojuje si obecně používané termíny, symboly a znaky orientuje se v informacích, třídí, zobecňuje.
- Kompetence k řešení problémů:
 - logicky uvažuje, využívá konzultace s učiteli,

- hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje je a opravuje, tvoří adekvátní závěry,
- zkoumá přírodní fakta a jejich souvislosti s využitím různých empirických metod, samostatně pozoruje i experimentuje.
- **Kompetence komunikativní:**
 - klade si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů,
 - vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky.
- **Kompetence sociální a personální:**
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - umí se zapojit a vést diskusi.
- **Kompetence občanské:**
 - seznamuje se s negativními vlivy návykových látek na zdraví a odmítá je,
 - zapojuje se do aktivit vedoucích k šetrnému chování k přírodním systémům, svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
 - vytváří si kladný vztah k přírodě,
 - respektuje odlišné rasy lidí.
- **Kompetence pracovní:**
 - vhodně se chová v situacích, kdy je ohroženo životní prostředí,
 - dodržuje hygienická pravidla a udržuje své pracovní místo v přírodovědné pracovně v pořádku,
 - učí se pracovat s určovacím klíčem.

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Přírodopis	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
P-9-1-01 P-9-1-01 P-9-6-01 P-9-6-01 P-9-1-01 P-9-1-02 P-9-8-01 P-9-4-03 P-9-1-04 P-9-1-07 P-9-2-02 P-9-2-01 P-9-2-03 P-9-3-02	<ol style="list-style-type: none"> 1. orientuje se v názorech na vznik života 2. dovede rozlišit vybrané organické a anorganické látky 3. má přehled o vzniku, významu a složení atmosféry a hydrosféry 4. chápe funkci ozonoféry pro trvání života na Zemi 5. rozliší základní podmínky a projevy života 6. popíše buňku a rozliší funkce základních organel 7. umí pracovat s lupou a mikroskopem, vytvoří mikroskopický preparát 8. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců a význam fotosyntézy pro život na Zemi 9. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 10. uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 11. vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravním řetězci 12. pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi 13. objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníku 14. popíše vnitřní a vnější stavbu jednotlivých 	<ul style="list-style-type: none"> • Země a život - Slunce, planety, stavba Země, atmosféra, složení vzduchu, hydrosféra, koloběh vody, vznik a vývoj života, ozonoféra, biosféra, mikroskop • Stavba buňky - organely, živočišná a rostlinná buňka, fotosyntéza, dýchání, producenti, konzumenti, systém živočichů • Viry - virové choroby, bakteriofág, AIDS • Bakterie - reducenti, bakteriální nemoci, dezinfekce, sterilizace, pasterizace, očkování, antibiotika, prospěšné bakterie • Sinice - plankton, vodní květen - Jednobuněčné řasy - zrněnka, krásnoočko, váleč • Jednobuněčné houby - kvasinky • Prvoci - vznik kolonií • Nižší rostliny - houby vřeckovýtrusné, houby stopkovýtrusné, rouškaté, jedlé, jedovaté, zásady houbaření • Lišejníky • Mnohobuněční živočichové • Žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, plži, mlži, hlavonožci • Kroužkovci 	OSV1 – OSV3 – OSV5 – EV1 – EV3 – EV4 – MV6 –

P-9-1-03	orgánů 15. rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • Členovci - pavoukovci, pavouci, sekáči, roztoči, štíři, koryši 	
ICT-9-2-04 ICT-9-2-03 ICT-9-2-05 P-9-4-04 P-9-8-02	<p>16. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné</p> <p>17. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>18. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace</p> <p>19. umí zdůvodnit užitečnost či škodlivost některých druhů živočichů a jejich význam v přírodě i pro člověka</p> <p>20. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hmyz - stavba těla, včela medonosná, hmyz s proměnnou nedokonalou, hmyz s proměnnou dokonalou • Ostnokožci • Význam a ochrana živočichů - hospodářsky významné druhy živočichů, živočišná společenstva, projevy chování živočichů • práce s lupou, mikroskopem, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů • tvorba prezentace, referátu 	

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Přírodopis	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
P-9-4-03	1. porovnává funkci různých typů ekosystémů pro život živočichů	<ul style="list-style-type: none"> • řády savců (ptakořitní, vačnatci, šelmy psovitě, kočkovité, lasicovitě, medvědovitě; ploutvonožci, zajícovci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci, letouni, hmyzožravci, primáti) 	OSV1 – OSV5 – OSV8 – MKV2 – EV1 – EV3 – MV6 –
P-9-8-01	2. umí pracovat s lupou a mikroskopem, vytvoří mikroskopický preparát	Část botanická: <ul style="list-style-type: none"> • Vyšší rostliny <ul style="list-style-type: none"> - mechorosty, játrovky, mechy, kapradiny, přesličky, plavuně, pletiva • Semenné rostliny <ul style="list-style-type: none"> - nahosemenné, jehličnany, jinany, cykasy • Lesní patra <ul style="list-style-type: none"> - ekosystém lesa, ochrana lesa • Části rostlinného těla <ul style="list-style-type: none"> - kořen, stonek, listy • Růst a vývin rostlin <ul style="list-style-type: none"> - vegetativní rozmnožování rostlin, pohyby rostlin • Květ a květenství <ul style="list-style-type: none"> - opylení a oplození květu • Plody a semena <ul style="list-style-type: none"> - stavba semene a plodů, rozšiřování plodů • Krytosemenné rostliny dvouděložné <ul style="list-style-type: none"> - pryskyřníkovité, růžovité, brukvovité, břízovité, bukovité, vrbovité, lilkovité, miříkovité, bobovité, hluchavkovité, hvězdnicovité • Rostliny jednoděložné <ul style="list-style-type: none"> - amarylkovité, liliovité, kosatcovité, orchideje, sítinovité, šachorovité, lipnicovité 	
P-9-7-03	3. vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců a význam fotosyntézy pro život na Zemi		
P-9-4-02	4. třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek		
P-9-4-01	5. popíše vnitřní a vnější stavbu těla vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů		
P-9-4-04	6. umí zdůvodnit užitečnost či škodlivost některých druhů živočichů a jejich význam v přírodě i pro člověka		
P-9-3-01	7. popíše vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla		
P-9-3-02	8. popíše uspořádání rostlinného těla od buňky až k rostlinným orgánům		
P-9-3-03	9. vysvětlí základní fyziologické procesy, které probíhají v rostlinách		
P-9-3-04	10. charakterizuje rozdíl mezi bylinami a dřevinami		
P-9-3-04	11. rozliší rostliny jednoděložné a dvouděložné		
P-9-3-04	12. pozná vybrané jedovaté a léčivé rostliny		
P-9-8-02	13. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		
P-9-8-01	14. aplikuje praktické metody poznávání		

P-9-1-05	přírody 15. vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování		
P-9-3-05 ICT-9-2-04 ICT-9-2-03 ICT-9-2-05	16. odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 17. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné 18. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví 19. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny cizokrajné, užitkové, pokojové a hospodářsky významné • Ochrana a přírody a chráněná území • práce s lupou, mikroskopem, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů, založení herbáře, práce s klíči a atlasy • tvorba prezentace, referátu 	

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Přírodopis	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
P-9-8-01 P-9-5-01 P-9-5-02 P-9-5-03 P-9-5-04 P-9-5-04 P-9-5-05 VZ-9-1-04 VZ-9-1-06 VZ-9-1-07	<ol style="list-style-type: none"> 1. umí pracovat s lupou a mikroskopem, vytvoří mikroskopický preparát 2. určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 3. orientuje se v základních vývojových stupních člověka 4. objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 5. objasní význam zdravého způsobu života 6. rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 7. dovede aplikovat první pomoc při poranění a jiném poškození těla 8. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 9. vyjádří svůj názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí 10. dává do souvislostí složení stravy a 	<ul style="list-style-type: none"> • Primáti - vývojová řada člověka, hominizace • Lidské rasy - rovnocennost ras, rasismus, Aleš Hrdlička • Soustava opěrná - kostra, stavba kosti, růst a vývoj kosti, nemoci opěrné soustavy, první pomoc při zlomeninách • Soustava pohybová - stavba svalu, rozdělení svalstva, zdroje energie, základní lidské svaly • Tělní tekutiny - tkáňový mok, míza, krev, složení lidské krve, krevní skupiny, krevní transfuze • Soustava oběhová - stavba srdce, činnost srdce, krevní oběh, cévy, tepny, žíly, krevní tlak, první pomoc při krvácení • Imunita lidského organismu - bakterie, viry, druhy imunity, inkubační doba, protilátky, alergie • Soustava dýchací - anatomie dýchacích cest, fyziologie dýchací soustavy, onemocnění dýchacích cest • Soustava trávicí - lidský chrup, části trávicí soustavy, přeměna látek a 	OSV1 – OSV3 – OSV5 – OSV8 – OSV11 – MKV2 – EV4 – MV1 –

VZ-9-1-08	<p>způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob</p> <p>11. uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami</p>	<p>metabolismus, hygiena potravy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soustava vylučovací - anatomie ledvin, funkce ledvin, hygiena močové soustavy • Lidská kůže - anatomie kůže, daktyloskopie, péče o kůži 	
VZ-9-1-08	12. svěří se se zdravotními problémy a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • Soustava nervová - stavba nervové buňky, mícha, reflexy podmíněné a nepodmíněné, I. P. Pavlov, stavba lidského mozku • Hormonální soustava - přehled žláz s vnitřní sekrecí, jejich funkce a význam v lidském těle • Drogy a závislost • Smyslová ústrojí - anatomie oka, sluchového ústrojí, čichového, chuťového a hmatového • Pohlavní soustava - anatomie pohlavního ústrojí, průběh oplození, nitroděložní vývoj jedince, vývoj jedince po narození, pohlavní choroby • Základy genetiky - J. G. Mendel, hlavní zásady genetiky, genotyp, alely, dominance, homozygot, heterozygot • tvorba prezentace, referátu 	
VZ-9-1-09	13. dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		
VZ-9-1-11	14. respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje		
VZ-9-1-15	15. aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí		
VZ-9-1-15	16. v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		
ICT-9-2-04	17. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné		
ICT-9-2-03	18. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		
ICT-9-2-05	19. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace		

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Přírodopis	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
P-9-6-01	1. objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	<ul style="list-style-type: none"> • Vznik Země a stavba Země - oceánská a pevninská zemská kůra, litosféra 	OSV1 OSV5 OSV8 EV1 EV3 EV4 - MKV2 MV1
P-9-6-02	2. pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	<ul style="list-style-type: none"> • Nerosty - krystaly, fyzikální vlastnosti nerostů, optické vlastnosti, magnetické vlastnosti, chemické vlastnosti, rozdělení nerostů do soustavy 	
P-9-6-03	3. rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	<ul style="list-style-type: none"> • Přehled jednotlivých skupin minerálů - prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, dusičnany, sírany, fosforečnany, křemičitany, organolity 	
P-9-6-03	4. orientuje se v geologickém oběhu hornin a oběhu vody	<ul style="list-style-type: none"> • Petrologie - horniny vyvřelé, usazené a přeměněné 	
P-9-6-04	5. porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • Geologické děje - pohyby litosférických desek, poruchy zemské kůry, sopečná činnost a zemětřesení 	
P-9-6-05	6. rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	<ul style="list-style-type: none"> • Zvětrávání - činnost vody, zemské tíže, větru, ledovců a organismů 	
P-9-6-06	7. uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy	<ul style="list-style-type: none"> • Pedologie - vznik půd, půdotvorní činitelé, složení půdy, třídění půd 	
P-9-7-02	8. rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> • Minerální vody • Názory na vznik života 	
P-9-7-02	9. na základě příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů	<ul style="list-style-type: none"> • Ch. Darwin, éry vývoje Země, charakteristika prahor až čtvrtohor • Geologická stavba Českého masívu a Západních Karpat 	
P-9-7-01	10. uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> • Neživé složky životního prostředí - světlo, teplo, vzduch, voda, minerální látky 	
P-9-7-04	11. uvede příklady kladných a záporných	<ul style="list-style-type: none"> • Živé složky životního prostředí 	

P-9-7-04	<p>vlivů člověka na životní prostředí</p> <p>12. uveďte příklady narušení ekosystému</p> <p>13. uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jedinec, populace, společenstvo, ekosystém, vztahy mezi populacemi, producenti, konzumenti, destruenti • Poškození životního prostředí - ozonoféra, zdroje vody, zásahy do zemědělství • Ochrana přírody <p><u>zeleň v krajině a její význam</u></p>	
<p>ICT-9-2-04</p> <p>ICT-9-2-03</p> <p>ICT-9-2-05</p>	<p>14. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné</p> <p>15. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>16. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, gen, křížení • tvorba prezentace, referátu 	

5.6.4 Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis je zařazen do všech ročníků 2. stupně. Ve výuce zeměpisu se upřednostňuje komplexní pohled na daná témata s využitím mezipředmětových vztahů. Výuka zahrnuje dvě základní složky:

- fyzickou geografii,
- regionální geografii světa.

Žáci poznávají planet Zemi jako komplex jednotlivých fyzickogeografických sfér v průniku se sférou socioekonomickou. Učí se vnímat zásadní provázanost všech geografických sfér a na základě toho pak formulují vlastní hypotézy. Žáci si uvědomí, že krajina, ve které žijeme, je výslednice působení všech těchto sfér. Dále si uvědomí významnou roli člověka v tomto systému. V rámci druhé složky žáci poznávají jednotlivé regiony světa včetně specifik a zvláštností jednotlivých zemí. Naučí se přistupovat k problémům na základě různých stanovisek všech stran.

Předmět výrazně podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování. Z metod a forem práce využíváme nejvíce skupinovou práci nebo práci ve dvojicích při vytváření prezentací. Je kladen také důraz na zvládnutí orientace v různých informačních zdrojích, žáci následně vypracovávají prezentace a referáty na zadané téma. Důležité pro upevnění dovedností a vědomostí jsou také projekty a exkurze.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - osvojuje si obecně používané termíny, symboly a znaky,
 - dovede plánovat jednotlivé kroky v rámci práce v hodině a hierarchizovat probírané učivo,
 - vytváří pojmové mapy žák,

- orientuje se v informacích, třídí, zobecňuje,
- samostatně pozoruje krajinnou sféru a dovede vytvářet závěry,
- dovede zobecňovat charakteristiku regionů světa a následně komparovat podmínky v jednotlivých zemích světa.
- **Kompetence k řešení problémů:**
 - logicky uvažuje, využívá konzultace s učiteli,
 - hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje je a opravuje, tvoří adekvátní závěry,
 - zkoumá geografické zákonitosti na planetě Zemi a specifika jednotlivých zemí, k tomu využívá empirických metod, samostatně pozoruje.
- **Kompetence komunikativní:**
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
 - vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky,
 - klade si otázky o průběhu a příčinách různých procesů v krajinné sféře.
- **Kompetence sociální a personální:**
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu žák,
 - dovede poskytnout pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - umí se zapojit a vést diskusi.
- **Kompetence občanské:**
 - respektuje odlišnosti lidí,
 - zaujme hodnotné postoje ve vztahu k právům všech lidí žijících na planetě Zemi,
 - zapojuje se do aktivit vedoucích k odpovědnému chování v rámci lidské společnosti i ve vztahu k přírodní krajině.
- **Kompetence pracovní:**
 - dovede vystoupit proti porušování svých práv a práv druhých žák si uvědomuje společenské hodnoty,
 - učí se pracovat s různými médii.

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Zeměpis	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
Z-9-2-01	1. Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	<ul style="list-style-type: none"> • Vesmír a sluneční soustava - planeta Země – tvar, velikost a pohyby Země, - postavení Slunce ve vesmíru, tělesa sluneční soustavy 	EV 1- význam přírodních ekosystémů a jejich rozvoj
Z-9-2-02	2. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	<ul style="list-style-type: none"> • Geografická kartografie a topografie - globus, měřítko globusu 	EV 2- význam ovzduší pro život
Z-9-1-02	3. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<ul style="list-style-type: none"> - druhy map (tematické mapy, mapy podle měřítka) - měřítko mapy, obsah mapy – polohopis a výškopis (jazyk mapy – symboly, smluvené značky, vysvětlivky), práce s turistickou mapou místní oblasti, mapou kraje a plánu obce (orientace mapy vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení s mapami místní oblasti) 	EV 3- globální problémy lidstva
Z-9-2-03	4. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	<ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná síť (poledníky, rovnoběžky, určování zeměpisné polohy pomocí zeměpisných souřadnic), světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas 	EV 4- ochrana životního prostředí a přírodních památek
Z-9-2-03	5. Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu		
Z-9-2-04	6. Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • Krajinná sféra Země a její složky (referát ve skupině) - přírodní složky krajiny a jejich vzájemná propojenost, systém přírodní sféry s příklady v místním regionu, vliv člověka na přírodní prostředí: 	MV 6- týmová spolupráce
Z-9-1-03	7. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	<ul style="list-style-type: none"> • Litosféra - stavba Země, dno oceánu, vznik pohoří, vnitřní a vnější činitele přetvářející povrch Země, tvary zemského povrchu 	
Z-9-7-01	8. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> • Atmosféra 	
Z-9-7-02	9. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	<ul style="list-style-type: none"> • složení vzduchu, pohyb vzduchu, počasí, podnebí a podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře 	
Z-9-2-03	10. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	<ul style="list-style-type: none"> • Hydrosféra - oběh vody - oceán a jeho části, pohyb vody v oceánu 	

		- vodstvo na pevnině, podpovrchová voda, ledovce	
Z-9-2-03	11. Uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> • Pedosféra - složení půdy, půdní typy, půdní činitelé, ochrana půdy • Biosféra (přírodní krajiny) - geografická šířková pásma – tropické deštné lesy, savany, pouště, přírodní krajiny v subtropech, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti • Terénní geografická výuka • Úvod do regionální geografie - oceány – Tichý, Jižní, Atlantský, Indický, Severní ledový • tvorba referátu, prezentace 	
Z-9-3-02	12. Lokalizuje světadíly a oceány na mapě světa, vyhledá významné poledníky a rovnoběžky, které oblastmi procházejí		
ICT-9-2-04	13. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné		
ICT-9-2-03	14. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		
ICT-9-2-05	15. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace		

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Zeměpis	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
Z-9-3-02 Z-9-3-03 Z-9-3-04 Z-9-1-04 Z-9-1-01 Z-9-3-01	<ol style="list-style-type: none"> Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů a vybraných modelových států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich Vytváří a využívá osobnostní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Rozlišuje zásadní přírodní a společenské 	<ul style="list-style-type: none"> Regiony světa <ul style="list-style-type: none"> Afrika, Amerika, Asie, Evropa zeměpisná poloha světadílu nebo určitého regionu v rámci světadílu členitost a přírodní poměry světadílů a jejich regionů kulturní, společenské, hospodářské a politické zvláštnosti a společné znaky světadílů a regionů práce s mapami v atlase, vyhledávání geografických informací z různých zdrojů Regiony Afriky <ul style="list-style-type: none"> severní Afrika země Sahelu země Guinejského zálivu východní Afrika jižní Afrika Regiony Ameriky <ul style="list-style-type: none"> Severní Amerika (Kanada, USA) střední Amerika – ostrovní a pevninská andské země laplatské země tropická Jižní Amerika Regiony Asie <ul style="list-style-type: none"> jihozápadní Asie Kavkaz jižní Asie jihovýchodní Asie 	<p>OSV 1- rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých bodů a dat a schopnosti dané údaje vyhledat, pracovat s nimi, využívat je</p> <p>OSV 5- hledat další cesty k uplatňování nápadů a realizovat je originálními způsoby, prostředky a možnostmi zpracovávat projekty</p>

	atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	<ul style="list-style-type: none"> - východní Asie - centrální Asie - Sibiř 	
ICT-9-2-04	7. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony Evropy - jižní Evropa - západní Evropa - severní Evropa - střední Evropa - jihovýchodní Evropa - východní Evropa • začlenění evropských států do mezinárodních organizací, Evropská unie • tvorba referátu, prezentace 	
ICT-9-2-03	8. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		
ICT-9-2-05	9. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace		

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Zeměpis	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
Z-9-4-01	1. Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo světa <ul style="list-style-type: none"> - přirozený pohyb obyvatelstva, migrace, náboženská struktura, věková struktura - rozmístění obyvatelstva na Zemi, sídla, urbanizace, suburbanizace, aglomerace - práce se statistickými daty (s tabulkami, grafy, tematickými mapami) • Politická geografie <ul style="list-style-type: none"> - stát, státní hranice, typy států podle suverenity, hlavy státu, způsobu vlády, správního členění, národní a multikulturní stát - integrace států (příklady politických, bezpečnostních a hospodářských integrací) - ozbrojené konflikty a zóny napětí - práce se statistickými daty (s tabulkami, grafy, tematickými mapami) • Hospodářská činnost <ul style="list-style-type: none"> - světová a odvětvová struktura světového hospodářství, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úroveň - jádrové a periferní hospodářské oblasti, územní dělba práce - zemědělství, vodní hospodářství, lesní hospodářství, průmysl, doprava a spoje, služby a cestovní ruch, mezinárodní obchod - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy 	<p>OSV 3- organizace vlastního času, plánování učení a studia</p> <p>EV 3- vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě</p> <p>EV 4- ochrana životního prostředí a přírodních památek</p>
Z-9-4-02	2. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla		
Z-9-4-02	3. Pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		
Z-9-4-03	4. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		
Z-9-4-04	5. Porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
Z-9-4-05	6. Porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		
Z-9-4-06	7. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
Z-9-5-01	8. Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry		
Z-9-5-01	9. Rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin		

Z-9-5-02	10. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina a životní prostředí - přírodní a společenské prostředí, typy kraji - činnost člověka a trvale udržitelný rozvoj - zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody - globální změny životního prostředí • tvorba referátu, prezentace 	
Z-9-5-03	11. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		
ICT-9-2-04	12. využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace a vybírá podstatné		
ICT-9-2-03	13. pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		
ICT-9-2-05	14. na uživatelské úrovni zpracuje a prezentuje informace		

Kód výstupu RVP	Člověk a příroda	Zeměpis	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
Z-9-6-03	1. Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika - poloha a rozloha státu, státní hranice - přírodní poměry a zdroje – jejich význam pro rozmístění a strukturu hospodářství - rozmístění obyvatelstva, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - vlivy hospodářské činnosti na životní prostředí - ochrana přírody - transformační a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu 	OSV 3- plánování učení a zodpovědná příprava na referáty a projekty
Z-9-1-02	2. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii		OSV 11- analýza vlastních a cizích postojů a názorů
Z-9-2-03	3. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost		MV 1- přinášet a hodnotit různá mediální sdělení, orientace v textu
Z-9-2-04	4. Porovnává působení vnitřních a vnějších		

Z-9-6-04	procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony České republiky <ul style="list-style-type: none"> - územní jednotky státní správy a samosprávy, charakteristika přírodních poměrů regionu, specifika hospodářství, seznámení s kulturními a přírodními zajímavostmi - práce s mapou, vyhledávání geografických informací z různých zdrojů, práce s tabulkami a grafy - zpracování referátu a jeho prezentace v PowerPointu • Místní region <ul style="list-style-type: none"> - vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, přírodní a socioekonomická specifika regionu - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny – orientace mapy, orientace na mapě místní krajiny 	
Z-9-6-05	5. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		
Z-9-6-01	6. Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států		
ICT-5-3-01	7. Vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy		
ICT-9-2-05	8. Pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru nebo grafickém editoru		
ICT-5-2-02	9. Zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě		
	10. Vyhledává informace na portálech, porovnává je v knihovnách a databázích		
ICT-5-2-03	11. Komunikuje pomocí internetu nebo jiných komunikačních technologií		
Z-9-7-01	12. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu		
Z-9-6-02	13. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje		
Z-9-6-02	14. Přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům		
Z-9-7-03	15. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech		

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Osobnostní a sociální výchova OSV

- Rozvoj schopností poznávání (**OSV 1**)
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, cvičení soustředění při plnění úkolů, rozvoj dovednosti zapamatování si důležitých bodů a dat a schopnosti dané údaje vyhledat, pracovat s nimi, využívat je
- Seberegulace a sebeorganizace (**OSV 3**)
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, rozvíjení schopnosti stanovit časový rozvrh pro plnění úkolů a dodržovat jej, plánování učení a zodpovědná příprava na referáty a projekty
- Kreativita (**OSV 5**)
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, vytvoření prostředí vzájemné důvěry a inspirace pro tvoření, rozvíjení schopnosti uplatnit nápady, hledat další cesty k uplatňování nápadů a realizovat je, originálními způsoby, prostředky a možnostmi zpracovávat projekty
- Komunikace (**OSV 8**)
 - dovednost vedení konstruktivního dialogu, věcné, logické a smysluplné sdělení poznatků
- Hodnoty, postoje, praktická etika (**OSV 11**)
 - analýza vlastních a cizích postojů a názorů

Multikulturní výchova MKV

- Lidské vztahy (**MKV2**)
 - základní morální normy, hygiena práce, zásady poskytování první pomoci, rozvoj spolupráce

Environmentální výchova EV

- Ekosystémy (**EV1**)
 - význam přírodních a vytvořených ekosystémů, rozvoj ekosystémů, vývoj ekosystémů a udržení rovnováhy v nich
- Základní podmínky života (**EV2**)
 - Energie a život, vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti, možnosti získávání energie, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její činnosti, pitná voda ve světě a u nás, význam ovzduší pro život na Zemi, zdroje surovin
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
 - Vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě, vlastnosti fyzikálních prostředí a jejich ovlivnitelnost lidským konáním, globální problémy lidstva, zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí
- Vztah člověka k prostředí (**EV4**)
 - náš životní styl, energie, odpady a jejich možné využití, ochrana životního prostředí a přírodních památek, projektové vyučování

Mediální výchova MV

- Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení (**MV1**)
 - přinášet a hodnotit různá mediální sdělení, utvářet vlastní rozlišovací schopnosti, orientace v textu
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (**MV2**)
 - rozlišování typů sdělení, rozdíl mezi realitou a fikcí, identifikace reálných vlivů a nebezpečí
- Tvorba mediálního sdělení (**MV6**)
 - práce v textovém a tabulkovém editoru, zpracování a vyhodnocení zprávy z laboratorní práce, vkládání zpráv na web stránky školy, týmová spolupráce

5.7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast umění a kultura přináší žákům umělecké poznávání světa, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech. Rozvíjí žákovu tvořivost, estetické cítění, utváří v něm kladný vztah ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Je prostředkem k vyjádření jeho myšlenek, pocitů, nálad či jeho duševního rozpoložení. Velký důraz klademe na vyjádření jeho individuality, vnímání, vlastní představivosti a tvořivosti. Používáme různé formy práce, od multimediálních až po praktické vystoupení na veřejnosti. Výuku notového záznamu, akordů, stupnic jsme omezili na minimum, které je stanoveno. O to více jsme se zaměřili na aktivní a prožitkové vnímání hudby, hudební dějiny a poslechové hádanky.

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura se realizuje v předmětech:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

5.7.1 Hudební výchova - 1. stupeň

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbou analyzovat a, interpretovat. Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován všech ročnících v rozsahu 1 hodiny

týdně. Dbáme na příklad učitele, podporujeme jeho aktivní hru na hudební nástroje.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - porozumí obecně používaným termínům používaných v hudební oblasti a dokáže s nimi pracovat,
 - chápe umění a kulturu jako neoddělitelnou součást lidské existence,
 - učitel podporuje u žáků vlastní tvorbu a tím umožňuje jedinečné vnímání, prožívání a cítění,
 - učitel vede žáky k užívání správné terminologie symboliky učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
- Kompetence k řešení problémů:
 - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
 - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,
 - uvážlivě hodnotí umění tak, aby svůj názor dokázal obhájit,
 - žákům je předkládáno dostatečné množství estetických zážitků, prožitků a poskytnut dostatečný prostor k uvědomění si, že lidé vnímají stejnou věc různě,
 - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání.
- Kompetence komunikativní:
 - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem,
 - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,
 - vnímá i neverbální vyjadřování a tuto komunikaci správně využívá, dokáže vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně reagovat,

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků,
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.
- Kompetence sociální a personální:
 - kriticky usuzuje a posuzuje žánry a styly hudby,
 - dodržuje zásady chování na kulturních akcích,
 - na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru,
 - naslouchá druhým a bere na ně ohled.
- Kompetence občanské:
 - kriticky přemýšlí nad obsahy hudebních děl,
 - podílí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
 - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví,
 - vytváří si pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost,
 - aktivně se zapojuje do kulturního dění.
- Kompetence pracovní:
 - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře,
 - tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu,
 - správně používá svůj hlas a hudební nástroje a pečuje o ně,
 - orientuje se v základních pravidlech pro grafický záznam hudby.

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-3-1-01 HV-3-1-01 HV-3-1-02 HV-3-1-03 HV-3-1-04 HV-3-1-06 HV-3-1-06	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seznamuje se se základními dechovými a pěveckými návyky a dovednostmi 2. Zpívá na základě svých dispozice intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 3. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 4. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 5. Reaguje pohybem na znějící hudbu 6. V hudbě rozpozná některé hudební nástroje 7. Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvený projev • hudební rytmus • intonace <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na Orffovy nástroje hra na tělo • rytmizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v prostoru • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry • interpretace hudby 	<p>OSV1 – rytmizace, zpěv</p> <p>OSV2 – hra na tělo, vyjádření písně pohybem</p> <p>OSV4 - relaxace</p> <p>OSV5 – dramatizace</p> <p>VDO1 – osvojování lidových písní, sdílení zážitků</p> <p>MKV2 – nácvik společného vystoupení</p>

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-3-1-01 HV-3-1-01 HV-3-1-05 HV-3-1-02 HV-3-1-02 HV-3-1-03 HV-3-1-04 HV-3-1-02 HV-3-1-06 HV-3-1-06	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prohlubuje dechové a pěvecké návyky a dovednosti 2. Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase 3. Rozpozná jednotlivé části písně 4. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 5. Umí přečíst a zapsat noty v notové osnově 6. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 7. Reaguje pohybem na znějící hudbu 8. Pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie 9. V hudbě rozpozná některé hudební nástroje 10. Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvený projev • hudební rytmus • intonace • záznam do notové osnovy <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na Orffovy nástroje, zobcovou flétnu • rytmicizace, melodizace a stylizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • lidové tance <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • hudební styly a žánry • interpretace hudby 	<p>OSV1 – smyslové vnímání – hra Na ozvěnu, rytmicizace říkadel, poznávání hudeb. nástrojů</p> <p>OSV2 – vyjádření písně pohybem</p> <p>OSV5 – relaxace při poslechu hudby</p> <p>VDO1 – lidová píseň, vztah k naší kultuře</p> <p>VDO3 – poslech hymny</p> <p>VMEGS2 – poslech písní jiných národů</p> <p>MKV4 – poslech písní národnostních menšin</p>

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-3-1-01 HV-3-1-01 HV-3-1-02 HV-3-1-02 HV-3-1-03 HV-3-1-04 HV-3-1-04 HV-3-1-05 HV-3-1-06 HV-3-1-06	<ol style="list-style-type: none"> 1. Využívá pěvecké návyky a dovednosti 2. Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a v kánonu 3. Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 4. Umí přečíst a zapsat noty v notové osnově 5. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 6. Reaguje pohybem na znějící hudbu 7. Pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie 8. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazně tempové a dynamické změny v poslechu 9. V hudbě rozpozná některé hudební nástroje 10. Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvený projev • kánon • hudební rytmus - 2/4 takt • intonace • záznam do notové osnovy <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra na Orffovy nástroje, zobcovou flétnu • rytmizace, melodizace a stylizace • hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby • lidové tance <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvalita tónů • hudební výrazové prostředky • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • hudební styly a žánry • interpretace hudby 	<p>OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění</p> <p>OSV2 – hra na tělo</p> <p>OSV4 – nácvik dýchání, tvorba tónu, rytmizace, relaxace</p> <p>OSV5 – ztvárnění pohybu</p> <p>VDO1 – zpěv lidových písní</p>

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-5-1-01	1. Zpívá podle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvený projev • dvojhlas • hudební rytmus • intonace, vokální improvizace • notový zápis 	OSV1 – hra na jednoduché hudební nástroje – rytmus
HV-5-1-02	2. Využívá pěvecké dovednosti při zpěvu	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje • rytmizace, melodizace a stylizace • hudební improvizace • záznam instrumentální melodie Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby • pohybové vyjádření hudby s využitím tanečních kroků a pantomimy Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů • souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky • hudební styly a žánry hudební formy 	OSV2 – hra na tělo
HV-5-1-02	3. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not		OSV4 – vyjádření písně pohybem
HV-5-1-03	4. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní		OSV5 – relaxace při poslechu hudby
HV-5-1-06	5. Při poslechu rozpozná některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny		OSV7 – hudba jiných národů
HV-5-1-04	6. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		OSV8 – hra na ozvěnu
HV-5-1-07	7. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků		VDO1 – osvojování lidových písní
			VDO3 – poslech státní hymny
			VMEGS1 – historie hudby, čeští skladatelé
			VMEGS2 – hudba různých autorů (koncert)
			MKV4 – písně v originál. jazyce, hudba různých etnických skupin

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-5-1-01	1. Zpívá podle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvený projev • dvojhlas • intonace, vokální improvizace • notový zápis 	OSV1 – poslech, opakování rytmických celků
HV-5-1-01	2. Využívá pěvecké dovednosti při zpěvu		OSV2 – hra na tělo
HV-5-1-02	3. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not		OSV4 – relaxační hudba
HV-5-1-03	4. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje • rytmizace, melodizace a stylizace • hudební improvizace • záznam instrumentální melodie 	VDO1 – nácvik lidových písní, rytmických říkadel
HV-5-1-04	5. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		VMEGS1 – seznámení s hudebními žánry a skladateli
HV-5-1-05	6. Vytváří v rámci svých možností jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí základní hudební improvizaci	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby • pohybové vyjádření hudby s využitím tanečních kroků a pantomimy 	MKV2 – respekt k hudebnímu projevu druhého
HV-5-1-07	7. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků		MKV4 – poslech a tolerance písní různých etnických skupin
HV-5-1-07	8. Na základě svých schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • souzvuk, akord • hudební styly a žánry hudební formy 	EV1 – písně o přírodě

5.7.2 Hudební výchova - 2. stupeň

Hudební výchova na 2. stupni přináší širší nazírání na kulturu a umění v historických souvislostech a ve společenském kontextu.

Žáci jsou vedeni k poznání různých druhů umění a k hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jak svébytného prostředku komunikace.

- Vokální činnosti – práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluvního projevu, upevňování pěveckých návyků.
- Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje, využití v hudební produkci
- Hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- Poslechové činnosti – vnímání znějící hudby, orientace v žánrech, stylech a funkčních podobách, analýza hudby a její interpretace. Podporujeme aktivní účast učitele – hru na hudební nástroje.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - získává pozitivní vztah k hudební výchově, řeší problémové situace,
 - získává základní přehled o hudebních stylech a základní data o hudebních skladatelích,
 - orientuje se v notovém záznamu na základní úrovni.
- Kompetence komunikativní:
 - vyjadřuje své názory a myšlenky, vede diskusi,
 - reprodukuje daný text a melodii.
- Kompetence občanská:
 - vcítí se do hudební linky, vnímá hudbu jako celek,

- zapojí se do kulturního dění ve škole, v obci a spolupracuje s jinými společenskými organizacemi v okolí (pěvecké soutěže, zpívání u stromečku, vítání občánků, Zahradní slavnost, Školní akademie, svátek matek, návštěva DPS apod.).
- Kompetence sociální a personální:
 - podílí se na vytváření příjemné atmosféry a klimatu školy, spolupracuje společně na hudebních projektech, učí se zpívat ve vícehlasech, kánon apod.
- Kompetence k řešení problémů:
 - snaží se analyzovat a syntetizovat hudební dílo a tím mu porozumět,
 - vést žáky k vysvětlení textu daného díla.
- Kompetence pracovní:
 - správně zachází s hudebními nástroji a s notovým materiálem.

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV -9-1- 01	1. užívá individuální hudební schopností a dovedností při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnost - rozlišování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, náprava hlasové nedostatečnosti - rozvíjení hudebního sluchu (intonace) - hlasový výcvik rytmický výcvik - upevňování vokálních dovedností (nasazení tónu, dýchání, frázování) rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv lidových písní a populární hudby • Instrumentální činnosti - hra jednoduchých lidových písní na Orffovy melodické a rytmické nástroje - hra s oporou o notový zápis - předtaktí - variace- obměna - historie a vývoj hudebních nástrojů - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie - hodnoty not a pomlk, dynamická znaménka, tempové údaje - předznamenání stupnic v Dur - zápis vícehlasu 	OSV8 – hra na ozvěnu VDO1 – zpěv lidových písní OSV2 – hra na tělo
HV- 9-1-02	2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě		
HV- 9-1-02	3. zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase		
HV- 9-1-02	4. dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		
HV-9-1-03	5. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části skladeb		
HV-9-1-03	6. vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
HV-9-1-04	7. realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých žánrů a stylů		
HV-9-1-05	8. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu		
HV-9-1-06	9. rozpozná některé metrickorytmické, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny		

HV-9-1-08	10. vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none"> - partitura • Hudebně pohybové činnosti - společenské tance - pohybové prvky mazurky, valčíku, polky - pohybové projevy odvozené z rytmicko-melodické složky populární hudby • Poslechové činnosti - rozlišování hudby homofonní a polyfonní - hudební motiv - symfonický, smyčcový a dechový orchestr - hudební styly a žánry 	<p>OSV5 – ztvárnění pohybem</p> <p>OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění</p> <p>MKV1 – poslech hudby jiných kultur</p> <p>MV2 – referát, prezentace</p>
-----------	--	---	---

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV- 9-1-01	1. využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnost - rozlišování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, náprava hlasové nedostatečnosti - rozvíjení hudebního sluchu (intonace) - hlasový výcvik rytmický výcvik - upevňování vokálních dovedností (nasazení tónu, dýchání, frázování) rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv lidových písní - lidový dvojhlas • Instrumentální činnosti - hra jednoduchých lidových písní na Orffovy melodické a rytmické nástroje - hra s oporou o notový zápis - předtaktí - historie, vývoj a rozdělení hudebních - orientace v notovém záznamu - hodnoty not a pomlk, dynamická znaménka, tempové údaje - předznamenání stupnic v Dur 	<p>OSV8 – hra na ozvěnu</p> <p>VDO1 – zpěv lidových písní</p> <p>OSV2 – hra na tělo</p>
HV- 9-1-01	2. zpívá v rámci práce se skupinou žáků		
HV- 9-1-01	3. rytmizuje v rámci práce se skupinou žáků		
HV- 9-1-01	4. intonuje v rámci práce se skupinou žáků		
HV- 9-1-01	5. provádí pohybové aktivity v rámci práce se skupinou žák		
HV-9-1-02	6. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě,		
HV-9-1-03	7. zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,		
HV-9-1-03	8. dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		
HV-9-1-03	9. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovednosti různé motivy, témata i části skladeb		
HV-9-1-03	10. vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace		
HV-9-1-03	11. opakuje sám předvedené melodické nebo rytmické motivy, témata nebo části skladeb		
HV-9-1-03	12. využívá jednoduché rytmické a melodické nástroje		
HV-9-1-03	13. orientuje se v zápisu písní a skladeb		

HV-9-1-03	různých stylů a žánrů 14. umí použít různé hodnoty not a pomlk		
HV-9-1-03 HV-9-1-05 HV-9-1-05 HV-9-1-05 HV-9-1-05 HV-9-1-06 HV-9-1-06 HV-9-1-06 HV-9-1-08	15. používá odborné pojmy prakticky v notovém zápisu 16. na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 17. rozpozná některé společenské tance 18. ztvárňuje hudbu pohybem s využitím předvedených tanečních kroků 19. dovede taktovat ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu 20. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 21. rozliší při poslechu hudby skladbu homofonní a polyfonní hudby 22. umí pojmenovat jednotlivé části hudební formy 23. pozná hudební výrazové prostředky 24. vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry (reprodukce pohybu) - pohybové prvky valčíku, polky - pohybové projevy odvozené z rytmicko-melodické složky populární hudby • Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování hudby homofonní a polyfonní - hudební motiv - symfonický, smyčcový a dechový orchestr - hudební dílo a její autor - fugy, - hudební styly a žánry 	OSV5 – ztvárnění pohybem OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění MKV1 – poslech hudby jiných kultur MV2 – referát, prezentace

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-9-1-01	1. využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnost <ul style="list-style-type: none"> - upevňování vokálních dovedností - mutace – hlasová hygiena - jednohlasý, vícehlasý zpěv - zpěv lidových písní a populární hudby • Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - rytmus – metrum (těžká, lehká doba) - interval, akord - staccato, legato - notový zápis - neúplný takt 	OSV8 – hra na ozvěnu VDO1 – zpěv lidových písní OSV2 – hra na tělo
HV-9-1-01	2. zpívá sám při různých hudebních aktivitách		
HV-9-1-01	3. rytmizuje sám při různých hudebních aktivitách		
HV-9-1-06	4. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku		
HV-9-1-02	5. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě,		
HV-9-1-02	6. zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,		
HV-9-1-02	7. dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		
HV-9-1-02	8. snaží se používat získané pěvecké dovednosti a návyky i při mluvním projevu		
HV-9-1-03	9. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovednosti různé motivy, témata i části skladeb		
HV-9-1-04	10. opakuje sám předvedené melodické nebo rytmické motivy, témata nebo části skladeb		
HV-9-1-07	11. zařadí na základě individuálních		

HV-9-1-07	schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové příslušnosti s dalšími skladbami		
HV-9-1-07		12. orientuje se v zápisu písní 13. zvládá notový zápis	

HV-9-1-07	14. používá znaky předznamenání	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně pohybové činnosti - pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární - vlastní pohybové ztvárnění na doprovod znějící hudby - pohybová reakce na změny tempové, dynamické, rytmicko-metrické a harmonické • Poslechové činnosti - hudební divadlo (opera, opereta, muzikál, malá hudební divadla) - hudební dílo a jeho autor - symfonie, sonáta, koncert, symfonická báseň, opera 	<p>OSV5 – ztvárnění pohybem</p> <p>OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění MV2 – referát, prezentace</p>
HV-9-1-07	15. zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě		
HV-9-1-05	16. předvede jednoduchou pohybovou vazbu		
HV-9-1-05	17. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku		
HV-9-1-05	18. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové příslušnosti s dalšími skladbami		
	19. orientuje se v oblasti populární hudby		
	20. ví, co je hudební divadlo		
HV-9-1-08	21. vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		
HV-9-1-08	22. umí pojmenovat jednotlivé části hudební formy		
HV-9-1-08	23. zařadí danou hudební formu do doby vzniku		
HV-9-1-08	24. pozná hudební výrazové prostředky daného období		

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Hudební výchova	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
HV-9-1-01	1. využívá své hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Vokální činnost <ul style="list-style-type: none"> - upevňování vokálních dovedností - mutace – hlasová hygiena - jednohlasý, vícehlasý zpěv - zpěv lidových písní a populární hudby • Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - Hodnoty not a pomlk, tečkovaný rytmus, legato, staccato, synkopa, triola, - Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebních nástrojů - Stupnice v Dur a moll - Intervaly, akordy 	OSV8 – hra na ozvěnu VDO1 – zpěv lidových písní OSV2 – hra na tělo
HV-9-1-01	2. zpívá sám i ve skupině při různých hudebních aktivitách		
HV-9-1-01	3. rytmitizuje sám i ve skupině při různých hudebních aktivitách		
HV-9-1-05	4. provádí pohybová ztvárnění		
HV-9-1-02	5. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě,		
HV-9-1-02	6. zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,		
HV-9-1-02	7. dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého		
HV-9-1-02	8. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky i při mluvním projevu		
HV-9-1-03	9. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovednosti různé motivy, témata i části skladeb		
HV-9-1-03	10. opakuje sám předvedené melodické nebo rytmické motivy, témata nebo části skladeb		
HV-9-1-04	11. dovede vytvořit jednoduchý doprovod na rytmické i melodické nástroje		
HV-9-1-04	12. zvládá notový zápis		
HV-9-1-06	13. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe		

	jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku			
HV-9-1-06	14. má přehled v základních hudebních formách	<ul style="list-style-type: none"> • Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - taktování, vlastní hudební ztvárnění - Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, rytmické, rytmickometrické, harmonické - Orientace v prostoru, taneční kroky • Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - nové hudební směry hudby 20. století - slovní charakterizování hudebního díla, slohové a stylové zařazení - hudební forma - hudba a dramatické formy (divadlo, film, videoklip) 	OSV5 – ztvárnění pohybem	
HV-9-1-06	15. pozná specifické prvky dané hudební formy			
HV-9-1-07	16. umí zařadit hudební formu do daného stylového období			
HV-9-1-07	17. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové příslušnosti s dalšími skladbami			OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění MV2 – referát, prezentace
HV-9-1-07	18. má celkový přehled o hudbě jednotlivých stylových období, pozná autora a název díla			
HV-9-1-07	19. zná pojmy týkající se nových hudebních směrů hudby 20. století			
HV-9-1-07	20. snaží se být posluchačem hudebního díla			
HV-9-1-08	21. vyhledá souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění			

5.7.3 Výtvarná výchova - 1. stupeň

Výtvarná výchova učí aktivně vyjadřovat vztahy s okolím, aktivizuje smyslové vnímání a estetické cítění. Rozvíjí rozumové a citové hodnocení skutečností. Vychází z respektování osobnosti dítěte, jeho vlastního pohledu na okolní svět a jeho prožívání. Převážně činnostní charakter předmětu umožňuje dospět k hlubokému prožitku v procesu poznání. Svou vypovídací schopností otevírá nové cesty v komunikaci, učí názorové toleranci, tvorbě osobních postojů, respektování sebe sami i ostatních. Úloha pedagoga je především v nenásilném vedení žáka, v předkládání nosných témat, podpořených vhodnou motivací. Pedagog je jakýsi průvodce světem umění, představuje základní výtvarné pojmy, používá a učí používat správně výtvarné názvosloví. Nepřikazuje, doporučuje, pomáhá, radí, vede dialog. Předmět výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění, vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník	1 hodina týdně
2. ročník	1 hodina týdně
3. ročník	1 hodina týdně
4. ročník	2 hodiny týdně
5. ročník	2 hodiny týdně

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - samostatně pozorují a vnímají realitu a řeší výtvarné problémy,
 - vést k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
 - využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech,
 - zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.
- Kompetence k řešení problémů:
 - uplatňuje tvořivý přístup při řešení výtvarných úkolů,
 - samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření,
 - přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímat k nim svůj postoj,
 - využívá získaná poznání při vlastní tvorbě.
- Kompetence komunikativní:
 - dokáže obhájit svůj názor či postup, jasně a věcně se vyjadřuje,
 - naslouchá názorům druhých a respektuje je,
 - pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření,
 - jeho slovní zásoba je obohacena o odborné termíny z výtvarné oblasti.
- Kompetence sociální a personální:
 - tvořivě pracuje ve skupině, uvědomí si výhody týmové práce,
 - dokáže kolegiální pomoci, rozvíjet vzájemný respekt, pomoc a ohleduplnost,
 - podporovat zdravou míru sebedůvěry a sebeprosazování,
 - respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

- Kompetence pracovní:
 - bezpečně používá nástrojů a materiálů,
 - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla,
 - osvojuje si různé techniky rozvíjení manuální zručnosti.

- Kompetence občanské:
 - chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí,
 - vytváří si postoj k výtvarným dílům,
 - má rozvinutý pozitivní postoj k umění, kulturnímu a historickému dědictví, tradicím.

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Výtvarná výchova	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VV-3-1-01	1. Rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, objekty, barvy	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> • Prvky - linie, tvary, objemy, barvy, textury • Uspořádání objektů do celků • Vyjádření vizuálních podnětů smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, televize 	OSV2 – výtvarné sebevyjádření OSV5 – hra s barvou OSV8 – rozbor vlastních výtvarných děl
VV-3-1-01	2. Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho vjemů, zkušeností, zážitků a představ		VDO1 – vzájemné hodnocení, sdílení zážitků
VV-3-1-02	3. Ve své tvorbě uplatňuje své životní zkušenosti, využívá při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Uplatňování subjektivity <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností • Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace, hračky, objekty, animovaný film, fotografie • Přístupy k dílům - hledisko vnímání a motivace 	MKV2 – vytváření společných děl
VV-3-1-03	4. Ve své tvorbě umí vyjádřit lidové zvyky a tradice		
VV-3-1-03	5. Vnímá rozdílné události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky		
VV-3-1-04	6. Interpretuje podle svých schopností různá výtvarná díla	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci • Vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností 	

Kód výstupu	Umění a kultura	Výtvarná výchova	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VV-3-1-01	1. Rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, objekty, barvy	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> • Prvky - linie, tvary, objemy, barvy, textury - jejich vztahy, kombinace 	OSV1 – smyslové vnímání – teplé x studené barvy
VV-3-1-01	2. Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho vjemů, zkušeností, zážitků a představ	<ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání objektů do celků • Vyjádření vizuálních podnětů smysly 	OSV2 – výtvarné sebevyjádření
VV-3-1-02	3. Ve své tvorbě uplatňuje své životní zkušenosti, lidové zvyky a tradice, využívá při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky	<ul style="list-style-type: none"> • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, televize 	OSV3 – vhodné rozvržení práce, včasné ukončení
VV-3-1-03	4. Vnímá rozdílné události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Uplatňování subjektivity <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností 	OSV5 – hra s barvou
VV-3-1-04	5. Interpretuje podle svých schopností různá výtvarná díla	<ul style="list-style-type: none"> • Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace, hračky, objekty, animovaný film, fotografie • Přístupy k dílům - hledisko vnímání a motivace 	OSV6 – práce ve dvojicích
VV-3-1-05	6. Odlišné názory porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování • Vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností 	OSV8 – vyjádření pocitů
			VDO3 – kresba české vlajky
			MKV4 – lidové kroje – ukázka
			EV1 – práce s přírodninami, frotáž
			EV3 – netradiční materiály ve VV

Kód výstupu	Umění a kultura	Výtvarná výchova	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VV-3-1-01	1. Rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, objekty, barvy	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvky - linie, tvary, objemy, barvy, textury - jejich vztahy, kombinace a proměny • Uspořádání objektů do celků • Vyjádření vizuálních podnětů smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, televize, tiskoviny <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ a osobních zkušeností • Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace, hračky, objekty, animovaný film, fotografie, volná malba, reklama • Přístupy k dílům - hledisko vnímání a motivace <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování • Komunikační obsah - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností 	OSV5 – projekty, skupinová a párová práce
VV-3-1-01	2. Porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho vjemů, zkušeností, zážitků a představ		
VV-3-1-02	3. Ve své tvorbě uplatňuje své životní zkušenosti, lidové zvyky a tradice, využívá při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		
VV-3-1-03	4. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky		
VV-3-1-04	5. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření		
VV-3-1-04	6. Odlišné názory porovnává se svojí dosavadní zkušeností		
VV-3-1-05	7. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Výtvarná výchova	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VV-5-1-01	1. Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> • Prvky - kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • Uspořádání objektů do celků • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - fotografie, film, televize, tiskoviny, reklama 	OSV1 – malba, kresba v přírodě OSV2 – autoportrét OSV4 – vyjádření hudby malbou OSV5 – hra s barvou, fantazie OSV6 – portrét spolužáka OSV7 – vzájemné hodnocení prací OSV8 – řeč barev a tónů
VV-5-1-01	2. Porovnává je na základě vztahů - světlo, barevný kontrast, proporce aj.		VDO1 – sdílení zážitků z výtvarného díla, výstava VDO3 – vlajka ČR MV4 – hodnocení díla médií x vlastní
VV-5-1-02	3. Užívá a kombinuje prvky díla ve vztahu k celku		EV1 – náměty přírody ve výtvarných dílech
VV-5-1-03	4. Ve své tvorbě se zaměřuje na projevení svých životních zkušeností, i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Uplatňování subjektivity <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace, hračky, objekty, animovaný film, fotografie, volná malba, reklama, comics • Přístupy k dílům - hledisko vnímání a motivace 	
VV-5-1-03	5. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování • Komunikační obsah - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností • Proměny komunikačního obsahu 	
VV-5-1-04	6. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě		
VV-5-1-05	7. Ve své tvorbě realizuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci		
VV-5-1-06	8. Porovnává různé interpretace výtvarných děl a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		
VV-5-1-07	9. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Výtvarná výchova	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VV-5-1-01	1. Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti	OSV1 – smyslové vnímání reprodukcí obrazů
VV-5-1-01	2. Porovnává je na základě vztahů - světlo, barevný kontrast, proporce aj.	<ul style="list-style-type: none"> • Prvky - kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • Uspořádání objektů do celků 	OSV2 – mandaly
VV-5-1-02	3. Užívá a kombinuje prvky díla ve vztahu k celku - v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - elektronická média, umělecká výtvarná tvorba 	OSV3 – správné rozvržení činností v hodině
VV-5-1-03	4. Ve své tvorbě se zaměřuje na projevení svých životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Uplatňování subjektivity	OSV5 – abstraktní vyjádření pocitů, nálad
VV-5-1-04	5. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - sochařství, plastika, elektronický obraz • Přístupy k dílům - hledisko vnímání a motivace 	OSV6 – párová a skupinová práce
VV-5-1-05	6. Ve své tvorbě realizuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci	Ověřování komunikačních účinků	OSV7 – prezentace prací, respekt a tolerance při hodnocení druhých
VV-5-1-05	7. Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné názory výtvarných děl v rámci skupiny • Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření • Proměny komunikačního obsahu 	VDO2 – obrazy českých malířů a ilustrátorů
VV-5-1-06	8. Porovnává různé interpretace výtvarných		VMEGS1 – seznámení s tvorbou světových malířů, sochařů
			MKV2 – skupinová práce
			EV1 – příroda v proměnách času – výtvarné vyjádření

VV-5-1-07	děl a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 9. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		EV3 – využití přírodnin ve VV
-----------	--	--	-------------------------------

5.7.4 Výtvarná výchova - 2. stupeň

Výtvarná výchova je samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. V 6. a v 7. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně, v 8. a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Rozvíjí u žáků tvořivost, estetické cítění a utváří kladný vztah ke kulturním hodnotám. Přináší umělecké poznávání světa. Žáci si osvojují základní výtvarné techniky, postupy, pracovní návyky, pomocí nichž výtvarně vyjadřují zadané téma. Orientace na ploše i v prostoru je podporována konkrétní činností. Využíváme mezipředmětových vazeb, vztahů k přírodě a lidské společnosti. Vztah k umění si žáci vytvářejí prostřednictvím návštěv kulturních center (divadel, galerií, muzeí, ...). Žáci dostávají prostor pro vyjádření vlastního názoru, k obhajobě a sebehodnocení své práce. Při práci v kolektivu klademe důraz na pozitivní atmosféru, spolupráci při řešení společného úkolu, respektování práce ostatních. Žáky vedeme k osvojování náročnějších technik a postupů. Hodnocení žáka vyplývá z jeho aktivního, tvořivého přístupu k výtvarným činnostem, z využívání získaných výtvarných dovedností a schopností, z celkového kulturního projevu.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - samostatně pozoruje a experimentuje, porovnává výsledky, kriticky posuzuje a vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti,
 - vyhledává a třídí si informace a efektivně je využívá v tvůrčích činnostech,
 - posoudí vlastní pokrok, plánuje způsob zdokonalení, kriticky zhodnotí výsledky svého výtvarného projevu a je ochoten o nich diskutovat.
- Kompetence k řešení problémů:
 - vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí je, přemýšlí o nich a plánuje způsob jejich vyjádření, k tomu využívá vlastní představivosti, kreativity,

- volí vhodné způsoby řešení, samostatně volí řešení problémů skupiny ověřuje si prakticky správnost řešení problémů nebo situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- je zodpovědný za svá rozhodnutí.
- Kompetence komunikativní:
 - vyjadřuje své myšlenky a představy, vhodně je využívá ve výtvarném projevu o výtvarných projevech je schopen vést komunikaci a diskusi aktivně se zapojuje, využívá informační a komunikační prostředky k vyjádření estetického cítění,
 - umí zhodnotit své dílo.
- Kompetence sociální a personální:
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel pro skupinovou práci a snaží se tato pravidla dodržovat,
 - pokouší se vytvářet pozitivní obraz sebe sama,
 - pracuje a diskutuje v malých skupinách,
 - dokáže požádat o pomoc.
- Kompetence občanské
 - respektuje názory a práva druhých učí se poznávat kulturní dědictví,
 - vytváří si kladný vztah k estetickému cítění,
 - učitel podporuje u žáků potřebu výtvarného projevu.
- Kompetence pracovní
 - dodržuje základní hygienická pravidla,

- udržuje pořádek na svém pracovním místě,
- učí se používat pomůcky a vhodné techniky při tvorbě jednotlivých výtvarných prací,
- při práci dbá na ochranu svého zdraví a zdraví druhých,
- využívá vlastní znalosti a zkušenosti z ostatních předmětů a ze svých zájmů.

Kód výstupu RVP	Umění a kultura	Výtvarná výchova	6. – 9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
VV-9-1-01	1. Pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření při tvůrčích činnostech (světlostín, barevný kontrast, proporce, ...) 6.roč.	<ul style="list-style-type: none"> • reliéf, mozaika, batika, koláž, textilní aplikace, frotáž, fumáž, ... 	OSV2 – co o sobě vím a co ne OSV5 – schopnost vidět věci jinak OSV4 – dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích OSV3 – cvičení sebekontroly VMEGS3 – život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost MKV4 – EV1 – vztah člověka k přírodě MV4 – poznávání vlastního kulturního zakotvení
VV-9-1-01	2. Vybírá, pojmenovává a vytváří škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření, jejich vztahy pro vyjádření vlastních zkušeností, představ, poznatků a vjemů 6. roč.	<ul style="list-style-type: none"> • linie, objem, tvar, barevné kvality, rozvržení na ploše, textura • podobnost, struktura, kontrast, rytmus 	
VV-9-1-05	3. Rozvíjí výtvarné vnímání a vyjadřování přírodních a uměleckých forem, tvarů a barevných znaků 6. roč.	<ul style="list-style-type: none"> • zajímavé přírodní útvary a jejich skupiny • malba: temperové barvy, vodové barvy, syntetické barvy, pastel, grafická technika: linorit, tiskátka, šablonový tisk, papírotisk 	
VV-9-1-02	4. Odkrývá prostorové vidění, vyjadřování, cítění 6. roč.		
VV-9-1-04	5. Vyjadřuje barevné a tvarové znaky zajímavých přírodnin 6. roč.		
VV-9-1-03	6. Přesně vyjadřuje lidskou postavu a její proporce a hlavy, konfrontuje představy se skutečností, využívá tvarové a barevné nadsázky 6. roč.	<ul style="list-style-type: none"> • hlava pohádkových bytostí, lidská postava • pohyb těla a jeho umístění v prostoru, manipulace, akční tvar kresby a malby 	
VV-9-1-02	7. Zná základní pojmy nauky o barvách: tón, jas, míchání barev, kontrast 6. roč.	<ul style="list-style-type: none"> • figura, portrét, krajina, zátiší • modelování: socha, sousoší • design a estetická úroveň předmětů 	
VV-9-1-02	8. Uvědomuje si účinek barev 6. roč.	<ul style="list-style-type: none"> • písmo, vznik a proměny, výběr písma: nápisy, značky, poutače 	
VV-9-1-06	9. Poznává výtvarné umění současné i historické, jeho základní žánry, hlavní funkce, výrazové prostředky 6. roč.	<ul style="list-style-type: none"> • současná oděvní kultura, módní trendy 	
VV-9-1-04	10. Hodnotí a porovnává vlastní výtvarné	<ul style="list-style-type: none"> • kresba rudkou, uhlem, křídou, perokresba, tuš 	

VV-9-1-02	vyjádření s vyjádřením spolužáků <i>6. roč.</i> 11. Objevuje a utváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe, vychází z individuálních		
-----------	---	--	--

VV-9-1-05	<p>představ, vnímání a prožívání, které kreativně vyjadřuje 7. roč.</p> <p>12. Rozlišuje vjemy od fantazie při vyjádření 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišování barevných tónů a dalších světelných kvalit – porovnání 	
VV-9-1-06	<p>13. Své pocity, nálady a představy vizuálně vyjadřuje 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • obrazové znaky pomocí fantazie, představ, znalostí 	
VV-9-1-05	<p>14. Znázorňuje důležité symboly našeho státu a způsoby jejich užívání 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mytologie, báje a pověsti, svět fantasy 	
VV-9-1-07	<p>15. Respektuje hodnoty zvyků a tradic 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • představy, sny, přání, fantazie, 	
VV-9-1-08	<p>16. Orientuje se v moderním výtvarném umění 7. – 9. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • svět lidí, zvířat, rostlin, 	
VV-9-1-02	<p>17. Hodnotí vlastní výtvarné vyjádření, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě druhých 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • imaginace 	
VV-9-1-07	<p>18. Dokáže posoudit podobnosti a odlišnosti různých kultur 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nauka o barvě a jejich účinek 	
VV-9-1-01	<p>19. Osvojuje si různé možnosti vystižení přírodních tvarů - stavba, barva, povrch, 7. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • fauna: symbolika zvířat, zvíře -přítel člověka, metamorfózy 	
VV-9-1-01	<p>20. Uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru (pohyb, tanec, gesta, sport, ...) 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • flóra: symbolika květin, magie, bylinkářství, metamorfózy, květinové aranže 	
VV-9-1-04	<p>21. Prezentuje a dokumentuje proměny vlastního výtvarného projevu 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a příroda 	
VV-9-1-04	<p>22. Hodnotí, obhajuje a zdůvodňuje vlastní výtvarnou tvorbu 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a svět práce 	
VV-9-1-08	<p>23. Posuzuje význam a přínos různých národů a kultur k obměně obrazného vyjádření 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • životní styl 	
VV-9-1-01	<p>24. Zná kresebnou výstavbu lidské figury 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • láska 	
VV-9-1-03	<p>25. Své dovednosti uplatňuje při návrzích designu jednoduchých předmětů 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tělo – růst a vývoj 	
VV-9-1-03	<p>26. Správně zachází s dostupnými zobrazovacími prostředky: video, foto, PC, scanner, ... 8. roč.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, děti 	
VV-9-1-04	<p>27. Využívá práci se světlem a barvou v</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní svět, sny 	
		<ul style="list-style-type: none"> • člověk a hudby, pohyb a doteky • portrét – koláž • zátiší • vynálezy, mobily, hračky • stroj v pohybu • stroj a příroda • spotřebiče nejen v domácnosti 	

	konkrétním prostoru (kinetismus) 8. roč.	291	
VV-9-1-02	28. Okolní prostředí je pro něj zdrojem inspirace pro vytváření uměleckých hodnot 8. roč.		
VV-9-1-07	29. Orientuje se v současném užitém umění, jmenuje významné umělecké osobnosti 8. roč.		
VV-9-1-07	30. Dokáže samostatně odhalit kontext vlastního či přejatého obrazného vyjádření srozumitelně pro ostatní 9. roč.		
VV-9-1-05	31. Zná stavební prvky architektury, umí je zařadit do historie 9. roč.		
VV-9-1-07	32. Zná některé oblasti moderního umění 9. roč.		
VV-9-1-07	33. Zná významné osobnosti výtvarného umění současnosti i minulosti 9. roč.		
VV-9-1-07	34. Poznává a umí pojmenovat významné regionální stavby, chápe důležitost ochrany všech památek 9. roč.		
VV-9-1-02	35. Prezentuje sebe skrze kreativní činnost, vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání 9. roč.		
VV-9-1-05	36. Rozpoznává různé typy zobrazení 9. roč.		
VV-9-1-08	37. Dokáže posoudit světovou a národní kulturu a jejich odlišnosti 9. roč.		
		<ul style="list-style-type: none"> • stavba a její struktura • manipulace s předměty, modely, makety budov • vnímání tvaru, vyjádření časových proměn • výběr a užití obrazných vyjádření v komunikaci • Architektura: <ul style="list-style-type: none"> - naše architektura světová architektura - proměny staveb, stavební slohy - interiér a exteriér budov - stavební úpravy naší školy - architektura v krajině, moderní budovy - architektura a člověk - architektura v budoucnosti • člověk a společnost • masmédiá - reklama, značky, ... • globalizace • společnost a technika • multikulturalita světa 	

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Umění a kultura

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování,
- **Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)**
 - výtvarné sebevyjádření, rozvoj vlastního vkusu, moje tělo, psychika, vyrovnané sebepojetí, cvičení sebekontroly, vyjádření písně pohybem, hra na tělo,
- **Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, rozvíjení schopnosti stanovit časový rozvrh pro plnění úkolů a dodržovat jej, plánování učení a zodpovědná příprava na referáty a projekty
- **Psychohygiena (OSV 4)**
 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; hledání pomoci při potížích
- **Kreativita (OSV 5)**
 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, vytvoření prostředí vzájemné důvěry a inspirace pro tvoření, rozvíjení schopnosti uplatnit nápady, hledat další cesty k uplatňování nápadů a realizovat je, originálními způsoby, znázornění pohybu, hra s barvou, schopnost vidět věci jinak, relaxace při poslechu hudby
- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí, rozvíjet další poznávání při práci ve dvojicích, skupinách, vycházkách, exkurzích a výletech

- Mezilidské vztahy (**OSV 7**)
 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída, sledování mezilidských vztahů v různých časových obdobích, sledování porušování lidských práv v historii
- Komunikace (**OSV 8**)
 - zdokonalování se ve verbální komunikaci, hra na ozvěnu, řeč barev a tvarů, rozbor uměleckých děl

Výchova demokratického občana VDO

- Občanská společnost a škola (**VDO 1**)
 - osvojování lidových písní, sounáležitost v sociální skupině, sdílení zážitků
- Občan, občanská společnost a stát (**VDO 2**)
 - Schopnost aktivního naslouchání písním, empatické cítění
- Formy participace občanů v občanském životě (**VDO 3**)
 - úcta ke státním symbolům – hymna

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS

- Evropa a svět nás zajímá (**VMEGS 1**)
 - poznávání historie hudby, hudebních žánrů a skladatelů
- Objevujeme Evropu a svět (**VMEGS 2**)
 - Seznámení s jinými kulturami, jazykem, hodnotami

Multikulturní výchova MKV

- Lidské vztahy (**MKV2**)
 - rozvíjení schopnosti spolupráce v třídním kolektivu, prosazovat slušné chování bez rozdílů, aktivní sdílení při hudebních a výtvarných činnostech
- Multikulturalita (**MKV4**)
 - rozvoj vzájemného obohacování se a naslouchání druhému, písňe v originálním jazyce, poznávání umění různých etnických skupin, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Environmentální výchova EV

- Ekosystémy (**EVI**)
 - poznávání hodnot přírody v písních, vyjádření proměn přírody v ročních obdobích, pochopení ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace po dnešní dobu
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
 - vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě, využití různých materiálů
- Vztah člověka k prostředí (**EV4**)
 - naše obec – zajišťování ochrany životního prostředí,

Mediální výchova MV

- Vnímání autora mediálních sdělení (**MV4**)
 - Postoje a názory autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky jejich uplatnění pro vyjádření, rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako prezentace reality

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví a nabízí možnosti, jak dojít ke zdravému životnímu stylu a psychickému i fyzickému rozvoji osobnosti. Jde zejména o to, aby žáci pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i problémy, které mohou z poškození zdraví vzniknout. Významnou roli zde hraje i výchova k hodnotám zdraví jiných lidí, uvědomění si nebezpečí, které zdraví neprospívají nebo je mohou trvale poškodit. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje v předmětech:

- Tělesná výchova

Do tělesné výchovy je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

5 8.1 Tělesná výchova - 1. stupeň

TV je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků určitých pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáka k činnosti řízené a výběrové. Jejich smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti. Žák tak uspokojuje vlastní pohybové potřeby i zájmy, optimálně rozvíjí zdatnost i výkonnost, přispívá k regeneraci sil, podporuje své zdraví a ochranu života. Učitel rozpozná a rozvíjí pohybové nadání, diferencuje činnosti i hodnocení výkonu žáka, odhalí zdravotní oslabení žáka, provádí jejich korekci v běžných, případně i ve specifických formách pohybového učení. Žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a náradí, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti a jistou míru zodpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Předmět je rozdělen do tematických celků. Vždy je brán zřetel na fyzické předpoklady jednotlivých žáků. Učivo je realizováno postupně, přiměřeně, spirálovitě. Časová dotace předmětu je 2 hodiny týdně v každém ročníku. TV je realizována také v pravidelných školách v přírodě, ve sportovních soutěžích. Ve třetím a čtvrtém ročníku je zařazen plavecký výcvik, jako součást hodin tělesné výchovy.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví:
 - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech.
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:
 - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti.
- Činnosti podporující pohybové učení:
 - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - osvojí si základní tělocvičné názvosloví,
 - učí se cvičit podle popisu cvičení,
 - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími,
 - orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích,
 - na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky.
- Kompetence k řešení problémů:
 - uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím,
 - učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.
- Kompetence komunikativní:
 - žáci spolupracují při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
 - reagují na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty,
 - žáci si vzájemně naslouchají a oceňují přínos druhých,
 - vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.
- Kompetence sociální a personální:
 - žáci jednájí duchu fair – play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.

- Kompetence občanské:
 - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti,
 - spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení,
 - je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní,
 - podílí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

- Kompetence pracovní
 - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
 - učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Kód výstupu RVP	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
TV-3-1-01	1. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu - rozcvičky • zdravotně zaměřené činnosti • hygiena při TV • bezpečnost • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové a sportovní hry • základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • základy atletiky - běh • turistika a pobyt v přírodě <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV • komunikace v TV • zásady jednání a chování • pravidla her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností 	<p>OSV1 – pohybová paměť</p> <p>OSV2 – poznávání svých pohybových možností a schopností</p> <p>OSV4 – relaxace</p> <p>OSV8 – sportovní terminologie</p> <p>OSV9 – spolupráce, hry</p> <p>MKV2 – dodržování pravidel</p> <p>MKV5 – respektování žáků s postižením</p>
TV-3-1-02	2. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti provádění ve skupině		
TV-3-1-03	3. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		
TV-3-1-04	4. Uplatňuje hlavní zásady hygieny		
TV-3-1-04	5. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV		
TV-3-1-04	6. Orientuje se a bezpečně se pohybuje při činnostech ve známých prostorech školy, na hřišti a v terénu		
TV-3-1-05	7. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		
ZTV-3-1-01	8. Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech		
ZTV-3-1-01	9. Zaujímá správné základní cvičební polohy		

Kód výstupu RVP	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
TV-3-1-01	1. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu - rozcvičky • zdravotně zaměřené činnosti • hygiena při TV • bezpečnost • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové a sportovní hry • základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • základy atletiky - běh, skok do dálky, hod míčkem • turistika a pobyt v přírodě • lyžování <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV • komunikace v TV • zásady jednání a chování • pravidla her, závodů, soutěží <ul style="list-style-type: none"> • měření a posuzování pohybových dovedností 	OSV1 – rozvoj pohybové paměti OSV2 – základy atletiky OSV3 – pohybové a sportovní hry – dodržování pravidel OSV4 – turistická vycházka OSV5 – lidové tanečky OSV7 – závodivé hry OSV8 – osvojování základních povelů OSV9 – úloha hráče ve skupině VCMEGS2 – významné sportovní události ve světě EV1 – hry v přírodě EV2 – dodržování pitného režimu
TV-3-1-02	2. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti provádění ve skupině, usiluje o jejich zlepšení		
TV-3-1-03	3. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		
TV-3-1-04	4. Uplatňuje hlavní zásady hygieny		
TV-3-1-04	5. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV		
TV-3-1-04	6. Orientuje se a bezpečně se pohybuje při činnostech ve známých prostorech školy, na hřišti a v terénu		
TV-3-1-04	7. Orientuje se a bezpečně chová při lyžařském výcviku		
TV-3-1-05	8. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		
ZTV-3-1-01	9. Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech		
ZTV-3-1-01	10. Zaujímá správné základní cvičební polohy		

Kód výstupu RVP	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
TV-3-1-01	1. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Činnosti ovlivňující zdraví	OSV2 – poznávání svých pohybových možností a schopností OSV4 – uvolnění, relaxace
TV-3-1-02	2. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti provádění ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu - rozcvičky • zdravotně zaměřené činnosti • hygiena při TV • bezpečnost • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	
TV-3-1-03	3. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-04	4. Uplatňuje hlavní zásady hygieny	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové a sportovní hry • základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • základy atletiky - běh, skok do dálky, hod míčkem • turistika a pobyt v přírodě • lyžování • plavání 	
TV-3-1-04	5. Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-3-1-04	6. Bezpečně se pohybuje při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, na hřišti, v terénu	<ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV • komunikace v TV • zásady jednání a chování • pravidla her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností 	
TV-3-1-04	7. Orientuje se a bezpečně chová při lyžařském výcviku		
TV-3-1-04	8. Orientuje se a bezpečně chová při plaveckém výcviku a v prostorách bazénu		
TV-3-1-05	9. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		
TV-3-1-05	10. Užívá při pohybu základní osvojované tělocvičné názvosloví		
ZTV-3-1-01	11. Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech		
ZTV-3-1-01	12. Zaujímá správné základní cvičební polohy		

Kód výstupu RVP	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
TV-5-1-01	1. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu - rozcvičky • zdravotně zaměřené činnosti • hygiena při TV • bezpečnost • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu 	OSV1 – závodivé hry ve družstvech OSV2 – porovnání výkonu jedince ve skupině OSV5 – základy tanečních kroků OSV9 – kooperace
TV-5-1-02	2. Do pohybového cvičení zařazuje korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		VMEGS2 – významné sportovní události ve světě
TV-5-1-03	3. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> • pohybové a sportovní hry • základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - tanec • průpravné úpoly • základy atletiky - běh, skok do dálky, hod míčkem • turistika a pobyt v přírodě • lyžování • plavání 	MKV5 – zapojení žáků s postižením do sportovních her EV1 – cvičení v přírodě EV2 – pitný režim při TV
TV-5-1-04	4. Uplatňuje hlavní zásady a pravidla hygieny		MV1 – sdělování výsledků, sestavování tabulky
TV-5-1-04	5. Dodržuje pravidla bezpečného chování v běžném sportovním prostředí		
TV-5-1-04	6. Orientuje se a bezpečně chová při lyžařském výcviku		
TV-5-1-04	7. Orientuje se a bezpečně chová při plaveckém výcviku a v prostorách bazénu		
TV-5-1-04	8. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Činnosti podporující pohybové učení <ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV • komunikace v TV • zásady jednání a chování • pravidla her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> • zdroje informací o pohybových činnostech 	
TV-5-1-05	9. Dokáže jednoduše zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
TV-5-1-06	10. Jedná v duchu fair play		
TV-5-1-06	11. Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		

TV-5-1-07	12. Užívá při pohybu základní osvojované tělocvičné názvosloví		
TV-5-1-07	13. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení		
TV-5-1-09	14. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky		
TV-5-1-10	15. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště		

Kód výstupu RVP	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
TV-5-1-01	1. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví • příprava organismu - rozcvičky • zdravotně zaměřené činnosti 	OSV1 – pravidla her, operativní řešení herních situací
TV-5-1-01	2. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	• hygiena při TV	OSV2 – rozcvičky, cvičení na náradí
ZTV-5-1-01	3. Do pohybového cvičení zařazuje korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• bezpečnost	OSV4 – relaxační cviky
TV-5-1-03	4. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	• rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV6 – sestavování herních týmů, taktika
TV-5-1-04	5. Uplatňuje hlavní zásady a pravidla hygieny	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV7 – spolupráce v týmu, fair play, autorita rozhodčího
TV-5-1-04	6. Dodržuje pravidla bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	• pohybové a sportovní hry	OSV8 – verbální a neverbální komunikace při hře
TV-5-1-04	7. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí	OSV9 – souhra při hrách, obměna týmů
TV-5-1-05	8. Dokáže jednoduše zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - tanec	OSV10 – odsuzování nesportovního chování, důraz na osobní bezpečnost (zásady bezpečnosti)
TV-5-1-06	9. Jedná v duchu fair play	• průpravné úpoly	VMEGS2 – aktuálně sdílení zážitků ze sportovních událostí
TV-5-1-06	10. Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	• základy atletiky - běh, skok do dálky, hod míčkem	MKV2 – spolupráce, respektování odlišností,
TV-5-1-07	11. Užívá při pohybu základní osvojované	• turistika a pobyt v přírodě	
		• lyžování	
		Činnosti podporující pohybové učení	
		• organizace při TV	
		• komunikace v TV	
		• zásady jednání a chování	
		• pravidla her, závodů, soutěží	
		• měření a posuzování pohybových dovedností	
		• zdroje informací o pohybových činnostech	

TV-5-1-07	tělocvičné názvosloví 12. Cvičí podle jednoduchého nákresu,		
TV-5-1-09	popisu cvičení 13. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky		EV1 – cvičení v přírodě MV2 – kritický postoj k reklamě – sportovní oblečení, obuv, značky
TV-5-1-10	14. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště		
TV-5-1-08	15. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy		
ZTV-5-1-03	16. Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením		

5.8.2 Tělesná výchova – 2. stupeň

Na druhém stupni se tělesná výchova vyučuje 2 hodiny týdně. Tělesná výchova směřuje k celkové pohybové kultivovanosti žáků. Žáci mohou v tělesné výchově nacházet prostor k osvojování nových pohybových dovedností k ovládnutí a využívání náčiní a náradí. Tělesná výchova umožňuje žákům poznávat tělesné a duševní schopnosti svého těla a aktivně podporuje tvorbu vlastního pohybového režimu. Osobní a sociální výchova je realizována v tělesné výchově formou individuálně týmových pohybových aktivit, při kterých jsou řešeny problémy, mezilidské vztahy a komunikace a kooperace. Napomáhá k sebepoznávání, k regulaci vlastního jednání a vůle, cvičí sebekontrolu, posiluje prevenci sociálně patologických jevů a vede ke zdraví relaxaci. Každoročně je zařazen kurz lyžování a snowboardingu. Výuka dle potřeby probíhá v tělocvičně, na školním hřišti nebo v přírodě.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - vhodně si vybírá a využívá vhodné metody, formy vlastního a fyzického rozvoje,
 - vhodně organizuje svůj čas,
 - uvědomuje si souvislosti mezi fyzickou a psychickou kondicí,
 - orientuje se v terminologii jednotlivých cvičení.
- Kompetence k řešení problémů:
 - snaží se pochopit a rozpoznat problémy při zvládnutí sportovních prvků nebo hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,

- snaží se aktivně hledat vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech.
- Kompetence komunikativní:
 - respektuje pokyny vedoucího družstva,
 - seznamuje se s vhodnou argumentací a podílí se na diskusi o taktice družstva.
- Kompetence občanské:
 - motivujeme žáky, aby si vážili každého sportovního výkonu,
 - je seznámen s rozdílnou fyzickou dispozicí druhých,
 - dle svých možností poskytne účinnou první pomoc,
 - aktivně se účastní sportovních akcí školy.
- Kompetence sociální a personální:
 - účinně spolupracuje ve skupině,
 - dodržuje pravidla fair – play,
 - má zdravé sebevědomí a vyhýbá se podceňování a přeceňování,
 - snaží se přispívat k dobrým mezilidským vztahům.
- Kompetence pracovní:
 - správně a bezpečně používá nářadí a náčiní,
 - dodržuje vymezená pravidla, jak při sportovních hrách, tak i v životě.

Kód výstupu RVP	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	6. - 9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Atletika</i>		
TV-9-1-03	1. Samostatně se připraví na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • speciální běžecká cvičení – běžecká abeceda (6.-9. ročník) 	OSV 3- cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV 11- rozvoj citu pro spravedlnost, respektování soupeře VMEGS 2- rozvoj zájmu o sport v Evropě i ve světě EV 2- pitný režim
TV-9-2-01	2. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • technika běhu (6.-9. ročník) • rychlý běh (60 -100 m) (6.-9. ročník) • člunkový běh (6x10 m) (6.-9. ročník) • polovysoký a nízký start (6.-9. ročník) • vytrvalostní běh v terénu (6.-9. ročník) • ovládá měření tepu v závislosti na výkonu 	
TV-9-2-02	3. Posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> • Skok do dálky - z místa a s rozběhem (6.-9. ročník) - Hod granátem (6.-9. ročník) - na cíl (10- 15m) a do dálky 	
TV-9-3-01	4. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Vrh koulí - koulařská gymnastika (8. ročník) - technika vrhu (8. ročník) - nácvik rovnováhy sunu (9. ročník) 	
TV-9-1-04	5. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti		
TV-9-3-02	6. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		
TV-9-3-06	7. Zvládne zorganizovat závody		
TV-9-3-07	8. Dokáže zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		
TV-9-1-01	9. Vstupuje do organizace svého pohybového režimu		
TV-9-1-04	10. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		
TV-9-1-02	11. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti		
TV-9-1-02	12. Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		
TV-9-1-03	13. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		

		<i>Gymnastika</i>	
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	<ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace (6.-9. ročník) • kotoul letmo (6.-9. ročník) 	<p>OSV 1- cvičení soustředění při sportovních výkonech</p> <p>OSV 2- poznání svých pohybových možností a schopností</p>
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> • kotoul vzad do zášvihů (7. ročník) • stoj na rukou (7. ročník) • průpravná cvičení pro nácvik přemetu stranou (7. ročník) • záchranu a pomoc při jednoduchých cvicích (7. ročník) 	
TV-9-1-03	3. Samostatně se připraví na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • přemet stranou (7. ročník) • skoky na místě i z místa (8. ročník) 	
TV-9-3-01	4. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality (9. ročník) 	
TV-9-1-04	5. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku (6. ročník) 	
TV-9-3-02	6. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> • roznožka přes kozu našír • skrčka přes kozu našír odrazem z můstku (6.-9. ročník) • roznožka, skrčka přes kozu našír i s oddáleným odrazem (7. ročník) 	
VZ-9-1-10	7. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociálních dovedností k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	<ul style="list-style-type: none"> • skoky odrazem z trampolíny – s pohyby nohou (7. ročník) • záchrana a pomoc (7. ročník) • roznožka přes kozu podél (8. ročník) • zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality (9. ročník) 	
TV-9-1-04	8. Odmítá drogy a jiné škodlivé látky	<ul style="list-style-type: none"> • Hrazda 	
TV-9-3-05	9. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení (6. ročník) - výmyk – odrazem jednož (7. ročník) - přešvihy únožmo ve vzporu (8. ročník) - záchrana a pomoc (8.-9. ročník) - toč vzad (8.-9. ročník) 	
TV-9-1-05	10. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Kruhy 	
ZTV-9-1-01	11. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení		
ZTV-9-1-03	12. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		
ZTV-9-1-02	13. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s		

	vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení		
--	--	--	--

311

Volejbal (sportovní hra)			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	<ul style="list-style-type: none"> • Základní činnosti a dovednosti jednotlivce - základní postoj, správné držení těla a rukou - odbíjení vrchem, spodem o stěnu (6. ročník) - odbíjení vrchem, spodem ve dvojici 	OSV 1- procvičování co nejsprávnějšího řešení herních situací
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> - podání spodem (7. ročník) - odbíjení vrchem, spodem při pohybu na hřišti a přes síť - podání spodem, vrchem (9. ročník) 	OSV 7- nesvalovat vinu na druhé, uznávat autoritu rozhodčích, udržovat týmový duch, podpora
TV-9-3-03	3. Dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice	<ul style="list-style-type: none"> • Základní herní kombinace - hra v poli – obrana (odbití míče po podání) (6. ročník) - hra na síti – nahrávka po přihrávce – útok (8.-9. ročník) - 	OSV 8- zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci, chápání gest rozhodčích
TV-9-3-01	4. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Základní herní systém - přehazovaná a pravidla (6. ročník) - pravidla odbíjené a základní postavení hráčů (7. ročník) - bloky a smeče (8.-9. ročník) 	OSV 9- spolupráce při hrách
TV-9-3-04	5. Uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
TV-9-1-04	6. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		
Estetické a kondiční formy cvičení			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu (6. ročník) • změny poloh, obměny tempa, rytmu (6. ročník) • základní taneční kroky (6.-9. ročník) • základní techniky pohybů i pohybů s náčiním (7. ročník) • základy aerobiku (7. ročník) • vymyslí jednoduché pohybové etudy (8. - 9. ročník) • kondiční formy cvičení (6.-9. ročník) 	OSV 1- rozvoj pohybové paměti
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		OSV 3- cvičení vůle, plánování osobních cílů
TV-9-3-01	3. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		OSV 4- chápání pohybu jako radosti a pozitivní věci pro zdraví
TV-9-1-03	4. Samostatně se připraví na pohybovou činnost		
VZ-9-1-05	5. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		OSV 5- vyjádření hudby pohybem

ZTV-9-1-01	6. Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení		
------------	--	--	--

Fotbal (sportovní hra)			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla • průpravná cvičení na obratnosti s míčem • přihrávka a zpracování míče na krátkou vzdálenost (6. ročník) • vedení míče (pravou i levou nohou) a slalom s míčem • střelba na branku (střídavě pravou a levou nohou) (7. ročník) • zpracování míče na krátkou vzdálenost, slalom s míčem (vedení míče)-zakončení střelbou na branku • přihrávky „na jeden dotek“ (8. ročník) • zpracování míče na větší vzdálenost, nácvik zpracování míče při přechodu z obranné fáze do útočící fáze • standartní situace (obránné i útočné), rohový kop, přímý kop, situace při nepřímém kopu 	OSV 1- procvičování co nejsprávnějšího řešení herních situací
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		OSV 5- rozvoj herní kreativity
TV-9-3-03	3. Dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice		OSV 7- nesvalovat vinu na druhé, uznávat autoritu rozhodčích, udržovat týmový duch, podpora
TV-9-3-01	4. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		OSV 8- zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci, chápání gest rozhodčích
VZ-9-1-01	5. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů		OSV 9- spolupráce při hrách
TV-9-3-04	6. Uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		OSV 10- fair- play
TV-9-3-06	7. Podílí se na organizaci turnaje, závodů		OSV 11- rozvoj citu pro spravedlnost, respektování soupeře
TV-9-1-01	8. Vstupuje do organizace svého pohybového režimu		
TV-9-1-04	9. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		

<i>Basketbal (sportovní hra)</i>			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla • základní postoj • dribling pravou, levou rukou • přihrávka obouruč trčením, obouruč nad hlavou • přihrávka jednoruč trčením • chytání míče v klidu a v pohybu • střelba z místa, v pohybu • dvojtakt • doskakování • uvolňování bez míče • obranný postoj • clonění • krytí útočníka bez míče, s míčem, při střelbě • herní situace, taktika • odpískání zápasu 	OSV 1- procvičování co nejsprávnějšího řešení herních situací
TV-9-3-03	2. Dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice		OSV 5- rozvoj herní kreativity
TV-9-1-03	3. Samostatně se připraví na pohybovou činnost		OSV 7- nesvalovat vinu na druhé, uznávat autoritu rozhodčích, udržovat týmový duch, podpora
TV-9-3-04	4. Uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		OSV 8- zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci, chápání gest rozhodčích
TV-9-3-06	5. Podílí se na organizaci turnaje, závodů		OSV 9- spolupráce při hrách
TV-9-1-01	6. Vstupuje do organizace svého pohybového režimu		OSV 10- fair- play
TV-9-1-04	7. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		OSV 11- rozvoj citu pro spravedlnost, respektování soupeře

<i>Netradiční pohybové hry</i>			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a soutěži	<ul style="list-style-type: none"> • Florbal - základní pravidla - přihrávky a zpracování míčku na krátkou vzdálenost (6. ročník) 	OSV 7- nesvalovat vinu na druhé, uznávat autoritu rozhodčích, udržovat týmový duch, podpora
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> - vedení míčku a slalom s míčkem (6.-9. ročník) - střelba na branku (6.-9. ročník) - přihrávky „na jeden dotek“ (8. ročník) - umí zorganizovat soutěž a odpískat zápas (8.-9. ročník) 	
TV-9-3-01	3. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Vybíjená (6.-7. ročník) - základní pravidla - házení, chytání - pohyb po hřišti - taktika hry 	OSV 8- zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci, chápání gest rozhodčích
TV-9-3-03	4. Dokáže se dohodnout na spolupráci a taktice		
TV-9-3-04	5. Uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		OSV 9- spolupráce při hrách
TV-9-1-03	6. Samostatně se připraví na pohybovou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • Frisbee (6.-9. ročník) • Základy softbalu (6.-9. ročník) 	OSV 10- fair- play
TV-9-1-01	7. Vstupuje do organizace svého pohybového režimu		MV 2- pěstování kritického vztahu ke zpravodajství a reklamě
TV-9-1-04	8. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		

<i>Úpoly</i>			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	<ul style="list-style-type: none"> • průpravné cviky k úpolům (6. ročník) • pádová technika – pád do kolébky, pád kotoulem přes rameno (6. ročník) 	OSV 10- fair- play MKV 2- dodržování pravidel slušného chování MKV 5- vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> • základy sebeobrany (6.-9. ročník) • základní filozofie bojových a sebeobránných činností (8. ročník) 	
TV-9-3-01	3. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení právních aspektů využití a zneužití úpolových činností (8. ročník) 	
TV-9-3-04	4. Uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	<ul style="list-style-type: none"> • psychologie řešení sebeobránných situací (9. ročník) 	
VZ-9-1-03	5. Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		
TV-9-1-04	6. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		
<i>Turistika a pobyt v přírodě</i>			
TV-9-1-04	1. Usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb v terénu (v různém období roku) i se zátěží (6. ročník) 	OSV 6- vzájemné poznávání lidí ve třídě EV 1- využívání ekosystémů k aktivnímu odpočinku
TV-9-3-02	2. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> • orientace podle mapy (6. ročník) • poskytnutí první pomoci (6. ročník) • pojmy z této oblasti (6. ročník) • používání buzoly (7. ročník) 	
TV-9-3-06	3. Zorganizuje samostatně i v týmu	<ul style="list-style-type: none"> • základy orientačního běhu (8. ročník) 	

TV-9-1-05	<p>jednoduché turistické akce na úrovni školy</p> <p>4. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příprava jednoduché turistické akce s pohybovým a poznávacím obsahem (9. ročník) 	EV 3- ochrana životního prostředí při sportovních akcích
-----------	---	--	--

<i>Lyžování, snowbording, bruslení</i>			
TV-9-2-01	1. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v soutěži	<ul style="list-style-type: none"> • jak zacházet s lyžařskou výzbrojí, výstrojí, bezpečnost na lyžích/snowbordu • mazání a údržba lyží/ snowbordu • pravidla pohybu v zimní krajině • Sjezdové lyžování <ul style="list-style-type: none"> - základní postoj - základní technika sjíždění - základní lyžařské oblouky - brždění - pokročilá technika sjíždění (řezaný oblouk) • Běžecké lyžování <ul style="list-style-type: none"> - nošení lyží - správné uchopení holí - obraty na místě, výstupy - běh střídavý a soupažný • Snowbording <ul style="list-style-type: none"> - základní postoj, regular/goofy, vstávání a padání - nácvik rovnováhy, koloběžka - jízda po spádnicí, sesouvání - jízda na vleku - základní smýkaný oblouk 	OSV 1- rozvoj pohybové paměti
TV-9-2-02	2. Posuzuje provedení osvojené pohybové činnosti, označuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		OSV 2- poznání svých pohybových možností a schopností
TV-9-3-01	3. Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		OSV 6- vzájemné poznávání lidí ve třídě
TV-9-1-04 TV-9-3-02	4. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 5. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		OSV 9- spolupráce při hrách
TV-9-1-05	6. Dokáže se bezpečně chovat v přírodě, v silničním provozu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		MKV 2- dodržování pravidel slušného chování
TV-9-1-04	7. Odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím		EV 1- využívání ekosystémů k aktivnímu odpočinku EV 3- ochrana životního prostředí při sportovních akcích

5.8.3 Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jednotlivé výstupy předmětu výchova ke zdraví jsou zařazeny do předmětů přírodopis, tělesná výchova a výchova k občanství. Tuto oblast jsme záměrně zařadili do uvedených předmětů, podporujeme tak mezipředmětové vztahy a snažíme se maximálně využít průřezová témata. Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s ochranou jeho zdraví. Žák se učí chránit své zdraví a být za něj zodpovědný. Upevňují se hygienické, stravovací, pracovní a preventivní návyky. Žák se učí správnému chování při mimořádných událostech, odmítat škodlivé návykové látky, předcházet úrazům, sexuální výchově. Jednotlivé výstupy Výchovy ke zdraví jsou označeny modrou barvou.

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - vhodně vybírá a využívá metody a formy pro rozvoj vlastního psychického a fyzického rozvoje,
 - vhodně si organizuje svůj čas,
 - uvědomuje si souvislosti mezi fyzickou a psychickou kondicí,
 - vyhledává a třídí informace, pochopí a propojí a efektivně je využívá, chce se zdokonalovat v péči o své zdraví.
- Kompetence k řešení problémů:
 - vnímá problémové situace v oblasti promiskuitního chování, v oblasti návykových látek, učí se modelovým situacím, jak jim čelit,
 - vyhledává si informace k řešení těchto problémů, umí si poradit s nezdarem,
 - dokáže se kriticky dívat na negativní společenské jevy kolem sebe,

- Kompetence komunikativní:
 - zkouší navazovat dobrou a smysluplnou komunikaci s ostatními,
 - vyjadřuje myšlenky v logickém sledu, dokáže si představit následky rizikového chování.
- Kompetence sociální a personální:
 - dokáže pracovat v týmu, přijímat i jiné názory,
 - dokáže se vcítit do člověka nemocného, chronicky nemocného,
 - motivuje se pro péči o své zdraví duševní i psychické,
 - učí se v modelových situacích práci ve skupině,
 - učí se žáky poskytnout dle svých možností účinnou první pomoc.

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Rozvoj schopností poznávání (OSV 1)**
 - rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti při získávání nových poznatků, cvičení soustředění při sportovních výkonech a hrách, rozvoj pohybové paměti, procvičování co nejsprávnějšího a nejrychlejšího řešení herních situací
- **Sebepoznání a sebepojetí (OSV 2)**
 - poznávání svých pohybových možností a schopností
- **Seberegulace a sebeorganizace (OSV 3)**
 - cvičení sebekontroly, sebeovládání, cvičení vůle; plánování osobních cílů, možnost využití volného času ke zlepšování pohybových dovedností žáka
- **Psychohygiena (OSV 4)**
 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; chápání pohybu jako radosti a pozitivní věci pro zdraví a mé tělo
- **Kreativita (OSV 5)**

- rozvoj herní kreativity, vyjádření hudby pohybem
- **Poznávání lidí (OSV 6)**
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**
- péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; učit se povzbuzovat ostatní k dosažení lepších výkonů, umět uznat porážku, nesvalovat vinu na druhé, snažit se udržovat týmový duch, naučit se uznávat autoritu rozhodčích
- **Komunikace (OSV 8)**
- zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci, rychlá a účinná komunikace při hře, rozvoj slovní zásoby ve sportovní terminologii, chápání gest rozhodčích
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
- Spolupráce při hrách
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (OSV 10)**
- rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování v různých herních situacích v duchu fair play, uznávat zdraví jako nejvyšší hodnotu, odsuzovat nesportovní chování a hru
- **Hodnoty, postoje, praktická etika (OSV 11)**
- rozvoj citu pro spravedlnost, respektování soupeři rozhodčích, nezištně pomáhat spolužákům i učitelům

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS

- **Objevujeme Evropu a svět (VMEGS 2)**
- rozvoj zájmu o sport v Evropě i ve světě

Multikulturní výchova MKV

- **Lidské vztahy (MKV2)**
- dodržování pravidel slušného chování, využití tělesné výchovy při zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí
- **Princip solidárního smíru a solidarity (MKV5)**

- vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě, respektovat spolužáky s tělesným a smyslovým postižením

Environmentální výchova EV

- Ekosystémy (**EV1**)
 - využívání ekosystémů k aktivnímu odpočinku člověka, jejich význam pro relaxaci
- Základní podmínky života (**EV2**)
 - voda jako jedna ze základních podmínek života – pitný režim, vhodné prostředí pro sport
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
 - ochrana životního prostředí při sportovních akcích

Mediální výchova MV

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (**MV2**)
 - pěstování kritického vztahu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných

5.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce obsahuje pracovní činnosti a technologie, vede žáky k vytváření hodnot v oborech lidské činnosti a napomáhá k profesní orientaci žáků. Je třeba dbát na to, aby vše vycházelo z konkrétních životních situací. Tato oblast se liší od ostatních oblastí svým zaměřením na praktické činnosti a dovednosti, které jsou také podmínkou dalšího uplatnění žáka ve společnosti. Na naší škole věnujeme pracovním činnostem velkou pozornost, neboť se domníváme, že její absence může mít v budoucnosti neblahé následky. Výchova k práci, i manuální a úcta k ní, by ve škole neměla chybět. Na druhém stupni se vzdělávací obor dělí na osm tematických okruhů:

- Práce s technickými materiály
- Design a konstruování
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Práce s laboratorní technikou

- Využití digitálních technologií
- Svět práce (povinný)

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce se realizuje v předmětu:

- Praktické činnosti

5.9.1 Praktické činnosti - 1. a 2. stupeň

Žáci se v předmětu praktické činnosti učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je určen chlapcům i dívkám bez rozdílu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmět praktické činnosti se vyučuje v 1. až 8. ročníku po jedné hodině týdně. Výuka probíhá v těchto prostorách:

- v dílně
- v cvičné kuchyňce
- v keramické dílně
- v pracovně výpočetní techniky
- na pozemcích školy

Na 1. stupni je předmět rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Práce s drobným materiálem:
 - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů,
 - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů,
 - jednoduché pracovní postupy a organizace práce,
 - lidové zvyky, tradice a řemesla.

- Konstrukční činnosti:
 - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční),
 - sestavování modelů,
 - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.
- Pěstitelské práce:
 - základní podmínky pro pěstování rostlin,
 - péče o nenáročné rostliny,
 - pěstování rostlin ze semen,
 - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování.
- Příprava pokrmů:
 - pravidla správného stolování,
 - příprava tabule pro jednoduché stolování.

Na 2. stupni je předmět rozdělen do pěti tematických okruhů:

- Provoz a údržba domácnosti
- Příprava pokrmů
- Práce s technickými materiály
- Svět práce
- Pěstitelské práce a chovatelství

Klíčové kompetence

Na konci vzdělávacího období žák:

- Kompetence k učení:
 - osvojí si základní pracovní dovedností a návyky z různých pracovních oblastech,
 - používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
 - používá různé materiály, vhodné nástroje a nářadí,
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva,
 - předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností.
- Kompetence k řešení problémů:
 - volí různé postupy práce,
 - přemýšlí nad pracovními postupy při plnění zadaných úkolů,
 - snaží se rozvíjet svou tvořivost, uplatňuje vlastní nápady,
 - pozná problém, hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje a opravuje, používá auto evaluaci, je veden k odpovědnosti za své rozhodnutí, tvoří závěry,
 - pracuje s novými informacemi a srovnává s vlastními možnostmi.
- Kompetence komunikativní
 - rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
 - užívá správnou terminologii,
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle, výstižně,
 - využívá příležitosti k porozumění probírané látky, rozšiřuje si slovní zásobu i neverbální prostředky dialogu,
 - správně a srozumitelně formuluje svou myšlenku,
 - vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky.

- Kompetence občanské:
 - utváří si pozitivní vztah k práci a přijímá odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce,
 - na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky,
 - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
 - respektuje druhé, jejich názory, odmítá jakékoli formy násilí, rasismu, xenofobie.

- Kompetence sociální a personální:
 - spolupracuje a pomáhá,
 - chápe význam společné práce, učí se spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku,
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, přispívá k dobrým mezilidským vztahům, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - zapojí se a vede diskusi.

- Kompetence pracovní:
 - dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
 - správným způsobem využívá materiál a pracovní nástroje,
 - učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Práce s drobným materiálem</i>		
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	1. tvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 2. pracuje podle předlohy a slovního návodu	<ul style="list-style-type: none"> • materiály a jejich vlastnosti • pracovní pomůcky a nástroje • organizace práce, pracovní postupy • lidové zvyky, tradice 	OSV9 – práce ve skupině EV3 – využití alternativních materiálů EV4 – pěstování vlastní rostliny
	<i>Konstrukční činnosti</i>		
ČSP-3-2-01	1. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice 	
	<i>Pěstitelské práce</i>		
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	1. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 2. pečuje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen • pěstování pokojových rostlin 	
	<i>Příprava pokrmů</i>		
ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-01	1. chová se vhodně při stolování 2. připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla správného stolování • jednoduchá úprava stolu 	OSV1 – praktický nácvik, dramatizace

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	2. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Práce s drobným materiálem</i>		
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	1. tvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních (papír, přírodniny, modelovací hmota aj.) i netradičních (pet lahve, víčka aj.) materiálů 2. pracuje podle předlohy a slovního návodu	<ul style="list-style-type: none"> • materiály a jejich vlastnosti (papír, přírodniny, modelovací hmota, textil, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje • organizace práce, pracovní postupy • lidové zvyky, tradice 	OSV6 – práce se stavebnicí – skupinová práce OSV7 – nácvik stolování OSV9 – skupinová práce EV3 – třídění odpadu
	<i>Konstrukční činnosti</i>		
ČSP-3-2-01	1. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice 	
	<i>Pěstitelské práce</i>		
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	1. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 2. pečuje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • půda a její zpracování 	
	<i>Příprava pokrmů</i>		
ČSP-3-4-02	1. chová se vhodně při stolování, orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla správného stolování 	

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Práce s drobným materiálem</i>		
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	1. tvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů 2. pracuje podle předlohy a slovního návodu	<ul style="list-style-type: none"> • materiály a jejich vlastnosti • pracovní pomůcky a nástroje • organizace práce, pracovní postupy • lidové zvyky, tradice 	OSV6 – skupinová práce OSV7 – praktický nácvik dovedností
	<i>Konstrukční činnosti</i>		
ČSP-3-2-01	1. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice 	
	<i>Pěstitelské práce</i>		
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	1. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování 2. pečuje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen • pěstování pokojových rostlin 	
	<i>Příprava pokrmů</i>		
ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-01	1. chová se vhodně při stolování 2. připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla správného stolování • jednoduchá úprava stolu 	

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	4. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
<i>Práce s drobným materiálem</i>			
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-04	<ol style="list-style-type: none"> 1. na základě své představivosti vyrábí různé výrobky z daných materiálů 2. využívá při tom pracovní operace a postupy 3. při tvořivých činnostech s různým materiálem uplatňuje prvky lidových tradic a zvyků 4. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 5. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • materiály a jejich vlastnosti • pracovní pomůcky a nástroje • organizace práce, pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice 	OSV6 – hry OSV7 – sestavení „desatera“ zásad slušného chování OSV9 – skupinová práce EV3 – třídění odpadu EV4 – samostatná práce – „Naše obec, výhody x nevýhody“
<i>Konstrukční činnosti</i>			
ČSP-5-2-01 ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-03	<ol style="list-style-type: none"> 1. při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž 2. pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu 3. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • sestavování modelů • práce s návodem, předlohou a náčrtem 	

<i>Pěstitelské práce</i>		
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04	<ol style="list-style-type: none"> 1. provádí jednoduché pěstitelské činnosti 2. ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny 3. k práci volí správné pomůcky, nástroje a náčiní 4. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
<i>Příprava pokrmů</i>		
ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-01	<ol style="list-style-type: none"> 1. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 2. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 3. dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce 4. orientuje se v základním vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla správného stolování • základní vybavení kuchyně • technika v kuchyni - historie, význam

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	5. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
	<i>Práce s drobným materiálem</i>		
ČSP-5-1-01	1. na základě své představivosti vyrábí různé výrobky z daných materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • materiály a jejich vlastnosti • pracovní pomůcky a nástroje • organizace práce, pracovní postupy a operace • lidové zvyky, tradice 	OSV6 – skupinová práce EV3 – využití různých materiálů k tvorbě, využití zbytkového materiálu EV4 – výroba jednoduchých krmítek
ČSP-5-1-01	2. využívá při tom pracovní operace a postupy		
ČSP-5-1-02	3. při tvořivých činnostech s různým materiálem uplatňuje prvky lidových tradic a zvyků		
ČSP-5-1-03	4. volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		
ČSP-5-1-04	5. udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		
ČSP-5-1-04	6. poskytne první pomoc při úrazu		
	<i>Konstrukční činnosti</i>		
ČSP-5-2-01	1. při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice • sestavování modelů • práce s návodem, předlohou a náčrtem 	
ČSP-5-2-02	2. pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu		
ČSP-5-2-03	3. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		
ČSP-5-2-03	4. poskytne první pomoc při úrazu		

	<i>Pěstitelské práce</i>	
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04 ČSP-5-3-04	1. provádí jednoduché pěstitelské činnosti 2. ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny 3. k práci volí správné pomůcky, nástroje a náčiní 4. dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 5. poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • pěstování rostlin ze semen • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
	<i>Příprava pokrmů</i>	
ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02	1. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 2. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 3. dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce 4. poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 5. orientuje se v základním vybavení kuchyně 6. připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla správného stolování • základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • technika v kuchyni - historie, význam

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Provoz a údržba domácnosti, Pěstitelské práce a chovatelství)	6. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
ČSP-9-4-01	1. Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, dokáže sestavit rozpočet, dokáže použít jednoduché hotovostní a bezhotovostní platby, orientuje se ve formách spoření, rozumí pojmu ekonomika domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Provoz a údržba domácnosti - finance – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti 	OSV 9 - Platební příkaz
ČSP-9-4-02	2. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, provádí běžnou domácí údržbu, rozumí pojmu separace odpadů a ekologická likvidace	<ul style="list-style-type: none"> - provoz a údržba domácnosti – údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti 	OSV 9 - šití, stehy
ČSP-9-4-03	3. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu, dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, umí poskytnout první pomoc, včetně úrazu elektrickým proudem	<ul style="list-style-type: none"> - elektronika v domácnosti – elektrická instalace, spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání, užití, ochrana, údržba, ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektr. proudem 	OSV 9 - obsluha spotřebiče
ČSP-9-4-04	4. dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské práce, chovatelství 	
ČSP-9-4-04	5. na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ochrana pracovního a životního prostředí 	EV3 - exkurze do zahradnictví
ČSP-9-4-03	6. používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí a osobní ochranné prostředky, správně s nimi zachází a udržuje je	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy - zásady pěstování a ošetřování rostlin 	
ČSP-9-4-04	7. udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - zelenina - druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba - okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových rostlin, květin v interiéru a exteriéru 	

ČSP-9-3-01	8. uvede, předvede, ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně	- ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin - léčivé rostliny a koření - sběr, pěstování, účinky - chovatelství - chov zvířat v domácnosti	
ČSP-9-3-02	9. provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin		
ČSP-9-3-05	10. správně vykoná zadané praktické činnosti		
ČSP-9-3-05	11. prokáže osvojení požadovaných základních pracovních dovedností a návyků		
ČSP-9-3-02	12. uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin		
ČSP-9-3-02	13. uvede, předvede základní způsoby ošetřování rostlin		
ČSP-9-3-05	14. provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném čase		
ČSP-9-3-02	15. uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka uvede		
ČSP-9-3-02	16. předvede využití okrasných (pokojových)rostlin v interiéru		
ČSP-9-3-02	17. uvede, předvede základní způsoby ošetřování pokojových rostlin		
ČSP-9-3-02	18. uvede příklad známých vztahů ovocných rostlin a zdraví člověka		
ČSP-9-3-02	19. uvede příklad známých vztahů léčivých rostlin a zdraví člověka		
ČSP-9-3-04	20. zhodnotí význam chovu zvířat		
ČSP-9-3-04	21. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		
ČSP-9-3-03	22. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu		

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Příprava pokrmů)	7. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
<p>ČSP-9-5-01</p> <p>ČSP-9-5-02</p> <p>ČSP-9-5-03</p> <p>ČSP-9-5-04</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. orientuje se v základním vybavení kuchyně, používá ho a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 2. připraví samostatně jednoduchý pokrm v souladu se zásadami zdravé výživy 3. dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 4. udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně <ul style="list-style-type: none"> - pracovní stůl, plynový sporák-bezpečná obsluha, chladnička, vařečky, nože, vidličky, obsluha elektrické trouby, pracovní oděv, bezpečnost při přípravě pokrmů, práce s elektrickým šlehačem, předcházení úrazům na mokré podlaze, větrání výparů, • Potraviny <ul style="list-style-type: none"> - výběr potravin-dodržovat čerstvost: zelenina, maso, ovoce, uvážlivě vybírat vhodnost potravin, trvanlivost potravin-chleba, pečivo, tuky, mléko, sýry... - uskladnění potravin dle návodu- většinou v lednici nebo v mrazáku, uskladnění zavařenin a jiné zeleniny, • Příprava pokrmů – tepelná úprava <ul style="list-style-type: none"> - cizokrajní pokrmy - vaření, smažení, dušení, fritování, pečení, grilování - Příprava pokrmů - za studena: <ul style="list-style-type: none"> - dorty nepečené, ovoce, pomazánky, • Nápoje: <ul style="list-style-type: none"> - teplé a studené • Úprava a stolování <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prostírání při různých příležitostech, způsob usazování hostů ke stolu, zdobné prvky a květinová dekorace • Technika v kuchyni <ul style="list-style-type: none"> - sporák, trouba na pečení, šlehač, mixér, robot, chladnička, 	<p>OSV1 - cvičná kuchyně</p> <p>OSV3 – příprava na vyučování, nákupní seznam</p> <p>OSV 8 – práce se skupinách</p> <p>OSV 5 – obměny kuchařských receptů, variace</p>

Kód výstupu RVP	Člověk a svět práce	Praktické činnosti (Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Svět práce)	8. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
ČSP-9-2-01	1. Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	<ul style="list-style-type: none"> • Design a konstruování <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí (konstrukční, elektronické, elektrotechnické): - návod, předloha, náčrt, plán, schéma - sestavování modelů tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž • Práce s technickými materiály <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, využití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, pracovní nářadí a nástroje pro ruční opracování, jednoduché pracovní operace a postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úlohy techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, volný čas, tradice, řemesla • Svět práce <ul style="list-style-type: none"> - trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	<p>EV3 - základní podmínky života- Energie</p> <p>EV4 – využití netradičních přírodních materiálů</p> <p>OSV 6 – hry na podporu sociálního klimatu třídy</p> <p>OSV8 - prezentace své osoby při pohovoru u zaměstnavatele</p>
ČSP-9-2-02	2. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu		
ČSP-9-2-03	3. Provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení		
ČSP-9-2-04	4. Dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny práce a bezpečnostní předpisy		
ČSP-9-2-04	5. Poskytne první pomoc při úrazu		
ČSP-9-1-01	6. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň		
ČSP-9-1-02	7. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí		
ČSP-9-1-03	8. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost		
ČSP-9-1-04	9. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku		
ČSP-9-1-05	10. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úraze		
ČSP-9-8-01	11. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí		
ČSP-9-8-02	12. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy		

ČSP-9-8-03	13. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání	- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
ČSP-9-8-04	14. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**
 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
 - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Environmentální výchova EV

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV3)**
 - vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě, využití různých materiálů
- **Vztah člověka k prostředí (EV4)**
 - naše obec – náš životní styl

5.10 Doplnující vzdělávací obory – Povinně volitelné předměty

5.10.1 Keramika

Vyučovací předmět Keramika umožňuje žákům získat teoretické i praktické poznatky o technikách zpracování keramické hlíny a dekorování keramiky. Podporuje vztah k výtvarnému umění, včetně užitého a lidového umění. Rozvíjí estetické cítění, tvořivost a manuální zručnost. Časové a organizační vymezení: Vyučovací povinně volitelný předmět se realizuje v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Do výuky jsou začleňovány krátké projekty, skupinová práce, individuální práce, účast na soutěžích a výstavách, podíl na výzdobě školy.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - osvojí si základní pracovní dovedností a návyky,
 - používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci,
 - používá různé materiály,
 - rozvíjet u žáků vědomosti a dovednosti potřebné k rozvíjení praktických výtvarných schopností,
 - předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností.
- Kompetence k řešení problémů:
 - volí různé postupy práce,
 - přemýšlí nad pracovními postupy při plnění zadaných úkolů,
 - snaží se rozvíjet svou tvořivost, uplatňuje vlastní nápady, vyjadřuje své výtvarné cítění, volí prostředky pro jejich uplatnění,
 - pozná problém, hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje a opravuje, používá auto evaluaci, je veden k odpovědnosti za své rozhodnutí, tvoří závěry,
 - pracuje s novými informacemi a srovnává s vlastními možnostmi,

- Kompetence komunikativní:

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
- užívá správnou terminologii,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle, výstižně,
- využívá příležitosti k porozumění probírané látky, rozšiřuje si slovní zásobu i neverbální prostředky dialogu, spolupracuje, porovnává odlišné interpretace,
- správně a srozumitelně formuluje svou myšlenku, vysvětluje výsledky tvorby,
- vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky.

- Kompetence občanské:

- utváří si pozitivní vztah k práci a přijímá odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- respektuje druhé, jejich názory, odmítá jakékoli formy násilí, rasismu, xenofobie,
- vyjadřuje pozitivní postoj k výtvarnému umění, respektuje, chrání a oceňuje národní tradice.

- Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje a pomáhá,
- chápe význam společné práce, učí se spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku,
- spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, přispívá k dobrým mezilidským vztahům, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
- zapojí se a vede diskusi.

- Kompetence pracovní:

- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- správným způsobem využívá materiál a pracovní nástroje,
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kód výstupu RVP	Povinně volitelný předmět	Keramika	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
K-9-1-01	1. Zná a dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla při praxi v keramické dílně, umí bezpečně používat všechny potřebné nástroje a zařízení	Bezpečnost a organizace práce	
K-9-1-02	2. Rozpozná základní druhy hlíny, zná jejich použití, dokáže hlínu připravit a zpracovat	Druhy keramické hlíny, její vlastnosti a použití, příprava a zpracování hlíny	VV
K-9-1-03	3. Dokáže z hlíny vymačkávat tvary, vytvářet výrobky z válečků, kuliček a jiných tvarů, slepovat šlikrem jednotlivé díly	Tvorba z ruky, modelování, slepování jednotlivých dílů	VV
K-9-1-04	4. Dokáže vyrobit pláty, krájet je, slepovat a vytvořit jednoduché nádoby	Tvorba z plátů, jednoduché duté nádoby	
K-9-1-05	5. Dokáže při tvorbě kombinovat tvorbu z ruky a z plátů	Kombinované techniky, kachle, reliéfy	VV, Přírodopis, Dějepis
K-9-1-06	6. Dokáže zpracovat hlínu pro práci s formou, ví jak používat sádrovou a hliněnou formu, formy s hladkým povrchem	Práce s formou	
K-9-1-07	7. Ovládá a využívá při tvorbě různé techniky zdobení hlíny	Zdobení hlíny <ul style="list-style-type: none"> • rytí, otisky přírodnin, textilií • výroba a použití tiskátek • vykrajování • děrování, pročešávání • malování engobami • malování přes šablonu a tupování 	VV, Přírodopis, Dějepis

K-9-1-08	8. Při vlastní tvorbě využívá různé techniky dekorování, dokáže vybrat vhodnou techniku	<ul style="list-style-type: none"> • retušování výrobku před přežahem (vyhlazování, broušení) a po přežahu <p>Dekorování keramiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • glazování, nanášení glazury štětcem, namáčení, polévání, stříkání • proškrabávání glazury • vosková batika • zdobení skleněnými střepy a korálky • zdobení měděným drátkem • využívání šablon • použití oxidů • použití barvítek 	VV
K-9-1-09	9. Dokáže podle vlastní fantazie a inspirace vytvořit návrh a ten pak realizovat při vlastní tvorbě	Tvorba podle vlastní fantazie, vytvoření vlastního návrhu	

Zařazená průřezová témata v povinně volitelném předmětu Keramika

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**
 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy

- Kooperace a kompetice (**OSV 9**)
- rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Environmentální výchova EV

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
- vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě, využití různých materiálů
- Vztah člověka k prostředí (**EV4**)
- naše obec – náš životní styl

5.10.2 Psaní všemi deseti

Doplňující předmět ke zvýšení produktivity a kvality práce na PC, zařazený jako povinně volitelný předmět. Časová dotace 1 hodina týdně. S pomocí výukového programu pro psaní všemi deseti žáci samostatně procházejí jednotlivé lekce pro psaní písmen určitými prsty rukou. Získají tak základní přehled o možnostech využití všech prstů rukou pro psaní na klávesnici. Tato schopnost rozšíří jejich portfolio pro další uplatnění v následném studiu a v profesním životě.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
- hodnotí výsledky svého učení,
- umí posoudit vlastní pokrok v dovednostech,
- zná způsoby dalšího využití pro další studium a celoživotní učení.

- Kompetence komunikativní:
 - snadněji využívá moderní komunikační prostředky a technologie,
 - užívá správnou terminologii.
- Kompetence občanské:
 - utváří si pozitivní vztah k práci a přijímá odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce,
 - na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky,
 - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
 - respektuje druhé, jejich názory,
 - je připravován k aktivnímu připojení k rozvoji společnosti používáním výpočetní techniky.
- Kompetence sociální a personální:
 - spolupracuje a pomáhá,
 - objektivně hodnotí nejen své, ale i práci a chování ostatních,
 - umí požádat o pomoc.
- Kompetence pracovní:
 - správným způsobem využívá svěřenou techniku,
 - učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
 - uvědomuje si možnosti profesního uplatnění,
 - plní pracovní úkoly na základě dohodnutých pravidel.

Kód výstupu RVP	Povinně volitelný předmět	Psaní všemi deseti	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
PVD-9-1-01	1. Využívá znalost kláves na klávesnici	Výukový program psaní všemi deseti, nácvik psaní	Předměty využívající PC
PVD-9-1-02	2. Dokáže psát text bez sledování kláves	Výukový program psaní všemi deseti	Předměty využívající PC
PVD-9-1-03	3. Používá při psaní většinu prstů rukou	Výukový program psaní všemi deseti	Předměty využívající PC
PVD-9-1-04	4. Upevňuje návyky správného psaní textu	Texty výukových programů psaní všemi deseti, úprava textů a písemností	
PVD-9-1-05	5. Samostatně postupuje sledem lekcí		
PVD-9-1-06	6. Srovnává své pracovní tempo s ostatními	Srovnávací hry věnované psaní na klávesnici	
PVD-9-1-07	7. Získává klávesnicovou gramotnost	Výukové programy	

Zařazená průřezová témata v povinně volitelném předmětu Psaní všemi deseti

Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**
 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
 - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, podřízení, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj

individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Environmentální výchova EV

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (**EV3**)
 - vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě, využití různých materiálů
- Vztah člověka k prostředí (**EV4**)
 - naše obec – náš životní styl

5.10.3 Polytechnická výchova

Polytechnická výchova je povinně volitelný předmět pro žáky 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Žáky vede k vytváření hodnot v oborech lidské činnosti a napomáhá k profesní orientaci. Polytechnická výchova u žáka rozvíjí: manuální dovednosti, které jsou zaměřeny na praktické činnosti a dovednosti, které jsou také podmínkou dalšího uplatnění žáka ve společnosti. Výchova a úcta k manuální práci nesmí ve škole chybět. Předmět se dělí na tematické okruhy:

- Provoz a údržba domácnosti
- Práce s technickými materiály
- Design a konstruování
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Svět práce

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Soustavně jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Výuka probíhá v těchto prostorách:

- Dílna
- Učebna

- Počítačová učebna
- Venkovní pozemky školy

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení:
 - osvojí si základní pracovní dovedností a návyky z různých pracovních oblastech,
 - používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
 - používá různé materiály, vhodné nástroje a nářadí,
 - rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojení učiva,
 - předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností.
- Kompetence k řešení problémů:
 - volí různé postupy práce,
 - přemýšlí nad pracovními postupy při plnění zadaných úkolů,
 - snaží se rozvíjet svou tvořivost, uplatňuje vlastní nápady,
 - pozná problém, hledá řešení, vytváří hypotézy, ověřuje a opravuje, používá auto evaluaci, je veden k odpovědnosti za své rozhodnutí, tvoří závěry,
 - pracuje s novými informacemi a srovnává s vlastními možnostmi.
- Kompetence komunikativní:
 - rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
 - užívá správnou terminologii,
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle, výstižně,
 - využívá příležitosti k porozumění probírané látky, rozšiřuje si slovní zásobu i neverbální prostředky dialogu,
 - správně a srozumitelně formuluje svou myšlenku,
 - vhodně reaguje, argumentuje, využívá informační a komunikační prostředky.

- Kompetence občanské:
 - utváří si pozitivní vztah k práci a přijímá odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce,
 - na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky,
 - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
 - respektuje druhé, jejich názory, odmítá jakékoli formy násilí, rasismu, xenofobie.

- Kompetence sociální a personální:
 - spolupracuje a pomáhá,
 - chápe význam společné práce, učí se spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku,
 - spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel v týmu, přispívá k dobrým mezilidským vztahům, poskytne pomoc, buduje si zdravé sebevědomí,
 - zapojí se a vede diskusi.

- Kompetence pracovní:
 - dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
 - správným způsobem využívá materiál a pracovní nástroje,
 - učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kód výstupu RVP	Povinně volitelný předmět	Polytechnická výchova	9. ročník
	Výstupy žáka	Učivo - obsah	Průřezová témata
ČSP-9-4-01	1. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu, dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, umí poskytnout první pomoc, včetně úrazu elektrickým proudem	Provoz a údržba domácnosti <ul style="list-style-type: none"> - odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti - elektronika v domácnosti – elektrická instalace, spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání, užití, ochrana, údržba, ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektr. proudem 	OSV 9 - obsluha spotřebiče EV3 - exkurze do zahradnictví
ČSP-9-4-02	2. používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí a osobní ochranné prostředky, správně s nimi zachází a udržuje je	Pěstitelské práce, chovatelství <ul style="list-style-type: none"> - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ochrana pracovního a životního prostředí 	
ČSP-9-4-03	3. udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování, půda a její zpracování, výživa rostlin a půdy - zásady pěstování a ošetřování rostlin - zelenina - druhy, zásady a podmínky pěstování, osivo, sadba - okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových rostlin 	
ČSP-9-4-04			

ČSP-9-3-01	4. uvede, předvede, ovládá jednoduché pracovní postupy na zahradě a při pěstování rostlin obecně	- ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin - léčivé rostliny a koření - sběr, pěstování, účinky - chovatelství - chov zvířat v domácnosti	
ČSP-9-3-02	5. provede jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, předvede způsoby ošetřování rostlin		
ČSP-9-3-05	6. správně vykoná zadané praktické činnosti		
ČSP-9-3-05	7. prokáže osvojení požadovaných základních pracovních dovedností a návyků		
ČSP-9-3-02	8. uvede hlavní zásady pěstování vybraných rostlin		
ČSP-9-3-02	9. uvede, předvede základní způsoby ošetřování rostlin		
ČSP-9-3-05	10. provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném čase		
ČSP-9-3-02	11. uvede příklady známých vztahů rostlin a zdraví člověka uvede		
ČSP-9-3-02	12. uvede příklad známých vztahů ovocných rostlin a zdraví člověka		
ČSP-9-3-02	13. uvede příklad známých vztahů léčivých rostlin a zdraví člověka		
ČSP-9-3-02	14. zhodnotí význam chovu zvířat		
ČSP-9-3-02	15. prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		
ČSP-9-3-04	16. používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu		
ČSP-9-3-04			
ČSP-9-3-03			

<p>ČSP-9-2-01</p>	<p>13. Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</p> <p>14. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost a stabilitu</p> <p>15. Provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</p> <p>16. Poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>17. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>18. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí</p> <p>19. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>20. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>21. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úraze</p> <p>22. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p style="text-align: center;">Design a konstruování</p> <p>- práce se stavebnicí (konstrukční, elektronické, elektrotechnické)</p> <p>- návod, předloha, náčrt, plán, schéma</p> <p>- sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž</p> <p style="text-align: center;">Práce s technickými materiály</p> <p>- vlastnosti materiálu, využití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>- pracovní pomůcky, pracovní náradí a nástroje pro ruční opracování, jednoduché pracovní operace a postupy</p>	<p>EV3 - základní podmínky života- Energie</p> <p>EV4 – využití netradičních přírodních materiálů</p> <p>OSV 6 – hry na podporu sociálního klimatu třídy</p> <p>OSV8 - prezentace své osoby při pohovoru u zaměstnavatele</p>
<p>ČSP-9-2-02</p>	<p>23. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>		<p>EV3 - základní podmínky života- Energie</p> <p>EV4 – využití netradičních přírodních materiálů</p>
<p>ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-04 ČSP-9-2-04 ČSP-9-1-01</p>			

ČSP-9-1-02		<ul style="list-style-type: none"> - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úlohy techniky v životě člověka, zneužití techniky, - technika a životní prostředí, volný čas, tradice, řemesla 	
ČSP-9-1-03		<p>Svět práce</p>	OSV 6 – hry na podporu sociálního klimatu třídy
ČSP-9-1-04		<ul style="list-style-type: none"> - trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a 	
ČSP-9-1-05		<p>osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby 	OSV8 - prezentace své osoby při pohovoru u zaměstnavatele
ČSP-9-8-01			
ČSP-9-8-02			
ČSP-9-5-01	17. orientuje se v základním vybavení kuchyně, používá ho a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně - pracovní stůl, plynový sporák-bezpečná obsluha, chladnička, vařečky, nože, vidličky, obsluha elektrické trouby, pracovní oděv, bezpečnost při přípravě pokrmů, práce s elektrickým šlehačem, předcházení úrazům na mokré podlaze, větrání výparů, • Technika v kuchyni - sporák, trouba na pečení, šlehač, mixér, robot, chladnička, 	OSV1 - cvičná kuchyně

ČSP-9-8-03	15. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání	<ul style="list-style-type: none"> - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	
ČSP-9-8-04	16. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		
ČSP-9-5-02			OSV3 – příprava na vyučování,
ČSP-9-5-03			OSV 8 – práce se skupinách
ČSP-9-5-04			

Zařazená průřezová témata ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce – Povinně volitelný předmět Polytechnická výchova
Osobnostní a sociální výchova OSV

- **Poznávání lidí (OSV 6)**
 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- **Mezilidské vztahy (OSV 7)**
 - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
- **Kooperace a kompetice (OSV 9)**
 - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

Environmentální výchova EV

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí (EV3)**
 - vliv lidské činnosti na životní prostředí, možnosti využití alternativních přístupů k přírodě, využití různých materiálů
- **Vztah člověka k prostředí (EV4)**
 - naše obec – náš životní styl

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí je vydáván žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace. Žák, který je slovně hodnocen, může celkově prospět s vyznamenáním. Vyučující převede pro účely celkového hodnocení slovní hodnocení na známku.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Učitelé školy přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka svědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativní funkce. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém a školním vzdělávacím programu.

6.1.1 Stupně klasifikace a hodnocení

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je průběžně i na vysvědčení klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení. Chování žáka je na vysvědčení klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- a) *prospěl(a) s vyznamenáním*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
- b) *prospěl(a)*, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 -nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením;
- c) *neprospěl(a)*, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 -nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením a není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí;
- d) *nehodnocen(a)*, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí.

6.1.2 Získávání podkladů pro klasifikaci

- Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
 - analýzou výsledků činnosti žáka – především samostatně vypracovaných prací seminárního charakteru, referátů a prezentací,

- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a zdravotnických služeb, zejména u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami,
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností vdaném předmětu. Kvalita i kvantita klasifikace (hodnocení) vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka.
 - Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů.
 - Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Termín kontrolní práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem. Koordinaci zabezpečuje třídní učitel.
 - V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
 - Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka a bez prodlení ji sdělovat prostřednictvím žákovské knížky (deníčku) zákonným zástupcům žáka.

6.1.3 Zásady klasifikace a hodnocení

- Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.
- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

- K žákovi, který přechází na nový ŠVP v souvislosti s přestupem na naši školu je v počátečním období přístupováno v klasifikaci individuálně

6.1.4 Prospěch

- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel bere při klasifikaci zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření.
- Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- Hodnocení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Případy problémů a skutečností hodných zvláštního zřetele ve vzdělávání žáků se projednávají v pedagogické radě, a to zejména v obdobích 1. a 3. čtvrtletí.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, předkládají učitelé výsledky celkové klasifikace k provedení analýzy výsledků vzdělávání a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

- Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.1.5 Chování

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k účinnosti předešlých kázeňských opatření.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování. Porušil-li žák mimo vyučování zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu ve výchově k vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.

6.1.6 Slovní hodnocení

O použití slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel školy.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.1.7 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení.
- Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno.
- Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
- Pedagog vede žáka v dovednosti sebe hodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje.

6.1.8 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. V jeho chování je zřetelná slušnost, respektování ostatních, takt, zdvořilost, ohleduplnost. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Žák je však přístupný výchovnému působení ze strany školy a projevuje snahu své chyby napravit.

Stupeň 3 (méně uspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole.

6.1.9 Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění. Při hrubých porušeních spolupracuje škola s Policií ČR a s Městským úřadem Nový Bydžov, oborem sociálních věcí a zdravotnictví, event. S dalšími institucemi.

- *Pochvaly*

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za úspěšnou práci. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za úspěšnou práci.

- *Napomenutí a důtky*

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Napomenutí třídního učitele:

- drobné kázeňské přestupky,
- občasné zapomínání pomůcek,
- nepořádnost ve školních věcech,
- nepřezouvání se,
- nevhodné chování na školní akci.

Důtka třídního učitele

- opakované kázeňské přestupky v hodinách, o přestávkách, ve školní jídelně,
- neomluvené hodiny,
- nedodržování školního řádu,
- pozdní příchody na vyučování, do hodin,
- nerespektování nařízení TU,
- opakované nevhodné chování při školních akcích,
- ztráta žákovské knížky.

Důtka ředitele školy

- předchozí bez nápravy,
- nevhodné chování k dospělým,
- opakovaná ztráta žákovské knížky, úmyslné poškození nebo podvod v žákovské knížce,
- zneužití mobilního telefonu (kybersíkana),
- poškozování zařízení školy,
- opakované neomluvené hodiny.

Postup při zjištěném záškoláctví:

- neomluvenou účast do 10 hodin řeší TU s VP a zákonným zástupcem žáka formou pohovoru ve škole, z jednání musí být zápis,
- neomluvenou účast nad 10 hodin řeší na výchovné komisi, z jednání musí být zápis,
- neomluvená účast nad 25 hodin se neodkladně zasílá k projednání orgánu sociálně právní ochrany dětí,
- případ opakované projednané neomluvené účasti se zasílá Policii ČR (zanedbání povinné školní docházky) a kopie pověřenému obecnímu úřadu.

6.1.10 Další informace k výchovným opatřením

Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy (školní matriky). Udělení pochvaly Ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

6.1.11 Prevence užívání návykových látek

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat (to neplatí pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením). Používání omamných a psychotropních látek je považováno za nebezpečné chování.

Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

1. V případě, kdy se škola o takovémto chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka.
2. Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že žák používá návykové látky.
3. Distribuce a šíření OPL je zakázána a takové jednání je trestným činem nebo proviněním.
4. Škola je povinna trestný čin přikázat včasným oznámením věci policejnímu orgánu.
5. V případě výskytu látky, u níž je podezření, že se jedná o omamnou a psychotropní látku v prostorách školy, nebo v případě přechovávání takové látky žákem, bude škola postupovat stejně jako v bodu 3.

6.1.12 Kritéria pro jednotlivé stupně při klasifikaci ve vyučovacích předmětech

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí zejména:

- kvalita výsledků vzdělávání
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech
- schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu

- osvojení účinných metod samostatného studia
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Stupeň 1 (výborný)

Žák používá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty –dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák používá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

6.2 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění, včetně sociálního (učitel přihlíží k možnostem, které má žák pro domácí přípravu).

6.3 Komisionální přezkoušení

- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, jímž je jiný vyučující daného předmětu, stejné vzdělávací oblasti RVP.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří známkou. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy se o hodnocení dozví, nejdéle však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka., je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

6.4 Opravná zkouška

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech, s výjimkou výchovných předmětů.
- Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.
- Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

6.5 Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.
- který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje ředitel školy na návrh vyučujícího daného předmětu.

6.6 Postup do dalšího ročníku

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.
- Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka